

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Izvajanje gospodarskih javnih služb v Mestni občini Murska Sobota

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo Izvajanje gospodarskih javnih služb v Mestni občini Murska Sobota

Številka: 321-4/2014/55

Ljubljana, 23. novembra 2016

Povzetek

Računsko sodišče je revidiralo učinkovitost poslovanja Mestne občine Murska Sobota pri zagotavljanju gospodarskih javnih služb ter učinkovitost poslovanja KOMUNALE, javnega podjetja, d. o. o. (v nadaljevanju: Komunala Murska Sobota) in VODOVODA MURSKA SOBOTA, javnega podjetja, d. o. o. (v nadaljevanju: Vodovod Murska Sobota) pri izvajanju gospodarske javne službe na območju Mestne občine Murska Sobota v obdobju od leta 2012 do leta 2014. Računsko sodišče je izvedlo revizijo izvajanja gospodarske javne službe odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, gospodarske javne službe urejanje in čiščenje javnih površin in gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo.

Mestna občina Murska Sobota pri vzpostavitvi pravnih podlag za izvajanje gospodarskih javnih služb ni bila učinkovita, saj občinskega odloka o gospodarskih javnih službah ni uskladila s spremembami predpisov. Prav tako z izvajalci gospodarskih javnih služb ni sklenila pogodb o financiranju izvajanja javnih pooblastil, Komunali Murska Sobota je zaračunala prenizko najemnino za infrastrukturo za gospodarsko javno službo odvajanje odpadne vode, Vodovodu Murska Sobota pa je zaračunala najemnino za infrastrukturo, ki ni v njeni lasti.

Komunala Murska Sobota pri izvajanju gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode ni bila učinkovita, saj cene gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode ni v celoti oblikovala v skladu s predpisi o oblikovanju cen, zneska omrežnine za posamezno velikost vodomera ni pravilno določila, v ceno je vključila stroške, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe in pri oblikovanju cene ni upoštevala izvajanja posebnih storitev. Komunala Murska Sobota je v obdobju od leta 2012 do leta 2014 na dejavnosti gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode ustvarila negativen poslovni izid. Prihodke in odhodke za izvajanje te gospodarske javne službe je v več primerih izkazala v neskladju s Slovenskimi računovodskimi standardi ter s tem neustrezno prikazala poslovni izid. Med odhodki gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode je izkazala nekatere stroške, ki niso povezani z opravljanjem gospodarske javne službe in s tem neupravičeno povečala negativen poslovni izid na tej gospodarski javni službi. Komunala Murska Sobota v letih 2013 in 2014 storitev prevzema vsebine iz obstoječih greznic ni obračunavala v skladu s predpisi o oblikovanju cen.

Komunala Murska Sobota pri nadzoru nad koncesijo za izvajanje gospodarske javne službe čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda (v nadaljevanju: čiščenje odpadne vode) ni bila učinkovita. Gospodarsko javno službo čiščenje odpadne vode na območju Mestne občine Murska Sobota je na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe izvajal koncesionar, Komunala Murska Sobota pa je izvajala nadzor nad koncesijo ter zaračunavala storitve čiščenja odpadne vode končnim uporabnikom in plačevala storitveno pristojbino koncesionarju. Komunala Murska Sobota ni učinkovito izvajala nadzora, saj je koncesionar pri sprejemu grezničnih gošč zaračunaval dvakrat iste storitve in s tem Komunali Murska Sobota v obdobju od leta 2012 do leta 2014 zaračunal za 2.529 kubičnih metrov preveč storitev čiščenja odpadne vode.

Komunala Murska Sobota je bila pri izvajanju gospodarske javne službe urejanje in čiščenje javnih površin neučinkovita v delu, ki se nanaša na vodenje ločenega stroškovnika za gospodarsko javno službo vzdrževanje zelenih površin in zaračunavanje opravljenih storitev za izvajanje te gospodarske javne službe. Komunala Murska Sobota za gospodarsko javno službo vzdrževanje zelenih površin ni vodila ločenega stroškovnika, s čimer ni transparentno prikazala prihodkov in odhodkov te gospodarske javne službe. Komunala Murska Sobota je Mestni občini Murska Sobota zaračunavala posamezne storitve, ki v ceniku Mestne občine Murska Sobota niso bile opredeljene.

Vodovod Murska Sobota pri izvajanju gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo ni bil učinkovit. Gospodarsko javno službo oskrba s pitno vodo je na območju Mestne občine Murska Sobota v obdobju od leta 2012 do leta 2014 izvajal Vodovod Murska Sobota, ki je brez zaposlenih, vsa dela zanj pa je izvajala Komunala Murska Sobota. Vodovod Murska Sobota cene gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo ni v celoti oblikoval v skladu s predpisi o oblikovanju cen, zneska omrežnine za posamezno velikost vodomera ni pravilno določil, nekatere stroške je v ceno storitev oskrbe s pitno vodo vključil dvakrat, pri oblikovanju cene ni upošteval izvajanja posebnih storitev in v ceno ni vključil vseh stroškov, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe. Vodovod Murska Sobota je pri izvajanju dejavnosti gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo v letih 2012 in 2014 dosegel negativen poslovni izid, prihodke in odhodke za izvajanje te dejavnosti je v več primerih izkazal v neskladju s Slovenskimi računovodskimi standardi, med odhodki je izkazal nekatere stroške, ki niso povezani z opravljanjem gospodarske javne službe, stroškov vodnih povračil za leto 2013 pa ni izkazal med stroški gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo in s tem v letu 2013 neupravičeno prikazal pozitiven poslovni izid za to gospodarsko javno službo.

Mestna občina Murska Sobota je bila pri pokrivanju izgube izvajalcema gospodarskih javnih služb neučinkovita v delu, ki se nanaša na pokrivanje izgube izvajalcema gospodarskih javnih služb, v katero so bili vključeni stroški, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem gospodarskih javnih služb. Mestna občina Murska Sobota je pokrila izgubo Komunale Murska Sobota za leto 2012 za gospodarski javni službi odvajanje odpadne vode in čiščenje odpadne vode ter delno pokrila izgubo za gospodarsko javno službo čiščenje odpadne vode za leti 2013 in 2014, čeprav je Komunala Murska Sobota med odhodke teh gospodarskih javnih služb vključila tudi stroške, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe. Prav tako je Mestna občina Murska Sobota pokrila izgubo Vodovoda Murska Sobota iz gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo za leto 2012 v celotnem znesku, čeprav je Vodovod Murska Sobota med odhodke te gospodarske javne službe vključil tudi neupravičene stroške.

Mestna občina Murska Sobota pri nadzoru nad izvajanjem gospodarskih javnih služb Komunale Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota ni bila učinkovita, saj ni potrjevala poslovnih načrtov Komunale Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota, ki bi bili podlaga za presojo upravičenih stroškov za izvajanje posamezne gospodarske javne službe, ni izvajala nadzora nad ustreznostjo cene storitev za posamezno gospodarsko javno službo, ni redno spremljala in preverjala upravičenih stroškov, ki jih je izvajalec gospodarske javne službe vključil v ceno storitev posamezne gospodarske javne službe, s čimer cena storitev ni bila oblikovana v skladu s predpisi o oblikovanju cen ter poslovni izid za posamezno gospodarsko javno službo ni bil ustrezno izkazan.

Računsko sodišče je od Mestne občine Murska Sobota in Komunale Murska Sobota zahtevalo predložitev *odzivnih poročil*, v katerih morata izkazati popravilne ukrepe za odpravo nesmotnosti, in Mestni občini Murska Sobota podalo tudi *priporočilo* za ureditev učinkovitejšega zagotavljanja gospodarskih javnih služb na območju Mestne občine Murska Sobota.

KAZALO

1. UVOD	9
1.1 OPREDELITEV REVIZIJE	9
1.2 PREDSTAVITEV REVIDIRANCEV	10
1.2.1 MO Murska Sobota	10
1.2.2 Komunala Murska Sobota	11
1.2.3 Vodovod Murska Sobota	13
1.3 PREDSTAVITEV PODROČJA REVIZIJE	15
1.3.1 Pravne podlage za izvajanje GJS	15
1.3.1.1 Oblikovanje in določanje cen obveznih občinskih GJS varstvo okolja	17
1.4 REVIZIJSKI PRISTOP	19
2. UGOTOVITVE	21
2.1 VZPOSTAVITEV PRAVNIH PODLAG ZA IZVAJANJE GJS NA OBMOČJU MO MURSKA SOBOTA	21
2.1.1 Odlok o gospodarskih javnih službah v Mestni občini Murska Sobota	22
2.1.2 Oblikovanje finančnih virov GJS	23
2.1.3 Standardi in normativi za izvajanje GJS	25
2.1.4 Izvajanje javnih pooblastil v upravnih zadevah in vodenje katastra gospodarske javne infrastrukture	26
2.1.4.1 Izvajanje javnih pooblastil v upravnih zadevah in vodenje katastra gospodarske javne infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode	26
2.1.4.2 Izvajanje javnih pooblastil v upravnih zadevah in vodenje katastra gospodarske javne infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo	27
2.1.5 Poslovni najem za infrastrukturo za izvajanje GJS	28
2.1.5.1 Poslovni najem za infrastrukturo za izvajanje GJS odvajanje odpadne vode	28
2.1.5.2 Poslovni najem za infrastrukturo GJS oskrba s pitno vodo	30
2.1.6 Povzetek ugotovitev o vzpostavitvi pravnih podlag za izvajanje GJS na območju MO Murska Sobota	31
2.2 IZVAJANJE GJS ODVAJANJA ODPADNE KOMUNALNE IN PADAVINSKE VODE	32
2.2.1 Poslovni načrt izvajanja GJS odvajanje odpadne vode	32
2.2.2 Oblikovanje cene storitev GJS odvajanje odpadne vode	33

2.2.2.1	Cene storitev GJS odvajanje odpadne vode	34
2.2.3	Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev GJS odvajanje odpadne vode	34
2.2.3.1	Elaborat o ceni odvajanja odpadne vode	35
2.2.3.2	Elaborat o ceni za greznice in male komunalne čistilne naprave	39
2.2.4	Prihodki in odhodki izvajanja GJS odvajanje odpadne vode	40
2.2.4.1	Prihodki GJS odvajanje odpadne vode	41
2.2.4.2	Odhodki GJS odvajanje odpadne vode	44
2.2.5	Prihodki in odhodki, povezani z greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami	47
2.2.6	Poročila o izvajanju javne službe GJS odvajanje odpadne vode	47
2.2.7	Povzetek ugotovitev o učinkovitosti Komunale Murska Sobota pri izvajanju GJS odvajanje odpadne vode	48
2.3	NADZOR NAD IZVAJANJEM KONCESIJSKE POGODBE ZA ČIŠČENJE ODPADNE VODE	49
2.3.1	Učinek delovanja čistilne naprave	51
2.3.2	Ravnanje z odpadnim blatom	53
2.3.3	Zaračunavanje storitvene pristojbine za čiščenje odpadne vode na čistilni napravi Murska Sobota	55
2.3.3.1	Količina odpadne vode na čistilni napravi Murska Sobota	56
2.3.3.2	Cena čiščenja odpadne vode na čistilni napravi Murska Sobota in prejeti računi za storitveno pristojbino za čiščenje odpadne vode	57
2.3.4	Izvajanje posebnih storitev čiščenja odpadne vode	58
2.3.5	Cene storitev GJS čiščenje odpadne vode	59
2.3.6	Prihodki in odhodki Komunale Murska Sobota v zvezi z zaračunavanjem storitev čiščenja odpadne vode in plačevanjem storitev čiščenja odpadne vode koncesionarju	61
2.3.6.1	Prihodki v zvezi z zaračunavanjem storitev čiščenja odpadne vode	62
2.3.6.2	Odhodki v zvezi s plačevanjem storitev čiščenja odpadne vode koncesionarju	62
2.3.7	Povzetek ugotovitev o učinkovitosti Komunale Murska Sobota pri nadzoru nad izvajanjem koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode	63
2.4	IZVAJANJE GJS UREJANJE IN ČIŠČENJE JAVNIH POVRŠIN V DELU, KI SE NANAŠA NA VZDRŽEVANJE ZELENIH POVRŠIN	64
2.4.1	Letni programi vzdrževanja zelenih površin	65
2.4.2	Zaračunavanje storitev opravljanja GJS vzdrževanje zelenih površin	66
2.4.3	Poročilo o opravljanju GJS vzdrževanje zelenih površin	68
2.4.4	Povzetek ugotovitev o učinkovitosti Komunale Murska Sobota pri izvajanju GJS urejanje in čiščenje javnih površin v delu, ki se nanaša na vzdrževanje zelenih površin	68
2.5	IZVAJANJE GJS OSKRBA S PITNO VODO	69
2.5.1	Poslovni načrt izvajanja GJS oskrba s pitno vodo	70
2.5.2	Oblikovanje cene storitev GJS oskrba s pitno vodo	71
2.5.2.1	Cene storitev GJS oskrba s pitno vodo	71
2.5.2.2	Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev GJS oskrba s pitno vodo	72
2.5.3	Prihodki in odhodki izvajanja GJS oskrba s pitno vodo	77

2.5.3.1	Prihodki GJS oskrba s pitno vodo	79
2.5.3.2	Odhodki GJS oskrba s pitno vodo	80
2.5.4	Poročila o izvajanju GJS oskrba s pitno vodo	83
2.5.5	Povzetek ugotovitev o učinkovitosti Vodovoda Murska Sobota pri izvajanju GJS oskrba s pitno vodo	83
2.6	POKRIVANJE IZGUBE IZVAJALCEMA GJS IN NADZOR MO MURSKA SOBOTA NAD IZVAJANJEM GJS	84
2.6.1	Pokrivanje izgube izvajalcem GJS	85
2.6.1.1	Pokrivanje izgube Komunale Murska Sobota za leto 2012	85
2.6.1.2	Pokrivanje izgube Komunale Murska Sobota za leto 2013	86
2.6.1.3	Pokrivanje izgube Komunale Murska Sobota za leto 2014	87
2.6.2	Pokrivanje izgube Vodovoda Murska Sobota	88
2.6.3	Nadzor MO Murska Sobota nad izvajanjem GJS	89
2.6.4	Povzetek ugotovitev o učinkovitosti MO Murska Sobota pri pokrivanju izgube izvajalcem GJS in nadzoru nad izvajanjem GJS	90
3.	MNENJE	91
3.1	MNENJE O UČINKOVITOSTI MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA PRI VZPOSTAVITVI PRAVNIH PODLAG ZA IZVAJANJE GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB NA OBMOČJU MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA	91
3.2	MNENJE O UČINKOVITOSTI KOMUNALE MURSKA SOBOTA PRI IZVAJANJU GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE ODVAJANJE ODPADNE VODE TER NADZORU NAD IZVAJANJEM GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE ČIŠČENJE ODPADNE VODE	92
3.3	MNENJE O UČINKOVITOSTI KOMUNALE MURSKA SOBOTA PRI IZVAJANJU GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE UREJANJE IN ČIŠČENJE JAVNIH POVRŠIN V DELU, KI SE NANAŠA NA VZDRŽEVANJE ZELENIH POVRŠIN	93
3.4	MNENJE O UČINKOVITOSTI VODOVODA MURSKA SOBOTA PRI IZVAJANJU GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE OSKRBA S PITNO VODO	93
3.5	MNENJE O UČINKOVITOSTI MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA PRI POKRIVANJU IZGUBE IZVAJALCEMA GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB IN NADZORU NAD IZVAJANJEM GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB	94
4.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	95
5.	PRIPOROČILO	98
6.	PRILOGE	99

1. UVOD

Revizijo izvajanja gospodarskih javnih služb v Mestni občini Murska Sobota (v nadaljevanju: MO Murska Sobota) v letih od 2012 do 2014 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 16. 6. 2015, sklep o spremembi sklepa o izvedbi revizije je bil izdan 4. 11. 2015.³

Naša pristojnost je na podlagi izvedene revizije podati opisno mnenje o učinkovitosti poslovanja MO Murska Sobota pri zagotavljanju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS) ter učinkovitosti poslovanja Komunale Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota pri izvajanju GJS v MO Murska Sobota.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴, tako da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Opredelitev revizije

Predmet revizije je poslovanje MO Murska Sobota pri zagotavljanju izvajanja GJS ter poslovanje Komunale Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota pri izvajanju GJS na območju MO Murska Sobota v obdobju od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2014.

Cilj revizije je izrek mnenja o učinkovitosti poslovanja MO Murska Sobota pri zagotavljanju GJS ter učinkovitosti poslovanja Vodovoda Murska Sobota in Komunale Murska Sobota pri izvajanju GJS na območju MO Murska Sobota.

Pri ocenjevanju učinkovitosti zagotavljanja in izvajanja GJS smo se omejili na tri obvezne občinske GJS varstvo okolja iz prvega odstavka 149. člena Zakona o varstvu okolja⁵ (v nadaljevanju: ZVO-1), in sicer:

- GJS odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, ki jo izvajata Komunala Murska Sobota – odvajanje odpadne vode in koncesionar PETROL, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: družba Petrol) – čiščenje odpadne vode;
- GJS urejanje in čiščenje javnih površin, ki jo prav tako izvaja Komunala Murska Sobota, in
- GJS oskrba s pitno vodo, ki jo izvaja Vodovod Murska Sobota.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 321-4/2014/13 in št. 321-4/2014/17.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

⁵ Uradni list RS, 39/06-UPB1, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13.

V reviziji smo si zastavili naslednja vprašanja:

- *ali je bila MO Murska Sobota pri vzpostavitvi pravnih podlag za izvajanje GJS na območju MO Murska Sobota učinkovita;*
- *ali je bila Komunala Murska Sobota pri izvajanju GJS odvajanje odpadne vode ter nadzoru nad izvajanjem GJS čiščenje odpadne vode učinkovita;*
- *ali je bila Komunala Murska Sobota pri izvajanju GJS urejanje in čiščenje javnih površin učinkovita;*
- *ali je bil Vodovod Murska Sobota pri izvajanju GJS oskrba s pitno vodo učinkovit;*
- *ali je bila MO Murska Sobota pri nadzoru nad izvajanjem GJS Komunale Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota ter pokrivanju izgube izvajalcema GJS učinkovita.*

1.2 Predstavitev revidirancev

1.2.1 MO Murska Sobota

MO Murska Sobota je imela 19.313 prebivalcev na dan 1. 1. 2012, na dan 1. 1. 2013 je imela 19.188 prebivalcev, na dan 1. 1. 2014 pa 19.016 prebivalcev⁶.

V skladu z 20. členom Zakona o lokalni samoupravi⁷ (v nadaljevanju: ZLS) lahko občina v skladu z zakoni poseduje, pridobiva in razpolaga z vsemi vrstami premoženja, ustanavlja in vodi javna podjetja ter v okviru sistema javnih financ določa svoj proračun.

Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev med drugim opravlja zlasti naslednje naloge⁸:

- v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe;
- skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja;
- ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte;
- gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine, ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva v skladu z zakonom;
- organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe;
- sprejema statut občine in druge splošne akte.

Občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (občinske javne službe). Dvoje ali več občin lahko zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod ali javno podjetje. Občine lahko za izvajanje javne službe podelijo skupno koncesijo⁹. Način in pogoje opravljanja lokalnih javnih služb predpiše občina, če zakon ne določa drugače¹⁰.

⁶ [URL: http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/Dem_soc.asp], 18. 10. 2016.

⁷ Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 76/08, 79/09, 51/10.

⁸ 21. člen ZLS.

⁹ 61. člen ZLS.

¹⁰ 62. člen ZLS.

MO Murska Sobota je za izvajanje GJS ustanovila javno podjetje Komunala Murska Sobota, ki na območju MO Murska Sobota izvaja več GJS, in javno podjetje Vodovod Murska Sobota, ki na območju MO Murska Sobota izvaja GJS oskrba s pitno vodo. Za GJS gospodarjenje s stavbnimi zemljišči je MO Murska Sobota ustanovila režijski obrat.

Za učinkovitost poslovanja MO Murska Sobota je odgovoren župan MO Murska Sobota. V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije sta bili odgovorni osebi:

- Anton Štihec, župan MO Murska Sobota, od 22. 10. 2006 do 6. 11. 2014 in
- dr. Aleksander Jevšek, župan MO Murska Sobota, od 6. 11. 2014.

1.2.2 Komunala Murska Sobota

Komunala Murska Sobota je bila ustanovljena z Odlokom o ustanovitvi javnega podjetja Komunala, d. o. o.¹¹ (v nadaljevanju: odlok o ustanovitvi Komunale Murska Sobota).

Ustanovitelj in lastnik Komunale Murska Sobota je MO Murska Sobota. Ustanoviteljske pravice izvršuje mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Pristojnosti ustanovitelja so med drugim, da:

- sprejme statut in statusne spremembe podjetja;
- sprejema poslovno poročilo, obračun in zaključni račun podjetja;
- zagotavlja nadzor nad poslovanjem podjetja;
- določa posebne pogoje za izvajanje dejavnosti ter zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- imenuje in razrešuje direktorja podjetja;
- odloča o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin.

Organa Komunale Murska Sobota sta nadzorni svet in direktor.

Nadzorni svet ima pet članov, od katerih tri imenuje ustanovitelj, dva pa Komunala Murska Sobota. Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let. Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov Komunale Murska Sobota, njegove naloge so med drugim, da:

- sprejema delovne načrte in programe ter spremlja njihovo uresničevanje;
- sprejema splošne akte podjetja;
- daje navodila in smernice za delo direktorja podjetja;
- nadzira redno in pravočasno sestavljanje letnega računovodskega izkaza;
- spremlja rentabilnost podjetja in njegova gospodarska gibanja;
- skrbi za izvajanje sklepov ustanovitelja;
- določa cene komunalnih in drugih storitev in proizvodov, razen tistih, o katerih odloča ustanovitelj;
- obravnava poslovno poročilo in zaključni račun in ga s svojim mnenjem posreduje ustanovitelju v sprejem;
- sprejme predlog o delitvi dobička ali pokrivanju izgube in ga posreduje ustanovitelju.

Direktor Komunale Murska Sobota vodi delo in poslovanje javnega podjetja, odgovoren je tudi za zakonito delo javnega podjetja. Direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj podjetja na podlagi javnega

¹¹ Uradni list RS, št. 16/01, 79/01.

razpisa za dobo štirih let. Direktor Komunale Murska Sobota ima med drugimi naslednje pristojnosti, ki so opredeljene v 48. členu Statuta Komunale Murska Sobota¹², in sicer:

- organizira in vodi delovni proces in poslovanje podjetja;
- predlaga temelje poslovne politike, delovni program in plan razvoja;
- odgovarja za zakonitost dela podjetja;
- samostojno odloča in sklepa pogodbe v okviru svojih pristojnosti;
- izvršuje sklepe nadzornega sveta;
- nadzornemu svetu poroča o poslovnih rezultatih podjetja, zaključnem računu in oblikuje letno poročilo ter predlaga nadzornemu svetu delitev dobička;
- odgovarja za pravilno vodenje knjig in poslovnih dokumentov;
- skrbi za pravilno materialno in finančno poslovanje podjetja, zlasti za smotrno uporabo materialnih in finančnih sredstev;
- izdaja posamične akte in splošne akte iz svoje pristojnosti.

Javno podjetje zastopa in predstavlja direktor neomejeno, razen v poslih o pridobivanju, odtujitvi ali obremenitvi nepremičnin, za katere mora pridobiti soglasje ustanovitelja. Brez soglasja nadzornega sveta direktor lahko sklepa investicijske pogodbe do 20.864 evrov¹³, pogodbe o nabavi ali odtujitvi opreme do 10.432 evrov¹⁴, najema ali daje posojila za investicije do 20.864 evrov in opremo do 10.432 evrov.

V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je Komunalo Murska Sobota vodil:

- Drago Šiftar, direktor, od 27. 10. 2011 do 28. 2. 2015;
- Tadej Ružič, direktor, od 1. 3. 2015 do 31. 10. 2016 in
- Štefan Cigan, od 1. 11. 2016.

Komunala Murska Sobota je ustanovljena za opravljanje dejavnosti, določene v 4. členu odloka o ustanovitvi Komunale Murska Sobota, in sicer za:

- oskrbo s pitno vodo, upravljanje, vzdrževanje in obnovo vodopreskrbovalnih objektov in naprav,
- ravnanje s komunalnimi odpadki in odlaganje ostankov komunalnih odpadkov,
- odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda,
- upravljanje, vzdrževanje in obnovo kanalizacijskih in ostalih objektov in naprav,
- vzdrževanje občinskih cest in drugih prometnih javnih površin,
- upravljanje in vzdrževanje stanovanjskega fonda v lasti mestne občine,
- upravljanje in vzdrževanje ostalega stanovanjskega fonda,
- oskrbo s toplotno energijo,
- javno razsvetljavo,
- plakatiranje in okraševanje mest in naselij,
- urejanje pokopališč ter izvajanje pokopališke in pogrebniške dejavnosti,
- upravljanje ter vzdrževanje objektov za šport in rekreacijo,
- upravljanje in vzdrževanje mestne tržnice ter izvajanje sejmskih prireditev,
- vzdrževanje parkov, nasadov, zelenic ter vseh drugih zelenih površin,

¹² Mestni svet MO Murska Sobota ga je sprejel 24. 4. 2001.

¹³ Oziroma 5.000.000 tolarjev; vsi preračuni so opravljeni na podlagi Zakona o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/06), po tečaju zamenjave 1 evro je 239,640 tolarja.

¹⁴ Oziroma 2.500.000 tolarjev.

- oskrbo industrijskih porabnikov z vodo ter oskrbo naselij s požarno vodo v javni rabi,
- urejanje odprtih in pokritih javnih parkirišč ter urejanje parkiranja,
- gradnjo hidrogradbenih objektov (cevovodov, vodovodov),
- zemeljska dela,
- prevoz blaga v cestnem prometu in
- tehnično svetovanje.

Komunala Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, izvajala 11 GJS na območju MO Murska Sobota. Opravljala je tudi pet dejavnosti na podlagi sklenjenih pogodb z MO Murska Sobota ali drugim izvajalcem javnih služb na območju občine. Te dejavnosti spadajo v javni del, vendar se ne izvajajo kot gospodarske javne službe, pač pa na podlagi pogodbe med naročnikom in izvajalcem. Komunala Murska Sobota je izvajala tudi tržne dejavnosti.

Na dan 31. 12. je imela Komunala Murska Sobota 121 zaposlenih v letu 2012, 119 zaposlenih v letu 2013 in 123 zaposlenih v letu 2014¹⁵.

Revizijo računovodskih izkazov za leta 2012, 2013 in 2014 je izvedla družba AUDIT & CO, d. o. o., za katere je izrekla pozitivno mnenje (izkaz poslovnega izida in bilanca sta v prilogi 3 in 4 tega poročila).

1.2.3 Vodovod Murska Sobota

Vodovod Murska Sobota je bil ustanovljen z Odlokom o ustanovitvi javnega podjetja Vodovod Murska Sobota d. o. o.¹⁶ (v nadaljevanju: odlok o ustanovitvi Vodovoda Murska Sobota).

Ustanovitelj in lastnik Vodovoda Murska Sobota je MO Murska Sobota. Ustanoviteljske pravice izvršuje mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Pristojnosti ustanovitelja so med drugim, da:

- sprejme statut in statusne spremembe javnega podjetja;
- sprejema poslovno poročilo, obračun in zaključni račun javnega podjetja;
- zagotavlja nadzor nad poslovanjem podjetja;
- določa posebne pogoje za izvajanje dejavnosti ter zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- imenuje in razrešuje direktorja javnega podjetja;
- odloča o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin.

Organa Vodovoda Murska Sobota sta nadzorni svet in direktor.

Nadzorni svet ima tri člane, ki jih imenuje ustanovitelj. Nadzorni svet Vodovoda Murska Sobota sestavljajo vsakokratni člani nadzornega sveta Komunale Murska Sobota, ki jih imenuje ustanovitelj.

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov podjetja, njegove naloge so med drugim, da¹⁷:

- sprejema delovne načrte in programe ter splošne akte javnega podjetja;
- daje navodila in smernice za delo direktorja javnega podjetja;

¹⁵ Letna poročila Komunale Murska Sobota za leta 2012, 2013 in 2014.

¹⁶ Uradni list RS, št. 79/01.

¹⁷ 10. člen odloka o ustanovitvi Vodovoda Murska Sobota.

- nadzira redno in pravočasno sestavljanje letnega računovodskega izkaza;
- spremlja rentabilnost podjetja in njegova gospodarska gibanja;
- skrbi za izvajanje sklepov ustanovitelja;
- določa cene komunalnih in drugih storitev in proizvodov, razen tistih, o katerih odloča ustanovitelj.

Direktor Vodovoda Murska Sobota vodi delo in poslovanje javnega podjetja, odgovoren je tudi za zakonitost dela javnega podjetja. Direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj javnega podjetja. Direktor Vodovoda Murska Sobota je vsakokratni direktor Komunale Murska Sobota.

Vodovod Murska Sobota zastopa in predstavlja direktor z omejitvijo, da po predhodni pridobitvi soglasja ustanovitelja sklepa pravne posle o pridobivanju, odtujitvi ali obremenitvi nepremičnin. Brez soglasja nadzornega sveta direktor lahko sklepa investicijske pogodbe do 20.864 evrov, pogodbe o nabavi ali odtujitvi opreme do 10.432 evrov, najema ali daje posojila za investicije do 20.864 evrov in opremo do 10.432 evrov.

V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je Vodovod Murska Sobota vodil:

- Drago Šiftar, direktor od 27. 10. 2011 do 28. 2. 2015;
- Tadej Ružič, direktor od 1. 3. 2015 do 31. 10. 2016 in
- Štefan Cigan, od 1. 11. 2016.

Vodovod Murska Sobota je ustanovljen za opravljanje dejavnosti, določene v 4. členu odloka o ustanovitvi Vodovoda Murska Sobota, in sicer za:

- oskrbo s pitno vodo, upravljanje, vzdrževanje in obnovo vodopreskrbovalnih objektov in naprav,
- oskrbo industrijskih porabnikov z vodo ter oskrbo naselij s požarno vodo v javni rabi,
- gradnjo hidrogradbenih objektov (cevovodov, vodovodov),
- zemeljska dela,
- prevoz blaga v cestnem prometu,
- tehnično svetovanje.

Vodovod Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, izvajal GJS oskrba s pitno vodo na območju MO Murska Sobota. Tržnih dejavnosti Vodovod Murska Sobota ne izvaja. Vodovod Murska Sobota nima zaposlenih, vsa dela v zvezi z izvajanjem GJS oskrba s pitno vodo opravlja Komunala Murska Sobota na podlagi medsebojno sklenjene pogodbe.

Revizijo računovodskih izkazov za leta 2012, 2013 in 2014 je izvedla družba AUDIT&CO, d. o. o., za katere je izrekla pozitivno mnenje.

1.3 Predstavitev področja revizije

Zakon o gospodarskih javnih službah¹⁸ (v nadaljevanju: ZGJS) določa način in oblike izvajanja GJS. Z GJS se zagotavljajo materialne javne dobrine kot proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjo in izvajanje v javnem interesu zagotavlja Republika Slovenija oziroma občina zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu¹⁹.

GJS se določijo z zakoni s področja energetike, prometa in zvez, komunalnega in vodnega gospodarstva in gospodarjenja z drugimi vrstami naravnega bogastva, varstva okolja ter z zakoni, ki urejajo druga področja gospodarske infrastrukture. Pri zagotavljanju javnih dobrin je pridobivanje dobička podrejeno zadovoljevanju javnih potreb.

Način opravljanja državne GJS predpiše Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) z uredbo, občinske GJS pa lokalna skupnost z odlokom tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov. Tehnični, oskrbovalni, stroškovni, organizacijski in drugi standardi ter normativi za opravljanje GJS se določijo s predpisi pristojnih ministrov²⁰.

V reviziji smo od obveznih občinskih GJS obravnavali: GJS oskrba s pitno vodo, GJS odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode ter GJS urejanje in čiščenje javnih površin.

1.3.1 Pravne podlage za izvajanje GJS

Finančne vire GJS na splošno določa 8. člen ZGJS, po katerem se GJS financirajo s ceno javnih dobrin, iz proračunskih sredstev in iz drugih virov, določenih z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti. V drugem odstavku pa 8. člen ZGJS določa, da mora Republika Slovenija zagotavljati sredstva iz proračuna za financiranje republiških GJS, lokalna skupnost pa za financiranje izbirnih lokalnih javnih služb ter da se mora proračunsko financiranje obveznih lokalnih GJS razmejiti med republiko in lokalno skupnostjo na način, ki ga določa zakon.

Reguliranje cen GJS na splošno ureja 59. člen ZGJS, ki določa, da uporabniki izmerljivih²¹ javnih dobrin GJS plačujejo ceno proizvoda ali storitve, ki je lahko tudi v obliki tarife, takse, nadomestila ali povračila. Cene storitev GJS se oblikujejo in določajo na način in po postopku, ki ga določa zakon ali odlok lokalne skupnosti v skladu z zakonom, ter se lahko diferencirajo po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih ali nujenih javnih dobrin ter rednosti njihove uporabe. Cene se lahko subvencionirajo²², subvencije pa so lahko diferencirane po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih ali nujenih javnih dobrin.

V skladu s 3. členom in 7. členom ZGJS mora občina z odlokom določiti način opravljanja (izvajanja) posamezne GJS tako, da je zagotovljeno njeno izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih

¹⁸ Uradni list RS, št. 32/93, 57/11.

¹⁹ 1. člen ZGJS.

²⁰ 3. člen ZGJS.

²¹ Glede na posameznega uporabnika ali glede na določljive skupine uporabnikov.

²² Z ustreznim aktom se določita višina in vir subvencij.

oskrbovalnih sistemov, ter skladno s predpisi, ki urejajo tehnične, oskrbovalne, stroškovne, organizacijske in druge standarde ter normative za opravljanje posamezne GJS, in sicer:

- organizacijsko in prostorsko zasnovo opravljanja GJS po vrstah in številu izvajalcev GJS (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije ali javnih kapitalskih vložkov);
- vrsto in obseg storitev GJS ter njihovo prostorsko razporeditev;
- pogoje za zagotavljanje in uporabo storitev GJS;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- vire financiranja GJS (cena storitve GJS, proračunska sredstva in drugi viri, ki jih določa zakon ali odlok občine) in način njihovega oblikovanja;
- vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje GJS;
- druge elemente, potrebne za opravljanje in razvoj GJS.

V skladu z 11. členom ZGJS občina opravlja strokovno-tehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju GJS, in sicer neposredno v okviru ustrezne službe ali organa lokalne skupnosti ali v okviru direkcije, ki jo ustanovi po zakonu, ki ureja upravo. Po določbah prvega odstavka 12. člena ZGJS se strokovno-tehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju GJS nanašajo zlasti na:

- razvoj, načrtovanje in pospeševanje GJS;
- investicijsko načrtovanje in gospodarjenje z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje GJS;
- postopke ustanavljanja in organiziranja javnih podjetij, javnih gospodarskih zavodov in režijskih obratov;
- postopke podeljevanja koncesij in izbire koncesionarjev;
- strokovni nadzor nad izvajalci GJS;
- financiranje GJS;
- določanje pogojev in dajanje soglasij k dovoljenjem za posege v prostor in okolje, če se ti nanašajo na infrastrukturne objekte in naprave GJS, če ni to kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce GJS;
- dajanje predpisanih dovoljenj za priključitev na infrastrukturne objekte in naprave GJS, če ni to kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce GJS.

V obdobju od leta 2012 do leta 2014 je morala občina pri oblikovanju in določanju cen storitev GJS varstvo okolja upoštevati naslednje podzakonske predpise:

- Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja²³ (v nadaljevanju: pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen), ki je veljal do 31. 12. 2012;
- Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja²⁴ (v nadaljevanju: uredba o metodologiji za oblikovanje cen), izdano na podlagi tretjega odstavka 149. člena ZVO-1 in ki velja od 1. 1. 2013;
- vse uredbe, ki določajo najvišje cene komunalnih storitev, izdane na podlagi 9. člena Zakona o kontroli cen²⁵ (v nadaljevanju: ZKC), s katerimi je vlada prepovedala povečanje oziroma zamrznila rast cen storitev GJS varstvo okolja v obdobju od 28. 8. 2010 do 31. 12. 2012.

²³ Uradni list RS, št. 63/09, veljal od 8. 8. 2009 do 31. 12. 2012.

²⁴ Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, velja od 1. 1. 2013.

²⁵ Uradni list RS, št. 51/06-UPB1.

1.3.1.1 Oblikovanje in določanje cen obveznih občinskih GJS varstvo okolja

Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen, ki je veljal in se uporabljal od 15. 8. 2009 do 31. 12. 2012, je poleg metodologije za oblikovanje cen storitev GJS varstvo okolja določal tudi druge ukrepe in normative, povezane z obračunom cen storitev javnih služb njihovim uporabnikom, ločeno za:

- oskrbo s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
- zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov,
- odlaganje preostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov.

Po 6. členu tega pravilnika so izhodišča za oblikovanje cen posameznih storitev javne službe obveznosti iz predpisov, ki urejajo izvajanje nalog v okviru GJS, drugih predpisov, ki urejajo kvalitativne in tehnične standarde izvajanja GJS, podatki o doseganju okoljskih ciljev iz preteklega leta ter podatki iz zadnjega letnega poslovnega poročila izvajalca GJS, ki izhajajo predvsem iz:

- operativnih programov varstva okolja na področju javnih služb,
- programa izvajalca GJS,
- medobčinskega sporazuma v primeru dogovora o koriščenju javne infrastrukture ali v primeru upravljanja skupne javne infrastrukture za več občin in
- obveznosti, določenih v občinskih predpisih, ali drugih veljavnih pravnih aktov.

Po tem pravilniku ceno storitve javne službe sestavljajo vsi upravičeni stroški, ki nastajajo zaradi opravljanja dejavnosti izvajalca in njegovih podizvajalcev pri izvajanju storitev javne službe, ki se vrednotijo ter izkazujejo v skladu z računovodskimi standardi. Upravičeni stroški pa so stroški, ki jih priznavajo pristojni občinski ali državni organi in so v tem pravilniku opredeljeni za vsako GJS posebej²⁶.

Iz 5. člena pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen izhaja, da lahko občina subvencionira ceno posamezne storitve GJS le v tistem delu, ki se nanaša na uporabo javne infrastrukture, in sicer za tiste uporabnike, ki ne opravljajo pridobitne dejavnosti, ne more pa subvencionirati cene storitve, s katero se pokrivajo stroški izvajalca in javnih dajatev. Subvencioniranje cene uporabe javne infrastrukture lahko znaša največ do 50 odstotkov cene, ki bi jo moral plačevati uporabnik. Občina mora z aktom, s katerim se odloči o subvencioniranju cene, določiti višino in vir subvencij. Glede na določbo 28. člena tega pravilnika mora občina v aktu o subvencioniranju cene uporabe javne infrastrukture določiti, da se dopustni obseg subvencioniranja znižuje, in sicer po stopnji najmanj 5 odstotkov letno, dokler se subvencioniranje popolnoma ne odpravi.

Sodilo za razporejanje splošnih stroškov GJS oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode ter zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov in odlaganje preostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov je delež proizvodjalnih stroškov teh javnih služb v celotnih proizvodjalnih stroških vseh dejavnosti, ki jih izvaja izvajalec.²⁷

²⁶ 1. točka in 2. točka 2. člena pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen.

²⁷ 7. člen pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen.

Po 8. členu pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen lahko izvajalec javne službe v soglasju z lastnikom infrastrukture izvaja posebne storitve osebam, ki niso uporabniki storitev GJS, ali izvaja posebne storitve z uporabo javne infrastrukture, ki niso obvezne storitve javne službe. Posebne storitve so:

- prodaja javnih dobrin, kot je odlagalni prostor za odlaganje nekomunalnih odpadkov na odlagališču;
- uporaba javne infrastrukture, kot je odvajanje industrijskih odpadnih voda in njihovo čiščenje na čistilni napravi osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe;
- uporaba javne infrastrukture za drugo neposredno rabo vode v skladu z zakonom, ki ureja vode, osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe;
- prodaja uporabnih surovin, energentov in energije, ki nastajajo pri izvajanju storitev GJS.

Prihodki od posebnih storitev se v skladu s tretjim odstavkom 8. člena pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen pri kalkulaciji lastne cene storitve GJS (v delu, ki se ne nanaša na uporabo javne infrastrukture) upoštevajo kot odbitna postavka, pri čemer mora biti cena v kalkulaciji prikazana z in brez odbitne postavke.

V 9. členu pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen določa, da cene za istovrstne storitve ne smejo biti diferencirane med uporabniki ali skupinami uporabnikov, razen če uporabniki ali skupine uporabnikov dokazljivo povzročajo različne stroške. Kot dokazilo za različne stroške se šteje elaborat (ekspertiza, mnenje), ki ga potrdi reprezentativna interesna zbornica izvajalcev GJS. Za razlog diferenciacije pa ne štejejo stroški dostopa do storitve.

V prvem odstavku 10. člena tega pravilnika je določeno, da je najemnina za uporabo javne infrastrukture namenski prihodek občine in se namensko uporablja za investicije in investicijska vzdrževalna dela na tisti javni infrastrukturi, za katero je bila zaračunana. Drugi odstavek 10. člena tega pravilnika določa izjemo glede na opredeljeno namenskost prihodkov od najemnine za uporabo javne infrastrukture, in sicer v primeru, ko znesek zaračunane najemnine presega potrebni znesek za investicije in investicijska vzdrževalna dela na tisti javni infrastrukturi, za katero je bila zaračunana, se lahko uporabi za investicije in investicijska vzdrževalna dela na drugi javni infrastrukturi, ki se uporablja za izvajanje GJS.

Podlaga za določitev cene storitve GJS je poslovni načrt izvajalca GJS. Izvajalec GJS mora v skladu z 11. členom pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen predložiti občini do 31. 3. v soglasje poslovni načrt, v katerem so upoštevani vsi kvalitativni in kvantitativni parametri izvajanja posamezne javne službe, vključno s kalkulacijo cene po tem pravilniku. Potrjen poslovni načrt je podlaga za sklenitev pogodbe med izvajalcem GJS in občino, s katero sta uredila vsa vprašanja, povezana z zaračunavanjem omrežnine ali cene za uporabo javne infrastrukture uporabnikom, plačevanjem najemnine za infrastrukturo, in način ter pogoje uporabe drugih elementov cene za uporabo javne infrastrukture ter obseg in višino morebitnega subvencioniranja cene za uporabo javne infrastrukture.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen, ki velja in se uporablja od 1. 1. 2013, določa metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih GJS varstvo okolja, in sicer za:

- oskrbo s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
- zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov,
- obdelavo določenih vrst komunalnih odpadkov in
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v 5. členu določa, da ceno storitve posamezne GJS predlaga izvajalec z elaboratom o oblikovanju cene izvajanja storitev GJS, z obveznimi postavkami, določenimi v 9. členu te uredbe, in jo predloži pristojnemu občinskemu organu v potrditev. Občina določi potrjeno ceno posamezne GJS in morebitno subvencijo, izvajalec GJS pa oblikuje in na svojih spletnih straneh ter na krajevno običajen način objavi cenik s potrjeno ceno, znižano za morebitno subvencijo. V skladu s 6. členom te uredbe izvajalec za preteklo obračunsko obdobje ugotovi razliko med potrjeno ceno in obračunsko ceno opravljenih storitev, ki se upošteva pri izračunu predračunske cene za naslednje obdobje. Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v 8. členu opredeljuje izhodišča za oblikovanje cen in med drugim določa, da globe, reprezentanca, sponzorstva in donacije, ki jih plača izvajalec, niso upravičeni kalkulativen element cene storitve GJS.

Iz 3. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen izhaja, da občina za opravljanje javne službe izvajalcem obračunava najemnino za vso javno infrastrukturo, ki je potrebna za opravljanje posamezne javne službe in jo ima občina v lasti ali finančnem najemu, najmanj v višini obračunane amortizacije za vso javno infrastrukturo, ki je potrebna za opravljanje posamezne javne službe in jo ima občina v lasti ali finančnem najemu. Na uporabnike storitev GJS se lahko prenese le tisti del najemnine, ki jo občina za uporabo javne infrastrukture zaračuna izvajalcem in je sorazmerna z deležem zmogljivosti javne infrastrukture, ki je namenjena uporabnikom storitev GJS.

V primeru, da izvajalec poleg GJS opravlja posebne storitve²⁸ in drugo tržno dejavnost, mora zagotoviti ločeno računovodsko spremljanje stroškov javnega in tržnega dela dejavnosti, ki jo opravlja. Splošne stroške in prihodke na javni in tržni del dejavnosti pa razdeli po sodilih, ki jih sprejme pristojni organ, ki potrjuje poslovni načrt izvajalca.²⁹

V 12. členu uredbe o metodologiji za oblikovanje cen določa, da cena posamezne storitve GJS med uporabniki ali skupinami uporabnikov ne sme biti različna, kadar imajo uporabniki storitve posamezne GJS v posamezni občini istega izvajalca.

Občina je morala uskladiti svoje predpise in sprejeti cene v skladu s to uredbo najpozneje v 15 mesecih po uveljavitvi te uredbe, to je do 31. 3. 2014³⁰.

1.4 Revizijski pristop

Pri izvedbi revizije smo uporabili naslednje metode dela in načine pridobivanja revizijskih dokazov:

- proučevanje pravnih podlag, ki urejajo izvajanje občinskih GJS;
- proučevanje pridobljene dokumentacije in podatkov MO Murska Sobota in izvajalcev GJS, Komunale Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota;

²⁸ Iz prvega odstavka 11. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen izhaja, da so posebne storitve izvajalca storitve, ki jih izvajalec opravlja in pri tem uporablja javno infrastrukturo, ali prodaja stranskih proizvodov, ki nastanejo pri izvajanju dejavnosti, in niso obvezne storitve javne službe (zagotovitev uporabe javne infrastrukture, kot je infrastruktura za odvajanje industrijskih odpadnih voda in njihovo čiščenje na čistilni napravi, osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe, zagotovitev uporabe javne infrastrukture za drugo neposredno rabo vode v skladu z zakonom, ki ureja vode, osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe).

²⁹ 10. člen uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

³⁰ 30. člen uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

- proučevanje izdanih revizijskih poročil, mnenj, člankov in drugih javno dostopnih virov z obravnavanega področja;
- analiziranje in primerjava podatkov;
- metodo intervjuja (razgovori s pristojnimi na MO Murska Sobota, Komunali Murska Sobota in Vodovodu Murska Sobota).

2. UGOTOVITVE

2.1 Vzpostavitev pravnih podlag za izvajanje GJS na območju MO Murska Sobota

Pravni okvir za ureditev načina financiranja oziroma oblikovanja cen storitev GJS varstvo okolja v občinskih predpisih so v letih 2012–2014 predstavljali: pravila o financiranju storitev splošnega gospodarskega pomena³¹ (v nadaljevanju: SSGP) v Pogodbi o delovanju Evropske unije³² (v nadaljevanju: PDEU), Odločba št. 2005/842/ES³³ (v nadaljevanju: odločba Komisije) in kasneje Sklep št. 2012/21/EU³⁴ (v nadaljevanju: sklep Komisije), pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen, uredba o metodologiji za oblikovanje cen ter Slovenski računovodski standardi³⁵ (v nadaljevanju: SRS), ki določajo pravila o računovodenju gospodarske dejavnosti (to je načrtovanje, merjenje in oblikovanje denarno in v naravnih merskih enotah izraženih podatkov o stanju in spremembah gospodarskih kategorij) ter dopolnjujejo in podrobneje opredeljujejo določbe in opredelitve gospodarskih kategorij v predpisih o načinu financiranja dejavnosti GJS.

Glede na določbe 14. člena PDEU je morala država članica s pravnimi normami urediti vsa pravna razmerja, ki se nanašajo na izvajanje in financiranje GJS, v skladu z ekonomskimi in finančnimi načeli in pogoji tako, da je izvajalcu GJS zagotovila pokritje vseh upravičenih stroškov, ki nastajajo pri izvajanju GJS, uporabnikom GJS pa pod enakimi pogoji kakovostne, zanesljive, varne in cenovno dostopne storitve GJS.

V 1. točki 5. člena sklepa Komisije je določeno, da znesek nadomestila ne sme presegati zneska, ki je nujen za pokrivanje neto stroškov (to je razlike med stroški in prihodki), nastalih pri izpolnjevanju obveznosti GJS, vključno z zmernim dobičkom. Med drugim iz 3. točke in 4. točke 5. člena tega sklepa izhaja, da mora izračun upravičenih stroškov temeljiti na splošno veljavnih načelih stroškovnega računovodstva ter da prihodek, ki se upošteva v izračunu nadomestila, vključuje celotni prihodek, ki ga je ustvarila SSGP

³¹ Storitve splošnega gospodarskega pomena so gospodarske dejavnosti, ki se opravljajo v splošno javno korist in se na trgu brez javnega posredovanja sicer ne bi opravljale (oziroma bi se opravljale pod drugačnimi pogoji v smislu kakovosti, varnosti, cenovne dostopnosti, enake obravnave ali univerzalnega dostopa).

³² UL C, št. 83 z dne 30. 3. 2010 (prečiščeno besedilo).

³³ Odločba Komisije z dne 28. 11. 2005 o uporabi člena 86 (2) Pogodbe ES za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljene nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, št. 2005/842/ES, UL L, št. 312 z dne 29. 11. 2005, veljala do 30. 1. 2012.

³⁴ Sklep Komisije z dne 20. 12. 2011 o uporabi člena 106 (2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, UL L, št. 7 z dne 11. 1. 2012, velja od 31. 1. 2012.

³⁵ Uradni list RS, št. 118/05 (10/06-popr.), 58/06 (112/06-popr., 112/06-popr.), 3/07, 12/08, 119/08, 1/10 (90/10-popr.), 80/11, 2/12, 64/12, 94/14.

(oziroma storitev GJS), in tudi prihodke drugih dejavnosti (katerih storitve niso SSGP in ki jih izvajalec GJS ne bi izvajal, če mu ne bi bila dodeljena pravica za izvajanje GJS) ter druge ugodnosti oziroma prihodke iz državnih sredstev.

2.1.1 Odlok o gospodarskih javnih službah v Mestni občini Murska Sobota

Preverili smo, ali je MO Murska Sobota z občinskimi odloki določila dejavnosti GJS skladno s 149. členom ZVO-1 in ali je z občinskimi odloki opredelila vse GJS, ki so s predpisi opredeljene kot obvezne občinske GJS.

MO Murska Sobota je področje GJS na območju MO Murska Sobota uredila z Odlokom o gospodarskih javnih službah v Mestni občini Murska Sobota³⁶ (v nadaljevanju: odlok o GJS v MO Murska Sobota). V 4. členu tega odloka je določila, da se na območju MO Murska Sobota kot GJS izvajajo naslednje dejavnosti:

- oskrba s pitno vodo, upravljanje, vzdrževanje in obnova vodopreskrbovalnih objektov in naprav,
- ravnanje s komunalnimi odpadki,
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov,
- odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda,
- upravljanje, vzdrževanje in obnova kanalizacijskih in ostalih objektov in naprav,
- vzdrževanje občinskih cest in drugih prometnih javnih površin,
- gospodarjenje s stavbnimi zemljišči,
- upravljanje in vzdrževanje stanovanjskega fonda v lasti mestne občine,
- oskrba s toplotno energijo in plinifikacija,
- javna razsvetljava in svetlobno-signalne naprave cestne prometne signalizacije in opreme,
- plakatiranje in okraševanje mesta in naselij,
- urejanje pokopališč ter izvajanje pokopališke in pogrebniške dejavnosti,
- upravljanje in vzdrževanje objektov za šport in rekreacijo,
- upravljanje in vzdrževanje mestne tržnice in izvajanje sejmskih prireditev,
- vzdrževanje parkov, nasadov, zelenic ter vseh drugih zelenih površin,
- urejanje odprtih in pokritih javnih parkirišč ter urejanje parkiranja,
- druge dejavnosti v skladu z zakoni in odloki mestnega sveta.

ZLS v 61. členu določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih v skladu z zakonom določi s svojim splošnim aktom in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom.

MO Murska Sobota je v 4. členu odloka o GJS v MO Murska Sobota opredelila obvezne in izbirne občinske GJS, ki se izvajajo na območju MO Murska Sobota. MO Murska Sobota odloka o GJS v MO Murska Sobota ni usklajevala s spremembami ZVO-1, zaradi česar naslednje GJS niso bile poimenovane v skladu z opredelitvami iz sprememb 149. člena ZVO-1:

- oskrbo s pitno vodo, upravljanje, vzdrževanje in obnovo vodopreskrbovalnih objektov in naprav je opredelila kot GJS, čeprav je v 149. členu ZVO-1 to opredeljeno kot GJS oskrba s pitno vodo;
- upravljanje, vzdrževanje in obnovo kanalizacijskih in ostalih objektov in naprav je opredelila kot GJS, čeprav to po 149. členu ZVO-1 ni GJS, temveč strokovno-tehnična naloga občine kot lastnice te javne infrastrukture.

³⁶ Uradni list RS, št. 72/95, 85/99, 93/07.

MO Murska Sobota je za posamezne GJS, ki jih obravnavamo v reviziji, s posebnimi odloki določila način izvajanja posamezne GJS.

2.1.2 Oblikovanje finančnih virov GJS

Preverili smo, ali je MO Murska Sobota v odloku ali drugem aktu v skladu z ZGJS, podzakonskimi predpisi o načinu izvajanja posamezne GJS in o oblikovanju cen storitev GJS ter pravili o financiranju storitev GJS v sklepu Komisije opredelila način oblikovanja cen storitev za GJS odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, GJS urejanje in čiščenje javnih površin in GJS oskrba s pitno vodo, to je naloge, vrste in obseg storitev posamezne izbrane GJS ter vrste in način oblikovanja upravičenih stroškovnih elementov cene posamezne storitve izbrane GJS ter drugih finančnih virov GJS oziroma odbitnih postavk, ki zvišujejo ali znižujejo ceno posamezne storitve izbrane GJS.

MO Murska Sobota je v 36. členu Odloka o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja komunalne odpadne in padavinske vode na območju Mestne občine Murska Sobota³⁷ (v nadaljevanju: odlok o odvajanju odpadne vode) opredelila, da izvajalec javne službe pridobiva sredstva iz plačil uporabnikov za storitve javne službe, proračuna MO Murska Sobota in iz drugih virov. Odlok o odvajanju odpadne vode v 38. členu določa, da izvajalec oblikuje cene storitev GJS odvajanje odpadne vode v skladu s predpisi za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb in Pravilnikom o obračunavanju stroškov za uporabo javne kanalizacije³⁸ (v nadaljevanju: pravilnik o obračunavanju stroškov javne kanalizacije). Pravilnik o obračunavanju stroškov javne kanalizacije v prvem odstavku 14. člena določa, da ceno odvajanja odpadne vode predlaga izvajalec javne službe, ki jo oblikuje v skladu s predpisi za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb, določili tega pravilnika in določili tehničnega pravilnika o javni kanalizaciji ter drugih predpisov, ceno pa potrdi pristojni organ MO Murska Sobota.

V 9. členu Odloka o načinu izvajanja gospodarske javne službe čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Mestne občine Murska Sobota³⁹ (v nadaljevanju: odlok o čiščenju odpadne vode) je MO Murska Sobota opredelila, da so viri in metode financiranja GJS čiščenje odpadne vode natančno opredeljeni v koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode, kjer je opredeljeno, da so viri financiranja GJS čiščenje odpadne vode zbrani prispevki za čiščenje odpadne vode, ki jih od končnih uporabnikov storitev čiščenja zaračunava in pobira Komunala Murska Sobota. Če ti viri ne zadoščajo, za razliko jamči MO Murska Sobota oziroma Komunala Murska Sobota iz svojih sredstev.

MO Murska Sobota je v 30. členu Odloka o načinu opravljanja gospodarske javne službe vzdrževanja parkov, nasadov, zelenic ter vseh drugih zelenih površin na območju Mestne občine Murska Sobota⁴⁰ (v nadaljevanju: odlok o vzdrževanju zelenih površin) opredelila, da izvajalec te GJS pridobiva sredstva za izvajanje javne službe iz proračuna ter iz drugih virov ter da se obseg stroškov, ki oblikujejo ceno storitev te dejavnosti, podrobneje določi z letnim programom ukrepov, ki ga izdela izvajalec te dejavnosti, potrdi pa MO Murska Sobota. V 31. členu odloka o vzdrževanju zelenih površin je določeno, da se cene storitev dejavnosti vzdrževanja zelenih površin oblikujejo v odvisnosti od letnega programa ukrepov ter ob

³⁷ Uradni list RS, št. 40/04, 112/05, 37/08.

³⁸ Uradni list RS, št. 45/04, 96/08.

³⁹ Uradni list RS, št. 58/99, 11/02.

⁴⁰ Uradni list RS, št. 108/07.

upoštevanju standardov in normativov, veljavnih s področja predmeta te dejavnosti, in cen za podobne storitve v Republiki Sloveniji.

MO Murska Sobota je v 34. členu Odloka o načinu opravljanja gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo na območju Mestne občine Murska Sobota⁴¹ (v nadaljevanju: odlok o oskrbi s pitno vodo) opredelila, da izvajalec GJS pridobiva sredstva iz plačil uporabnikov za storitve javne službe, proračuna, s predpisanimi dajatvami in iz drugih virov. MO Murska Sobota je v 34. členu do 36. členu odloka o oskrbi s pitno vodo opredelila, da se obseg stroškov, ki oblikujejo ceno storitev izvajanja GJS oskrba s pitno vodo, podrobneje določi s programom dela ter Pravilnikom o obračunavanju stroškov za uporabo javnega vodovoda Murska Sobota⁴² (v nadaljevanju: pravilnik o obračunavanju stroškov vodovoda). Stroški, ki oblikujejo ceno storitev oskrbe s pitno vodo, se določijo na podlagi veljavnih predpisov, ki urejajo oblikovanje cen storitev oskrbe s pitno vodo. Storitve za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo se zaračunava na osnovi količine porabljene pitne vode, ki se meri z obračunskim vodomermom na odjemnem mestu, in ne na način, kot je opredeljen v odloku o oskrbi s pitno vodo. Ta določa, da se "cena storitev za GJS oskrba s pitno vodo oblikuje na osnovi količine porabljene pitne vode, ki se meri z obračunskim vodomermom na odjemnem mestu". Cene storitev GJS oskrba s pitno vodo izvajalec GJS oblikuje v skladu s predpisi za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih GJS in pravilnikom o obračunavanju stroškov vodovoda.

2.1.2.a MO Murska Sobota je v odlokih o izvajanju GJS odvajanje odpadne vode, GJS urejanje in čiščenje javnih površin ter GJS oskrba s pitno vodo opredelila finančne vire za izvajanje teh GJS, v odlokih ali drugih občinskih predpisih pa ni opredelila regulacijskega obračunskega obdobja, vrst in načina oblikovanja upravičenih stroškovnih elementov cen storitev GJS varstvo okolja⁴³, odbitnih postavk, ki znižujejo ceno storitev teh GJS, ter posebnih postavk v predračunski kalkulaciji cene posamezne storitve GJS varstvo okolja oziroma mehanizma za uravnavanje upravičenih stroškov in prihodkov GJS varstvo okolja.

2.1.2.b MO Murska Sobota ni zagotovila temeljne podlage za nadziranje oblikovanih cen storitev GJS varstvo okolja (oziroma stroškov in prihodkov teh GJS) ter za ocenjevanje in določanje presežka ali primanjkljaja prihodkov in obsega potrebnih proračunskih finančnih virov za izvajanje posamezne GJS v postopku določanja cen storitev teh GJS, temveč je prepustila izvajalcu GJS, da samostojno načrtuje vrste in obseg upravičenih stroškov in prihodkov GJS varstvo okolja ter oblikuje cene in cenike storitev teh GJS.

2.1.2.c MO Murska Sobota z občinskim predpisom tudi ni opredelila cenovne politike (to je pogojev, kriterijev in meril za določitev nove ali spremenjene cene storitve GJS varstvo okolja) in postopka za nadzor financiranja in določitev cen storitev GJS varstvo okolja (to je udeležencev, aktov, rokov in aktivnosti v tem postopku) na podlagi 7. člena in drugega odstavka 59. člena ZGJS. S tem si MO Murska Sobota (poleg preglednih finančnih odnosov z izvajalci GJS) tudi ni zagotovila podlage za ukrepanje

⁴¹ Uradni list RS, št. 76/11-UPB.

⁴² Uradni list RS, št. 1/09.

⁴³ To je stroškov po izvornih vrstah (amortizacija, stroški materiala, stroški dela, stroški storitev, finančni stroški, drugi stroški) in dobička, ki pripada izvajalcu GJS, ter poslovnih predpostavk o količinah in cenah za izračunavanje posameznega stroškovnega elementa ter sodil za razporejanje posrednih (proizvajalnih in splošnih) stroškov na stroškovna mesta in stroškovne nosilce (oziroma storitve GJS varstvo okolja).

oziroma določitev obsega nadomestila za izvajanje GJS in financiranje teh GJS iz proračunskih sredstev, na primer v primeru njihove nelikvidnosti, v obdobju sprejetih ukrepov kontrole cen oziroma zamrznitve cen storitev GJS varstvo okolja na podlagi ZKC.

2.1.3 Standardi in normativi za izvajanje GJS

V skladu z 2. točko tretjega odstavka 149. člena ZVO-1 mora vlada podrobneje predpisati oskrbovalne standarde in tehnične, vzdrževalne, organizacijske ter druge ukrepe in normative za opravljanje obveznih občinskih GJS varstvo okolja. Vlada je standarde in normative za GJS odvajanje in čiščenje odpadne vode opredelila v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode⁴⁴ (v nadaljevanju: uredba o odvajanju in čiščenju odpadne vode), ki za to GJS določa vrste nalog, ki se izvajajo v okviru opravljanja storitev te GJS, obveznosti občin in izvajalcev javne službe ter standarde komunalne opremljenosti, ki morajo biti izpolnjeni za izvajanje te GJS. MO Murska Sobota je v operativnih programih odvajanja in čiščenja odpadne vode za obdobje, na katero se nanaša revizija, za območje MO Murska Sobota opredelila naselja in poselitve, kjer se izvaja GJS, podatke o infrastrukturi in osnovnih sredstvih ter obseg vzdrževanja infrastrukture, namenjene opravljanju te GJS, in ukrepe za izvajanje te GJS.

Standarde in normative za GJS oskrba s pitno vodo je vlada opredelila v Pravilniku o oskrbi s pitno vodo⁴⁵ ter Uredbi o oskrbi s pitno vodo⁴⁶, ki določata vrste nalog, ki se izvajajo v okviru storitev te GJS, standarde komunalne opremljenosti, ukrepe za opravljanje te GJS. MO Murska Sobota je v operativnih programih za GJS oskrba s pitno vodo za obdobje, na katero se nanaša revizija, za območje MO Murska Sobota opredelila naselja in poselitve, kjer se izvaja ta GJS, podatke o infrastrukturi in osnovnih sredstvih, namenjenih opravljanju te GJS, podatke o načinu izvajanja GJS (število priključkov in odjemnih mest, obseg vzdrževanja infrastrukture).

Standardov in normativov za izvajanje GJS urejanje in čiščenje javnih površin oziroma GJS vzdrževanje zelenih površin, vlada ni sprejela, zato je lahko občina določila uporabo svojih ali drugih obstoječih standardov kot podlago za preverjanje učinkovitosti izvajalca pri vzdrževanju zelenih površin oziroma za odobritev stroškov izvajanja naročenih aktivnosti pri tej GJS.

MO Murska Sobota ima za GJS vzdrževanje zelenih površin izdelan Upravljavski načrt za Mestni park⁴⁷, ki ob upoštevanju izkustvenih normativov vsebuje popis del za izvajanje del na zelenih površinah. Upravljavski načrt za posamezne vrste zelenih površin (trate, drevoredi, žive meje, parki, krožišča in podobno) opredeljuje vzdrževalna dela, kot so spomladansko in jesensko čiščenje zelenih površin, redna košnja trave, obnavljanje in nega travnih površin, gnojenje trat in rastlin, obrezovanje grmovnic, drevja in živih mej. Glede na njihovo kategorizacijo oziroma namembnost (okrasne, uporabne, vzdržljive trate) opredeljuje višino košnje posamezne trate, okvirno število letnih košenj ter delovne in strojne ure, kjer pa so možna velika odstopanja zaradi vremena, rastiščnih razmer, rabe trate in negovalnih posegov.

⁴⁴ Uradni list RS, št. 88/11, 8/12, 108/13, veljal od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2015.

⁴⁵ Uradni list RS, št. 35/06, 41/08, veljal do 31. 12. 2012. Na podlagi določbe 34. člena Uredbe o oskrbi s pitno vodo se še uporabljata 9. člen (standardi opremljenosti) in 10. člen (priključitev na javni vodovod) Pravilnika o oskrbi s pitno vodo.

⁴⁶ Uradni list RS, št. 88/12, velja od 1. 1. 2013.

⁴⁷ Izdelala ga je družba Cons 1, d. o. o.

MO Murska Sobota je določala obseg potrebnih sredstev za izvajanje GJS vzdrževanje zelenih površin v proračunu za posamezno leto.

2.1.4 Izvajanje javnih pooblastil v upravnih zadevah in vodenje katastra gospodarske javne infrastrukture

Preverili smo, ali je MO Murska Sobota v ustreznem občinskem aktu določila način financiranja dodeljenih javnih pooblastil in z izvajalci teh storitev sklenila pogodbo o izvajanju in financiranju teh storitev ter izvedla njihovo plačilo v skladu s sklenjeno pogodbo.

Zakon o geodetski dejavnosti⁴⁸ (v nadaljevanju: ZGeoD-1) v šestem odstavku 35. člena določa, da lahko občina brez javnega razpisa poveri vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje posameznega katastra gospodarske infrastrukture izvajalcu javne službe, ki upravlja z omrežji in objekti te gospodarske infrastrukture, in določi način financiranja vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja tega katastra ter predpisanega posredovanja podatkov.

2.1.4.1 Izvajanje javnih pooblastil v upravnih zadevah in vodenje katastra gospodarske javne infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode

MO Murska Sobota je v 8. členu odloka o odvajanju odpadne vode določila, da GJS odvajanje odpadne vode med drugim obsega izdajanje soglasij za priključevanje na javno kanalizacijo ter vodenje katastra objektov in naprav javne kanalizacije. MO Murska Sobota je podelila Komunali Murska Sobota javno pooblastilo za izdajanje soglasij za priključevanje na javno kanalizacijo ter vodenje katastra za GJS odvajanje odpadne vode. V 37. členu Pogodbe o poslovnem najemu javne infrastrukture za izvajanje gospodarske javne službe odvajanje komunalne odpadne in padavinske vode⁴⁹ (v nadaljevanju: pogodba o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode), sklenjene med MO Murska Sobota in Komunalo Murska Sobota, je določeno, da Komunala Murska Sobota izdaja projektne pogoje, smernice, soglasja za priključitev na gospodarsko javno infrastrukturo ter soglasja za posege v varovalnih in varovanih območjih in da stroške za izdajanje aktov plača lastnik v skladu z veljavnim cenikom Komunale Murska Sobota. V 38. členu te pogodbe pa je določeno, da je kataster infrastrukture GJS odvajanje odpadne vode last MO Murska Sobota, stroške vodenja katastra pa plača MO Murska Sobota v skladu s posebno pogodbo, kjer so dogovorjene pravice in obveznosti pogodbenih strank v zvezi z vodenjem katastra in veljavnim cenikom javnega podjetja.

MO Murska Sobota in Komunala Murska Sobota sta 30. 12. 2014 sklenili Pogodbo o izvajanju javnih pooblastil v upravnih zadevah in vodenju katastra gospodarske javne infrastrukture za izvajanje GJS odvajanja odpadne in padavinske vode v MO Murska Sobota (v nadaljevanju: pogodba o izvajanju javnih pooblastil za GJS odvajanje odpadne vode). V 5. členu te pogodbe je določeno, da sredstva za izdajanje projektnih pogojev, soglasij za priključitev, smernic in mnenj ter vodenje katastra objektov in naprav javne kanalizacije zagotavlja MO Murska Sobota na podlagi ocene stroškov v potrjenem poslovnem načrtu izvajalca za tekoče leto, ki je bil posredovan MO Murska Sobota v predlogu za pripravo proračuna. Za leto 2014 so bila sredstva določena v prilogi k pogodbi o izvajanju javnih pooblastil za GJS odvajanje odpadne vode, in sicer za vodenje katastra infrastrukture GJS odvajanje odpadne vode v znesku

⁴⁸ Uradni list RS, št. 77/10.

⁴⁹ Z dne 23. 12. 2010.

10.725 evrov ter za izdajanje projektnih pogojev, soglasij za priključitev, smernic in mnenj v znesku 3.695 evrov.

MO Murska Sobota in Komunala Murska Sobota v letih 2012 in 2013 in obdobju do 30. 12. 2014, torej pred sklenitvijo pogodbe o izvajanju javnih pooblastil za GJS odvajanje odpadne vode, nista imeli sklenjene pogodbe o financiranju teh nalog, s katero bi se podrobneje dogovorili o pravicah in obveznostih pogodbenih strank v zvezi z izvajanjem javnih pooblastil, ki se nanašajo na vodenje katastra infrastrukture GJS odvajanje odpadne vode in izdajanje projektnih pogojev, soglasij za priključitev, smernic in mnenj. Ker MO Murska Sobota do 30. 12. 2014 ni sklenila posebne pogodbe o vodenju katastra infrastrukture GJS odvajanje odpadne vode in ni opredelila načina financiranja vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra za GJS odvajanje odpadne vode, je ravnala v neskladju z 38. členom pogodbe o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode ter šestim odstavkom 35. člena ZGeoD-1. MO Murska Sobota za izdajanje projektnih pogojev, soglasij za priključitev, smernic in mnenj ter vodenje katastra za GJS odvajanje odpadne vode Komunali Murska Sobota za leto 2012 ni plačala opravljenih storitev. Za izdajo projektnih pogojev, soglasij za priključitev, smernic in mnenj za GJS odvajanje odpadne vode je Komunali Murska Sobota za leto 2013 plačala 4.508 evrov in za leto 2014 4.046 evrov, za vodenje katastra pa ji je za leto 2013 plačala 14.569 evrov, za leto 2014 pa 11.744 evrov.

2.1.4.2 Izvajanje javnih pooblastil v upravnih zadevah in vodenje katastra gospodarske javne infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo

MO Murska Sobota je na podlagi 7. člena in 8. člena odloka o oskrbi s pitno vodo podelila javno pooblastilo Vodovodu Murska Sobota za izdajanje projektnih pogojev in soglasij ter vodenje katastra za GJS oskrba s pitno vodo. V 37. členu Pogodbe o poslovnem najemu javne infrastrukture za izvajanje gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo (v nadaljevanju: pogodba o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo), sklenjene med MO Murska Sobota in Vodovodom Murska Sobota leta 2010, je določeno, da Vodovod Murska Sobota izdaja projektne pogoje in soglasja za priključitev na gospodarsko javno infrastrukturo in da stroške za izdajanje aktov plača lastnik v skladu z veljavnim cenikom Vodovoda Murska Sobota. V 38. členu te pogodbe pa je določeno, da je kataster infrastrukture GJS oskrba s pitno vodo last MO Murska Sobota, stroške za vodenje pa plača MO Murska Sobota v skladu s posebno pogodbo, kjer so dogovorjene pravice in obveznosti pogodbenih strank v zvezi z vodenjem katastra in veljavnim cenikom javnega podjetja.

MO Murska Sobota in Vodovod Murska Sobota sta 30. 12. 2014 sklenila Pogodbo o izvajanju javnih pooblastil v upravnih zadevah in vodenju katastra gospodarske javne infrastrukture za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota (v nadaljevanju: pogodba o izvajanju javnih pooblastil za GJS oskrba s pitno vodo). Pogodba v 5. členu določa, da sredstva za izdajanje projektnih pogojev in soglasij ter vodenje katastra zagotavlja MO Murska Sobota na podlagi stroškov, ki so določeni v potrjenem poslovnem načrtu Vodovoda Murska Sobota za tekoče leto oziroma posredovani MO Murska Sobota v predlogu za pripravo proračuna. Za leto 2014 so bila sredstva določena v prilogi k pogodbi o izvajanju javnih pooblastil za GJS oskrba s pitno vodo, in sicer za vodenje katastra javne infrastrukture v znesku 10.725 evrov ter za izdajanje projektnih pogojev in soglasij v znesku 5.081 evrov.

MO Murska Sobota in Vodovod Murska Sobota v letih 2012 in 2013 in obdobju do 30. 12. 2014, torej pred sklenitvijo pogodbe o izvajanju javnih pooblastil za GJS oskrba s pitno vodo, nista imela sklenjenega dogovora oziroma pogodbe o financiranju teh nalog, s katero bi se podrobneje dogovorila o pravicah in obveznostih pogodbenih strank v zvezi z izvajanjem javnih pooblastil, ki se nanašajo na vodenje katastra

infrastrukture GJS odvajanje odpadne vode in izdajo projektnih pogojev in soglasij. Ker MO Murska Sobota do 30. 12. 2014 ni sklenila posebne pogodbe o vodenju katastra infrastrukture GJS odvajanje odpadne vode in ni opredelila načina financiranja vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra za GJS odvajanje odpadne vode, je ravnala v neskladju z 38. členom pogodbe o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode ter šestim odstavkom 35. člena ZGeoD-1. MO Murska Sobota za izdajanje projektnih pogojev in soglasij ter vodenje katastra za GJS odvajanje odpadne vode Vodovodu Murska Sobota za leto 2012 ni plačala opravljenih storitev. Za vodenje katastra infrastrukture GJS odvajanje odpadne vode je Vodovodu Murska Sobota za leto 2013 plačala 10.331 evrov, za leto 2014 8.328 evrov, za izdajo projektnih pogojev in soglasij pa je za leto 2013 plačala 4.396 evrov in za leto 2014 3.945 evrov.

2.1.5 Poslovni najem za infrastrukturo za izvajanje GJS

Preverili smo, ali je MO Murska Sobota s Komunalo Murska Sobota in Vodovodom Murska Sobota sklenila pogodbo za poslovni najem infrastrukture za izvajanje GJS odvajanje odpadne vode in GJS oskrba s pitno vodo. Preverili smo tudi, ali je MO Murska Sobota obračunala amortizacijo za javno infrastrukturo za GJS odvajanje odpadne vode in GJS oskrba s pitno vodo v skladu z zakonodajo, zaračunala najemnino za uporabo te infrastrukture v skladu s sklenjeno pogodbo o najemu infrastrukture oziroma zakonodajo ter Komunalni Murska Sobota in Vodovodu Murska Sobota izdala račune za plačilo najemnine.

2.1.5.1 Poslovni najem za infrastrukturo za izvajanje GJS odvajanje odpadne vode

MO Murska Sobota je 23. 12. 2010 s Komunalo Murska Sobota sklenila pogodbo o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode ter štiri anekse k tej pogodbi⁵⁰, v katerih je določila višino najemnine za posamezno leto. Pogodba o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode v 8. členu določa, da MO Murska Sobota najemnino obračuna v višini amortizacije, obračunane po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in po amortizacijskih stopnjah, določenih v SRS oziroma v skladu z zakonodajo. Letna najemnina za infrastrukturo za GJS odvajanje odpadne vode je za leto 2012 znašala 253.000 evrov, za leto 2013 je znašala 254.000 evrov, za leto 2014 pa 254.918 evrov.

V 9. členu pogodbe o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode kakor tudi v 10. členu pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen je določeno, da je najemnina za uporabo infrastrukture namenski prihodek proračuna občine in se namensko porablja za investicije in investicijska vzdrževalna dela na tisti javni infrastrukturi, za katero je bila zaračunana. Če znesek zaračunane najemnine presega potrebni znesek investicij in investicijskih vzdrževalnih del na infrastrukturi, za katero je bila zaračunana, pa se lahko uporabi za investicije in investicijska vzdrževalna dela na drugi javni infrastrukturi, ki se uporablja za izvajanje javnih služb⁵¹.

MO Murska Sobota je najemnino Komunalni Murska Sobota zaračunala v pogodbeno določenih zneskih za posamezno leto. Prejeta najemnina za infrastrukturo za GJS odvajanje odpadne vode in poraba teh sredstev MO Murska Sobota so prikazani v tabeli 1.

⁵⁰ Aneks št. 1 z dne 28. 12. 2011, Aneks št. 2 z dne 22. 10. 2012, Aneks št. 3 z dne 2. 4. 2013 in Aneks št. 4 z dne 28. 3. 2014.

⁵¹ Da je najemnina za uporabo javne infrastrukture namenski prihodek občine, je bilo navedeno le v pravilniku o metodologiji, ki je veljal do 31. 12. 2012, ne pa tudi v uredbi o metodologiji, ki je veljala od 1. 1. 2013.

Tabela 1: Najemnine za infrastrukturo za GJS odvajanje odpadne vode in namen porabe teh sredstev

v evrih

Leto	Prejete najemnine	Poraba najemnine za javno infrastrukturo za GJS odvajanje odpadne vode	Poraba najemnine za drugo infrastrukturo MO Murska Sobota
2012	253.020	128.285	124.735
2013	254.400	223.148	31.252
2014	192.067*	6.925	185.142
Skupaj	699.487	358.358	341.129

Opomba: * 62.815 evrov je bilo nakazano v letu 2015.

Vir: podatki MO Murska Sobota.

MO Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, 51,2 odstotka najemnine za infrastrukturo za GJS odvajanje odpadne vode porabila za investicije in investicijska vzdrževalna dela na javni infrastrukturi, za katero je bila zaračunana, 48,8 odstotka pa v skladu z 9. členom pogodbe o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode za investicije in investicijska vzdrževalna dela na drugi infrastrukturi⁵², ki se uporablja za izvajanje javnih služb.

2.1.5.1.a MO Murska Sobota za leti 2013 in 2014 s Pravilnikom o organizaciji in načinu vodenja knjigovodstva, finančnem nadzoru in postopkih za sestavo in izvrševanje proračuna Mestne občine Murska Sobota⁵³ (v nadaljevanju: pravilnik o računovodstvu MO Murska Sobota) ni opredelila računovodske usmeritve o pripoznavanju in merjenju stroškov amortizacije javne infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode v skladu s SRS 13 (podlage za vrednotenje, metode amortiziranja, amortizacijske stopnje) in v povezavi z določbami četrtega odstavka 3. člena in 13. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, po katerih lahko najemnina obsega stroške amortizacije le v obsegu amortizacije, obračunane od vrednosti javne infrastrukture v uporabi, za kar mora občina določiti tudi stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti javne infrastrukture.

2.1.5.1.b MO Murska Sobota je pri obračunu amortizacije osnovnega sredstva bolnišnični kolektor, ki je sestavni del javne infrastrukture za odvajanje odpadne vode, uporabila letno amortizacijsko stopnjo 3,3 odstotka vrednosti osnovnega sredstva⁵⁴. Amortizacijske stopnje opredmetenih osnovnih sredstev, ki spadajo v javno infrastrukturo, so bile do 31. 12. 2012 določene v prilogi 1 pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen, od 1. 1. 2013 pa v prilogi 1 uredbe o metodologiji za oblikovanje cen. Za omrežje kanalizacije so amortizacijske stopnje določene v odvisnosti od materiala omrežja in so znašale 2 odstotka, 2,5 odstotka ali 3 odstotke. Amortizacijske stopnje 3,3 odstotka od vrednosti osnovnega sredstva navedena predpisa ne določata, torej je MO Murska Sobota amortizacijo osnovnega sredstva do 31. 12. 2012 obračunala v neskladju z amortizacijskimi stopnjami, določenimi v prilogi 1 pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen, in od 1. 1. 2013 v neskladju z amortizacijskimi stopnjami, določenimi v prilogi 1 uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

⁵² Za osnovno šolo, vrtec, center za ravnanje z odpadki in gasilski dom.

⁵³ Št. 412-1/00 z dne 12. 10. 2000.

⁵⁴ V letih 2011, 2012 in 2013 je bila obračunana amortizacija v skupnem znesku 2.238 evrov.

2.1.5.1.c MO Murska Sobota je za leto 2012 Komunalni Murska Sobota zaračunala letno najemnino za infrastrukturo za GJS odvajanje odpadne vode, ki je bila za 635 evrov nižja od zneska amortizacije za to infrastrukturo v letu 2011 in je predstavljala podlago za določitev najemnine za infrastrukturo v letu 2012. MO Murska Sobota je zaradi tega za leto 2012 določila in prejela prenizko najemnino za infrastrukturo GJS odvajanje odpadne vode v znesku 635 evrov.

2.1.5.2 Poslovni najem za infrastrukturo GJS oskrba s pitno vodo

MO Murska Sobota je 23. 12. 2010 z Vodovodom Murska Sobota sklenila pogodbo o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo ter štiri anekse k tej pogodbi, v katerih je določila višino najemnine za posamezno leto. MO Murska Sobota je s pogodbo o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo dala Vodovodu Murska Sobota s 1. 1. 2010 v najem infrastrukturo, ki je v lasti MO Murska Sobota, Vodovod Murska Sobota pa se je zavezal, da bo plačeval najemnino za to infrastrukturo. Pogodba o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo v 8. členu določa, da MO Murska Sobota najemnino obračuna v višini amortizacije, obračunane po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in po amortizacijskih stopnjah, določenih v SRS oziroma v skladu z zakonodajo. Letna najemnina za infrastrukturo za GJS oskrba s pitno vodo je za leto 2012 znašala 358.904 evre, za leto 2013 je znašala 360.393 evrov, za leto 2014 pa 360.749 evrov.

V 9. členu pogodbe o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo je določeno, da je najemnina za uporabo infrastrukture namenski prihodek proračuna občine in se namensko porablja za investicije in investicijska vzdrževalna dela na tisti javni infrastrukturi, za katero je bila zaračunana. Če znesek zaračunane najemnine presega potrebni znesek investicij in investicijskih vzdrževalnih del na infrastrukturi, za katero je bila zaračunana, pa se lahko uporabi za investicije in investicijska vzdrževalna dela na drugi javni infrastrukturi, ki se uporablja za izvajanje javnih služb.

MO Murska Sobota je najemnino v obdobju, na katero se nanaša revizija, Vodovodu Murska Sobota zaračunala v pogodbeno določenih zneskih za posamezno leto. Prejeta sredstva in namenskost porabe pridobljenih sredstev MO Murska Sobota iz najemnine za infrastrukturo za GJS oskrba s pitno vodo so prikazani v tabeli 2.

Tabela 2: Najemnina za infrastrukturo za GJS oskrba s pitno vodo in namen porabe teh sredstev

v evrih			
Leto	Prejete najemnine	Poraba najemnine za javno infrastrukturo za GJS oskrba s pitno vodo	Poraba najemnine za drugo infrastrukturo MO Murska Sobota
2012	358.904	148.698	210.206
2013	360.393	108.344	252.049
2014	300.626*	152.641	147.985
Skupaj	1.019.923	409.683	610.240

Opomba: * 60.123 evrov je bilo nakazano v letu 2015.

Vir: podatki MO Murska Sobota.

MO Murska Sobota je 40,2 odstotka najemnine za infrastrukturo za GJS oskrba s pitno vodo porabila za investicije in investicijska vzdrževalna dela na javni infrastrukturi, za katero je bila zaračunana, 59,8 odstotka pa v skladu z 9. členom pogodbe o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo za investicije in investicijska vzdrževalna dela na drugi infrastrukturi, ki se uporablja za izvajanje javnih služb.

2.1.5.2.a MO Murska Sobota za leti 2013 in 2014 s pravilnikom o računovodstvu MO Murska Sobota ni opredelila računovodske usmeritve o pripoznavanju in merjenju stroškov amortizacije javne infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo v skladu s SRS 13 (podlage za vrednotenje, metode amortiziranja, amortizacijske stopnje) in v povezavi z določbami četrtega odstavka 3. člena in 13. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, po katerih lahko najemnina obsega stroške amortizacije le v obsegu amortizacije, obračunane od vrednosti javne infrastrukture v uporabi, za kar mora občina določiti tudi stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti javne infrastrukture.

2.1.5.2.b MO Murska Sobota je Vodovodu Murska Sobota oddala v najem infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo v znesku 278.907 evrov, in sicer črpališče Črnske meje, ki se nahaja v Občini Tišina. Navedena infrastruktura na podlagi Sporazuma o razdelitvi premoženja javnega podjetja Komunala, d. o. o., Murska Sobota⁵⁵ pripada Občini Tišina. MO Murska Sobota je za leta 2012, 2013 in 2014 zaračunala najemnino v znesku 20.918 evrov za infrastrukturo, ki ni bila v njeni lasti in se ne nahaja na območju MO Murska Sobota. Navedeno ravnanje je v neskladju s 4. členom pogodbe o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo, ki določa, da MO Murska Sobota daje Vodovodu Murska Sobota v najem infrastrukturo, ki je v lasti MO Murska Sobota, Vodovod Murska Sobota pa mora za to infrastrukturo plačevati najemnino. Zaradi navedenega je MO Murska Sobota prejela 20.918 evrov prihodkov za oddajo infrastrukture za oskrbo s pitno vodo, ki ni bila v njeni lasti.

Ukrep MO Murska Sobota

MO Murska Sobota je oktobra 2015 črpališče Črnske meje izločila iz svojega registra osnovnih sredstev, ki se nanaša na infrastrukturo za GJS oskrba s pitno vodo.

2.1.6 Povzetek ugotovitev o vzpostavitvi pravnih podlag za izvajanje GJS na območju MO Murska Sobota

MO Murska Sobota je področje GJS na območju MO Murska Sobota uredila z odlokom o GJS v MO Murska Sobota, ki pa ga ni uskladila s spremembami ZVO-1 in je določila nekatere dejavnosti GJS v neskladju z ZVO-1.

MO Murska Sobota je v odlokih o izvajanju GJS odvajanje odpadne vode, GJS urejanje in čiščenje javnih površin ter GJS oskrba s pitno vodo opredelila finančne vire za izvajanje teh GJS, v odlokih ali drugih občinskih predpisih pa ni opredelila regulacijskega obračunskega obdobja, vrst in načina oblikovanja upravičenih stroškovnih elementov cen storitev GJS varstvo okolja, odbitnih postavk, ki znižujejo ceno storitev teh GJS, ter posebnih postavk v predračunski kalkulaciji cene posamezne storitve GJS varstvo okolja oziroma mehanizma za uravnavanje upravičenih stroškov in prihodkov GJS varstvo okolja.

⁵⁵ Uradni list RS, št 76/00. Sporazum, ki ga je podpisalo 12 občin, med drugimi tudi MO Murska Sobota in Občina Tišina, v 3. členu določa, da se objekti komunalne infrastrukture in zemljišča razdelijo med novonastale občine po legi, kar pomeni, da pridobi nepremičnine občina, na območju katere ležijo oziroma se nahajajo.

MO Murska Sobota s tem ni zagotovila podlage za nadziranje oblikovanih cen storitev teh GJS ter ocenjevanje in določanje presežka ali primanjkljaja prihodkov in obsega potrebnih proračunskih finančnih virov za izvajanje posameznih GJS v postopku določanja njihovih cen, temveč je prepustila izvajalcu GJS, da samostojno načrtuje vrste in obseg upravičenih stroškov in prihodkov javne službe ter oblikuje cene in cenike teh storitev.

MO Murska Sobota je s Komunalo Murska Sobota 30. 12. 2014 sklenila pogodbo o izvajanju javnih pooblastil za GJS odvajanje odpadne vode ter z Vodovodom Murska Sobota pogodbo o izvajanju javnih pooblastil za GJS oskrba s pitno vodo. MO Murska Sobota s Komunalo Murska Sobota in Vodovodom Murska Sobota v letih 2012 in 2013 in obdobju do 30. 12. 2014, torej pred sklenitvijo teh pogodb, ni sklenila pogodbe o financiranju teh nalog, s katero bi se podrobneje dogovorili o pravicah in obveznostih pogodbenih strank v zvezi z izvajanjem javnih pooblastil, ki se nanašajo na vodenje katastra infrastrukture GJS odvajanje odpadne vode ter GJS oskrba s pitno vodo in izdajo projektnih pogojev in soglasij. Zaradi navedenega je MO Murska Sobota ravnala v neskladju s pogodbo o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode ter ZGeoD-1.

MO Murska Sobota je s Komunalo Murska Sobota sklenila pogodbo o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode ter z Vodovodom Murska Sobota pogodbo o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo. MO Murska Sobota je Komunalni Murska Sobota zaračunala prenizko najemnino za infrastrukturo za GJS odvajanje odpadne vode, Vodovodu Murska Sobota pa je zaračunala najemnino za infrastrukturo, ki ni v njeni lasti in se ne nahaja na območju MO Murska Sobota.

2.2 Izvajanje GJS odvajanja odpadne komunalne in padavinske vode

Storitev odvajanja odpadne komunalne in padavinske vode (v nadaljevanju: GJS odvajanje odpadne vode) je na območju MO Murska Sobota izvajala Komunala Murska Sobota. Kanalizacija na območju MO Murska Sobota obsega 125 kilometrov primarnega omrežja, 3.700 revizijskih jaškov ter 4.487 kanalizacijskih priključkov⁵⁶. Dela GJS odvajanje odpadne vode so v letu 2012 opravljali trije zaposleni, v letih 2013 in 2014 pa dva zaposlena. Glavni cilj Komunalne Murska Sobota pri izvajanju GJS odvajanje odpadne vode je tekoče in sistemsko vzdrževanje javne kanalizacije, ki vključuje vzdrževanje cevovodov, prečrpališč in revizijskih jaškov⁵⁷, s čimer je zagotovljeno nemoteno obratovanje infrastrukture za izvajanje GJS odvajanje odpadne vode.

2.2.1 Poslovni načrt izvajanja GJS odvajanje odpadne vode

Preverili smo, ali je Komunala Murska Sobota za GJS odvajanje odpadne vode pripravila predlog poslovnega načrta in ga v predpisanem roku predložila pristojnemu organu MO Murska Sobota v potrditev ter ali ga je ta potrdil.

⁵⁶ Letno poročilo Komunalne Murska Sobota za leto 2014.

⁵⁷ Vzdrževanje in redne obnove strojne ter elektro opreme, manjše sanacije kanalizacijskega omrežja, čiščenje kanalizacijskega sistema s specialnim vozilom.

Pogodba o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode v 42. členu določa, da mora Komunala Murska Sobota vsako leto pripraviti predlog poslovnega načrta za GJS odvajanje odpadne vode za prihodnje leto in ga najkasneje do 30. 9. vsakega tekočega leta predložiti pristojnemu organu MO Murska Sobota v potrditev. V 43. členu te pogodbe pa je določeno, da je tako sprejeti poslovni načrt podlaga za izvajanje rednega vzdrževanja, ki se prične izvajati na podlagi sprejetega poslovnega načrta oziroma okvirnega programa dela za tekoče leto.

Komunala Murska Sobota je MO Murska Sobota predlog poslovnega načrta za leto 2012 predložila 24. 1. 2012 in 1. 10. 2012⁵⁸, predlog poslovnega načrta za leto 2013 30. 11. 2012⁵⁹, predloga poslovnega načrta za leto 2014⁶⁰ pa MO Murska Sobota ni predložila, s čimer je bil kršen 42. člen pogodbe o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode.

Ker Komunala Murska Sobota poslovnih načrtov za leti 2012 in 2013 ni uskladila z zahtevami MO Murska Sobota, jih MO Murska Sobota ni potrdila. Poslovni načrt Komunale Murska Sobota za leto 2012 je bil predložen po 31. 3., kar je v neskladju s prvim odstavkom 11. člena pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen, ki določa, da mora izvajalec javnih služb letno najkasneje do 31. 3. predložiti občini v soglasje poslovni načrt, v katerem so upoštevani vsi kvalitativni in kvantitativni parametri izvajanja posamezne javne službe.

Pojasnilo MO Murska Sobota

Komunala Murska Sobota je MO Murska Sobota posredovala predloge poslovnih načrtov za leti 2012 in 2013, ki jih je MO Murska Sobota proučila in nanje podala pripombe. Ker Komunala Murska Sobota poslovnih načrtov za leti 2012 in 2013 ni uskladila z zahtevami MO Murska Sobota, jih MO Murska Sobota ni potrdila.

2.2.2 Oblikovanje cene storitev GJS odvajanje odpadne vode

Preverili smo, ali je Komunala Murska Sobota oblikovala ceno za izvajanje storitev GJS odvajanje odpadne vode v skladu s predpisi o oblikovanju cen ter ali cena zajema upravičene stroške za opravljanje te GJS.

Odlok o odvajanju odpadne vode v 38. členu določa, da izvajalec oblikuje cene storitev odvajanje odpadne vode v skladu s predpisi za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb in pravilnikom o obračunavanju stroškov za uporabo javne kanalizacije. Pravilnik o obračunavanju stroškov javne kanalizacije v prvem odstavku 14. člena določa, da ceno odvajanja odpadne vode predlaga izvajalec javne službe, ki jo oblikuje v skladu s predpisi za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb, določili tega pravilnika in določili tehničnega pravilnika o javni kanalizaciji ter drugih predpisov, ceno pa potrdi pristojni organ MO Murska Sobota. V 9. členu pravilnik o obračunavanju stroškov javne kanalizacije določa, da morajo uporabniki plačevati stroške omrežnine, stroške odvajanja in čiščenja komunalne in tehnološke (industrijske) odpadne vode od dneva, ko se s spojnim kanalom priključijo na javno kanalizacijo, stroške odvajanja in čiščenja padavinske vode, če se ta steka v javno kanalizacijo, od dneva priključitve spojnega kanala na javno kanalizacijo, poleg teh stroškov pa morajo uporabniki plačevati še dajatve, določene s predpisi.

⁵⁸ Nadzorni svet Komunale Murska Sobota ga je sprejel 26. 9. 2012.

⁵⁹ Nadzorni svet Komunale Murska Sobota ga je sprejel 8. 11. 2012.

⁶⁰ Nadzorni svet Komunale Murska Sobota ga je sprejel 10. 3. 2014.

2.2.2.1 Cene storitev GJS odvajanje odpadne vode

V obdobju, na katero se nanaša revizija, so uporabniki storitev GJS odvajanje odpadne vode na območju MO Murska Sobota storitve odvajanja odpadne vode in prevzema vsebine greznic plačevali po cenah, prikazanih v tabeli 3.

Tabela 3: Cene storitev odvajanja odpadne vode in prevzema vsebine greznic v MO Murska Sobota v obdobju, na katero se nanaša revizija

	Veljavnost cene	Cena odvajanja odpadne vode	
		Gospodinjstvo	Gospodarstvo
Storitev odvajanja odpadne vode	do 31. 1. 2013	0,14*	0,31*
Omrežnina (za premer vodomera DN ≤ 20)	od 1. 2. 2013		1,89**
Cena opravljanja storitev odvajanja odpadne vode	od 1. 2. 2013		0,2312*
Cena storitev, povezanih z greznicami in MKČN****	od 1. 3. 2013		10,896***

Opombe: * V evrih na kubični meter porabe vode.

** V evrih na mesec.

*** V evrih na kubični meter prevzete vsebine greznic.

**** Male komunalne čistilne naprave (v nadaljevanju: MKČN).

Vir: ceniki Komunale Murska Sobota za izvajanje GJS odvajanje odpadne vode.

Do 31. 1. 2013 je na območju MO Murska Sobota veljala cena za storitev odvajanja odpadne vode, ki je bila sprejeta v letu 2007 na podlagi Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev⁶¹. V januarju 2013 je v MO Murska Sobota veljala diferencirana cena za odvajanje odpadne vode glede na vrsto ali pravno sposobnost uporabnika (ločena cene za gospodinjstva in gospodarske subjekte), kar je v neskladju z 12. členom uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, ki določa, da cena posamezne storitve javnih služb med uporabniki ali skupinami uporabnikov ne sme biti različna, kadar imajo uporabniki storitve posamezne GJS v posamezni občini istega izvajalca. Od 1. 2. 2013 veljajo v MO Murska Sobota enotne cene storitev odvajanja odpadne vode.

2.2.3 Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev GJS odvajanje odpadne vode

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v prvem odstavku 5. člena določa, da ceno storitve posamezne javne službe za območje občine predlaga izvajalec z elaboratom o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe in jo predloži pristojnemu občinskemu organu v potrditev, v petem odstavku 5. člena pa določa, da občina določi potrjeno ceno posamezne GJS varstvo okolja in morebitno subvencijo, izvajalec GJS pa oblikuje in na svojih spletnih straneh objavi cenik s potrjeno ceno, znižano za morebitno subvencijo.

⁶¹ Uradni list RS, št. 38/07, 85/07, 41/08.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v prvem odstavku 19. člena določa, da se v okviru GJS odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode ločeno oblikujejo in obračunavajo cene za storitve javne službe:

- odvajanje komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z javnih površin;
- odvajanje padavinske odpadne vode s streh;
- storitve, povezane z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in MKČN;
- čiščenje komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z javnih površin in
- čiščenje padavinske odpadne vode s streh.

Komunala Murska Sobota je januarja 2013 pripravila Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode (v nadaljevanju: elaborat o ceni odvajanja odpadne vode za leto 2013) s predlagano ceno storitev odvajanja odpadne vode v MO Murska Sobota, ki jo je MO Murska Sobota potrdila 24. 1. in je začela veljati 1. 2. 2013. Komunala Murska Sobota je februarja 2013 pripravila Elaborat o oblikovanju cene storitev, povezanih z obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami v MO Murska Sobota (v nadaljevanju: elaborat o ceni za greznice in MKČN), s predlagano ceno storitev, povezanih z obstoječimi greznicami in MKČN, ki jo je MO Murska Sobota potrdila 28. 2. in je začela veljati 1. 3. 2013.

Komunala Murska Sobota elaborata o ceni za storitve odvajanja padavinske odpadne vode s streh do konca leta 2014 ni pripravila, ker v MO Murska Sobota ni bila vzpostavljena evidenca streh. Zaradi navedenega Komunala Murska Sobota do konca leta 2014 storitev odvajanja padavinske odpadne vode s streh ni zaračunavala ter ni dosegala prihodkov iz tega vira..

2.2.3.1 Elaborat o ceni odvajanja odpadne vode

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v četrtem odstavku 19. člena določa, da je predračunska cena storitev odvajanja komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode z javnih površin (v nadaljevanju: cena odvajanja odpadne vode) in storitev, povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in MKČN, sestavljena iz omrežnine, cene opravljanja storitev javne službe in okoljske dajatve.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v dvanajstem odstavku 19. člena določa, da omrežnina vključuje:

- stroške amortizacije ali najema osnovnih sredstev in naprav, ki so javna infrastruktura;
- stroške zavarovanja infrastrukture javne službe;
- stroške odškodnin, ki vključujejo odškodnine za služnost in povzročeno škodo, povezano z gradnjo, obnovo in vzdrževanjem infrastrukture javne službe, in
- odhodke financiranja v okviru stroškov omrežnine, ki vključujejo obresti in druge stroške, povezane z dolžniškim financiranjem gradnje ali obnove infrastrukture javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode.

V ceno opravljanja storitev odvajanja odpadne vode se lahko, v skladu s štirinajstim odstavkom 19. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, vključijo le stroški, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe, in vključuje naslednje skupine:

- neposredne stroške materiala in storitev;
- neposredne stroške dela;
- druge neposredne stroške;

- splošne (posredne) proizvodjalne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela;
- splošne nabavno-prodajne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela;
- splošne upravne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela;
- obresti zaradi financiranja opravljanja storitev javne službe, neposredne stroške prodaje;
- druge poslovne odhodke in
- donos iz 16. točke 2. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen⁶².

Komunala Murska Sobota je v elaboratu o ceni odvajanja odpadne vode na območju MO Murska Sobota za leto 2013 predlagala ceno opravljanja storitev odvajanja odpadne vode v znesku 0,2312 evra na kubični meter vode in omrežnino v znesku 1,89 evra za uporabnika na mesec za premer vodomera DN ≤ 20.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v prvem odstavku 20. člena določa, da se omrežnina za infrastrukturo javne službe, s katero se izvajajo posamezne storitve javne službe, določi na letni ravni in se uporabnikom obračunava glede na zmogljivost priključkov, določeno s premerom vodomera. V drugem odstavku 20. člena določa, da se omrežnina za posameznega uporabnika določi glede na obračunski vodomere na priključku. Omrežnina se izračuna tako, da se vsota vseh stroškov omrežnine deli z vsoto faktorjev omrežnine⁶³ in se tako dobljeni količnik nato pomnoži s faktorjem omrežnine glede na premer posameznega vodomera. Podlaga za določitev cene omrežnine v elaboratu o ceni odvajanja odpadne vode 2013 so bili stroški najema infrastrukture za izvajanje GJS odvajanje odpadne vode v letu 2012 in načrtovani stroški zavarovanja infrastrukture v skupnem znesku 260.100 evrov, pri čemer je bilo upoštevano 5.145 vodomernih priključkov.

2.2.3.1.a Komunala Murska Sobota pri določitvi omrežnine ni upoštevala, da se v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1⁶⁴, ampak je upoštevala samo obračunski vodomere oziroma priključek večstanovanjske stavbe⁶⁵. Zaradi navedenega je bilo pri določitvi omrežnine upoštevano premajhno število vodomernih priključkov s faktorjem omrežnine 1, kar pomeni, da znesek omrežnine za posamezno velikost vodomera ni bil pravilno določen⁶⁶. Zaradi tega je bil uporabnikom GJS odvajanje odpadne vode znesek omrežnine določen in zaračunan v neskladju s petim odstavkom 20. člena te uredbe, ki določa, da se v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1.

⁶² Donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva izvajalca je donos izvajalca, ki ne sme presegati 5 odstotkov od vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev za neposredno opravljanje posamezne javne službe.

⁶³ Faktor omrežnine za posamezen premer vodomera je določen v preglednici iz prvega odstavka 20. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

⁶⁴ Ta faktor se uporablja za premer vodomera DN ≤ 20.

⁶⁵ Na dan 31. 12. 2013 in 31. 12. 2014 je bilo na območju MO Murska Sobota 131 večstanovanjskih stavb s kanalizacijskimi in vodovodnimi priključki.

⁶⁶ Iz Elaborata o oblikovanju cene odvajanja komunalne odpadne vode v MO Murska Sobota za leto 2015 izhaja, da je bilo ob upoštevanju tega določila 7.449 priključkov, kar je 2.304 priključke več, kot jih je bilo upoštevano v elaboratu o ceni odvajanja odpadne vode za leto 2013.

Ukrepi Komunalne Murske Sobote

Komunala Murska Sobota je v Elaboratu o oblikovanju cene odvajanja komunalne odpadne vode v MO Murska Sobota za leto 2015 v skladu z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen določila, da se v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1.

2.2.3.1.b Podlaga za določitev cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode so bili stroški in poraba vode v letu 2011⁶⁷. Stroški, vključeni v določitev cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode, so prikazani v tabeli 4.

Tabela 4: Stroški, vključeni v določitev cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode v letu 2011

v evrih

Vrsta stroškov	Znesek
<i>Stroški materiala</i>	<i>13.626</i>
Stroški električne energije	8.202
Stroški pogonskega goriva	2.439
Drugi stroški materiala	2.985
<i>Stroški storitev</i>	<i>163.866</i>
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	3.171
Stroški prevoznih storitev	2.517
Stroški dela	76.133
Stroški vzdrževanja javne infrastrukture	35.713
Stroški amortizacije	5.867
Stroški vzdrževanja osnovnih sredstev	9.325
Drugi stroški izvajanja storitev	31.140
<i>Splošni stroški</i>	<i>125.371</i>
Stroški uprave	125.371
<i>Donos na lastna sredstva</i>	<i>13.562</i>
Skupaj	316.425

Vir: elaborat o ceni odvajanja odpadne vode za leto 2013.

⁶⁷ 1.368.424 kubičnih metrov.

Največji delež stroškov, vključenih med stroške za določitev cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode, predstavljajo stroški storitev v višini 51,8 odstotka, sledijo drugi stroški v višini 39,6 odstotka, preostalega 8,6 odstotka stroškov pa predstavljajo stroški materiala ter donos na lastna sredstva.

Komunala Murska Sobota je pri oblikovanju cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode upoštevala obračunske vrednosti iz leta 2011, ne pa načrtovanih količin storitev, načrtovanih stroškov in prihodkov izvajalca za leto 2013, kar je v neskladju s tretjim odstavkom 8. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

Ukrepi Komune Murska Sobota

Komunala Murska Sobota je v Elaboratu o oblikovanju cene odvajanja komunalne odpadne vode v MO Murska Sobota za leto 2015 v skladu z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen pri oblikovanju cene storitev odvajanja odpadne vode upoštevala načrtovane količine opravljenih storitev, načrtovane stroške in prihodke Komune Murska Sobota za prihodnje obdobje.

2.2.3.1.c Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v prvem odstavku 10. člena določa, da mora izvajalec, če poleg javne službe opravlja posebne storitve in drugo tržno dejavnost, zagotoviti ločeno računovodsko spremljanje stroškov javnega in tržnega dela dejavnosti, ki jo opravlja, v drugem odstavku 10. člena pa, da se splošni stroški in prihodki na javni in tržni del dejavnosti razdelijo po sodilih, ki jih sprejme pristojni organ, ki potrjuje poslovni načrt izvajalca.

Komunala Murska Sobota je med stroške za določitev cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode vključila stroške uprave v znesku 125.371 evrov. Za razdelitev stroškov uprave, ki so v letu 2011 znašali 671.799 evrov, je bilo uporabljeno sodilo, na podlagi katerega je bilo na GJS odvajanje odpadne vode preneseno 18,662 odstotka vseh stroškov uprave. Sodilo za prenos stroškov uprave je bilo izdelano na podlagi vsote razmerij med številom zaposlenih po posamezni dejavnosti in skupnim številom zaposlenih, med številom izdanih računov po posamezni dejavnosti in vseh izdanih računov ter med prejetimi računi po posamezni dejavnosti in vsemi prejetimi računi⁶⁸.

2.2.3.1.d Komunala Murska Sobota je med stroške za določitev cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode vključila stroške uprave, ki so v letu 2011 vključevali stroške reprezentance⁶⁹, stroške reklam in sponzorstev⁷⁰ ter donacij⁷¹ v skupnem znesku 9.301 evro, od katerega je na podlagi sodil na GJS odvajanje odpadne vode prenesla 1.736 evrov teh stroškov. Poleg tega so stroški uprave vključevali stroške, povezane s komunalnimi igrami in uporabo športnih objektov⁷², ter izplačilo nagrade zaposlenim iz dobička na tržni dejavnosti⁷³ v skupnem znesku 4.464 evrov, kar pomeni, da je bilo na podlagi sodil na

⁶⁸ Pri čemer je delež razmerja med zaposlenimi predstavljal 28,27 odstotka, razmerje med prejetimi računi 27,78 odstotka in razmerje med izdanimi računi 43,95 odstotka.

⁶⁹ V znesku 7.291 evrov.

⁷⁰ V znesku 1.000 evrov.

⁷¹ V znesku 1.010 evrov.

⁷² Dnevnice za udeležbo na komunalnih igrah v znesku 504 evre, kotizacija za udeležbo na komunalnih igrah v znesku 1.195 evrov, stroški uporabe športnih objektov v znesku 98 evrov.

⁷³ Na podlagi sklepa nadzornega sveta Komune Murska Sobota z dne 21. 12. 2011, ki je določal, da se zaposlenim izplača nagrada iz dobička, ustvarjenega iz tržni dejavnosti, v znesku 90 evrov na zaposlenega, je bilo zaposlenim izplačano 2.667 evrov.

GJS odvajanje odpadne vode preneseno 833 evrov teh stroškov. Komunala Murska Sobota je na GJS odvajanje odpadne vode prenesla skupaj 2.569 evrov navedenih stroškov, ki niso upravičeni kalkulativen element cene storitve javne službe in niso stroški, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe. Navedeno ravnanje je v neskladju s petim odstavkom 8. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, ter v neskladju s štirinajstim odstavkom 19. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen. Komunala Murska Sobota je s tem neupravičeno na uporabnike storitev GJS odvajanje odpadne vode prenesla 2.569 evrov stroškov.

2.2.3.1.e Komunala Murska Sobota je izvajala posebne storitve odvajanja odpadne vode iz kanalizacije gospodinjstvom v Občini Tišina in odvajanje industrijske odpadne vode uporabnikom v MO Murska Sobota, pri oblikovanju cene storitev GJS odvajanje odpadne vode pa prihodkov od posebnih storitev ni upoštevala, kar je v neskladju s tretjim odstavkom 11. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, ki določa, da se prihodki posebnih storitev upoštevajo tako, da se zmanjša lastna cena posamezne javne službe.

2.2.3.1.f Komunala Murska Sobota pri oblikovanju cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode ni upoštevala poslovnih odhodkov, ki so nastali zaradi prevrednotenja terjatev zaradi oslabitve, kar je v neskladju s štirinajstim odstavkom 19. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

2.2.3.1.g Komunala Murska Sobota po zaključku obračunskega obdobja leta 2013 ni ugotavljala razlike med potrjeno ceno in obračunsko ceno opravljenih storitev niti ni pripravila elaborata o ceni odvajanja odpadne vode za leto 2014, kar je v neskladju s prvim odstavkom 6. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

2.2.3.2 Elaborat o ceni za greznice in male komunalne čistilne naprave

Komunala Murska Sobota storitev javne službe, povezanih z obstoječimi greznicami v letu 2012, ni opravljala, zato za leto 2012 ni imela določenih cen teh storitev. MKČN pa MO Murska Sobota v obdobju, na katero se nanaša revizija, ni imela. Komunala Murska Sobota je februarja 2013 pripravila elaborat o ceni za greznice in MKČN, v katerem je predlagala ceno storitev 10,896 evra na kubični meter prevzete vsebine greznic. Cena je bila oblikovana na podlagi predračunskih stroškov⁷⁴ v letu 2013 v znesku 11.877 evrov in načrtovanega prevzema vsebine greznic v količini 1.090 kubičnih metrov.

2.2.3.2.a Komunala Murska Sobota storitev, povezanih z obstoječimi greznicami, na območjih, kjer ni javnega kanalizacijskega sistema, v letu 2012 ni opravljala, kar je v neskladju z odlokom o odvajanju odpadne vode, ki v tretji alineji prvega odstavka 8. člena določa, da GJS odvajanje odpadne vode obsega praznjenje nepretočnih greznic, in neskladju s prvim odstavkom 13. člena uredbe o odvajanju in čiščenju odpadne vode, ki določa, da mora izvajalec javne službe kot obvezno storitev javne službe na območju, ki ni opremljeno z javno kanalizacijo, ter za stavbe ali za funkcionalno zaokroženo skupino stavb izven teh območij zagotavljati prevzem celotne količine komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic pri uporabniku javne službe in njeno čiščenje na komunalni ali skupni čistilni napravi.

⁷⁴ Nanašajo se na stroške goriva, dela in vzdrževanja osnovnih sredstev, stroške uprave in donos na sredstva.

2.2.3.2.b Komunalna Murska Sobota po zaključku obračunskega obdobja leta 2013 ni ugotavljala razlike med potrjeno in obračunsko ceno opravljenih storitev niti ni pripravila elaborata o ceni za greznice in MKČN za leto 2014, kar je v neskladju s prvim in tretjim odstavkom 6. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

2.2.4 Prihodki in odhodki izvajanja GJS odvajanje odpadne vode

Preverili smo, ali je Komunalna Murska Sobota med prihodki GJS odvajanje odpadne vode izkazala prihodke, ki se nanašajo na GJS odvajanje odpadne vode, ter med odhodki izkazala upravičene stroške za izvajanje GJS odvajanje odpadne vode.

Komunalna Murska Sobota zagotavlja ločeno računovodsko spremljanje dejavnosti GJS odvajanje odpadne vode⁷⁵. Izkaz poslovnega izida Komunale Murska Sobota za GJS odvajanje odpadne vode za obdobje, na katero se nanaša revizija, je prikazan v tabeli 5.

Tabela 5: Izkaz poslovnega izida Komunale Murska Sobota za GJS odvajanje odpadne vode

v evrih

Izkaz poslovnega izida	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014
Prihodki	309.588	554.744	527.780
Prihodki od prodaje storitev	307.628	551.179*	520.350*
Prihodki v interni realizaciji	1.960	3.565	505
Subvencije, odškodnine	0	0	6.925
Odhodki	560.633	576.489	576.062
Stroški materiala	15.956	20.193	37.453
Stroški storitev	30.643	41.288	36.631
Poslovni najem	253.020	254.400	254.918
Amortizacija	6.847	6.764	6.548
Stroški dela	71.239	63.139	49.260
Splošni stroški	125.911	128.129	140.677
Stroški interne realizacije	52.716	59.776	47.965
Poslovni odhodki	4.301	2.800	2.610
Poslovni izid	(251.045)	(21.745)	(48.282)

Opomba: * Vključeni so prihodki iz omrežnine in opravljanja storitev odvajanja odpadne vode.

Viri: letna poročila Komunale Murska Sobota za leto 2012, 2013 in 2014.

⁷⁵ Komunalna Murska Sobota v poslovnih načrtih, letnem poročilu ter računovodskih evidencah GJS odvajanje odpadne vode vodi GJS odvajanje odpadne vode pod imenom DE kanalizacija.

Komunala Murska Sobota je na dejavnosti GJS odvajanje odpadne vode izkazala negativen poslovni izid, in sicer v letu 2012 v znesku 251.045 evrov, v letu 2013 v znesku 21.745 evrov in v letu 2014 v znesku 48.282 evrov. Komunala Murska Sobota je izkazala negativen poslovni izid v letu 2012 zaradi cene odvajanja odpadne vode, ki ni bila spremenjena od leta 2007 zaradi zamrznitve cen komunalnih storitev oziroma sprejetih ukrepov kontrole cen na podlagi ZKC in ni omogočala pokritja stroškov izvajanja GJS odvajanje odpadne vode. V letu 2013 in letu 2014 so bili prihodki Komunale Murska Sobota na GJS odvajanje odpadne vode večji kot v letu 2012, in sicer zaradi višje cene storitev odvajanja odpadne vode. Kljub temu pa je bil v teh letih izkazan negativen poslovni izid zaradi neustrezno določene cene odvajanja odpadne vode in manjše količine porabe vode⁷⁶, kot je bila predvidena v elaboratu o odvajanju odpadne vode.

V skladu z drugim odstavkom 21. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen se cena opravljanja storitev odvajanja odpadne vode uporabnikom obračunava glede na dobavljeno količino pitne vode, če iz nje nastaja odpadna voda⁷⁷. Podatki o porabi pitne vode, ki je bila zaračunana uporabnikom GJS odvajanje odpadne vode, so prikazani v tabeli 6.

Tabela 6: Poraba pitne vode, ki je bila zaračunana uporabnikom GJS odvajanje odpadne vode

v kubičnih metrih

Leto	Poraba pitne vode
2012	1.405.053
2013	1.320.260
2014	1.259.524
Skupaj	3.984.837

Vir: podatki Komunale Murska Sobota.

Poraba pitne vode, ki jo Komunala Murska Sobota zaračunava v okviru izvajanja GJS odvajanje odpadne vode, v zadnjih letih pada. V letu 2013 se je v primerjavi z letom 2012 zmanjšala za 6 odstotkov, v letu 2014 pa za 10,4 odstotka.

2.2.4.1 Prihodki GJS odvajanje odpadne vode

Prihodki GJS odvajanje odpadne vode so v letu 2012 znašali 309.588 evrov, v letih 2013 in 2014 so se povečali zaradi povišanja cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode in zaračunavanja omrežnine ter so v letu 2013 znašali 545.215 evrov⁷⁸, v letu 2014 pa 527.780 evrov.

⁷⁶ V letu 2013 je bila poraba vode za 48.164 kubičnih metrov manjša, v letu 2014 pa za 108.900 kubičnih metrov manjša od količine porabe vode, uporabljene pri določitvi cene opravljanja storitev odvajanja odpadne vode v elaboratu o ceni odvajanja odpadne vode.

⁷⁷ Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen je v drugi alineji drugega odstavka 18. člena ravno tako določal, da se stroški odvajanja odpadne vode obračunavajo glede na dobavljeno količino pitne vode.

⁷⁸ V letnem poročilu so izkazani prihodki v znesku 554.744 evrov, ki vključujejo tudi prihodke od dejavnosti greznice in MKČN v znesku 9.529 evrov.

Komunala Murska Sobota je v okviru GJS odvajanje odpadne vode opravljala posebne storitve, in sicer odvajanje odpadne vode gospodinjstvom iz Občine Tišina⁷⁹ in odvajanje industrijske odpadne vode devetim uporabnikom⁸⁰ (povezava s točko 2.2.3.1.e tega poročila). Komunala Murska Sobota in Občina Tišina sta sklenili pogodbo o odvajanju v naselju Borejci. Cena storitve odvajanja odpadne vode je bila določena v znesku 0,08 evra, 1. 2. 2013 pa je bila z aneksom št. 1⁸¹ povišana na 0,2312 evra za kubični meter porabe vode. Uporabnikom iz Občine Tišina je Komunala Murska Sobota opravljanje storitev odvajanja odpadne vode v letu 2012 in januarju 2013 zaračunavala po ceni 0,08 evra za kubični meter porabe vode, kar je 0,06 evrov manj od cene, ki je veljala za gospodinjstva v MO Murska Sobota, od februarja 2013 pa po enaki ceni, kot je veljala za gospodinjstva v MO Murska Sobota, pri čemer ni zaračunavala omrežnine. Prihodki od odvajanja odpadne vode iz naselja Borejci so v obdobju, na katero se nanaša revizija, znašali 3.575 evrov⁸².

Komunala Murska Sobota z uporabniki, ki jim je odvajala industrijsko odpadno vodo, ni sklenila pogodb, zanje ni oblikovala drugačnih oziroma posebnih cen. Odvajanje odpadne vode jim je zaračunavala po enakih cenah, kot so bile določene za obvezne storitve GJS odvajanje odpadne vode. Komunala Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, izkazovala negativen poslovni izid na GJS odvajanje odpadne vode, torej s cenami ni ustvarila prihodkov, ki bi pokrili nastale odhodke. Iz navedenega izhaja, da ustvarjeni prihodki iz posebnih storitev niso pokrili ustvarjenih odhodkov posebnih storitev ter da cena posebnih storitev ni pokrivala nastalih odhodkov⁸³.

2.2.4.1.a Ker Komunala Murska Sobota z uporabniki posebnih storitev ni sklenila pogodb⁸⁴, v katerih bi določila ceno izvajanja posebnih storitev, s katero bi ustvarila prihodke, ki bi pokrivali nastale odhodke, ter za opravljanje posebnih storitev ni pridobila soglasja MO Murska Sobota in posebnih storitev ni upoštevala pri določitvi cene za storitev odvajanja odpadne vode, je v letu 2013 in letu 2014 ravnala v neskladju z drugim in tretjim odstavkom 11. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, v letu 2012 pa v neskladju s prvim odstavkom 8. člena pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen.

2.2.4.1.b Komunala Murska Sobota je gospodinjstvom iz naselja Borejci v Občini Tišina storitve odvajanja odpadne vode v letu 2012 zaračunavala po nižjih cenah kot uporabnikom v MO Murska Sobota in dosegla 384 evrov manj prihodkov, kot če bi zaračunala enako ceno kot gospodinjstvom v MO Murska

⁷⁹ Komunala Murska Sobota v Občini Tišina ni izvajala GJS odvajanje odpadne vode.

⁸⁰ Inoks galvanika, d. o. o., Hotel Diana, d. o. o., Proconi, d. o. o., Panvita Agromerur, d. o. o., Agroservis, d. d. – v stečaju, Pomurske mlekarne, d. d., Splošna bolnišnica Murska Sobota, POMURKA, d. d., Murska Sobota – v stečaju, OMV Slovenija, d. o. o.

⁸¹ Komunala Murska Sobota in Občina Tišina sta aneks sklenili 20. 12. 2013.

⁸² V letu 2012 v znesku 513 evrov, v letu 2013 v znesku 1.452 evrov in v letu 2014 v znesku 1.610 evrov.

⁸³ Da bi prihodki pokrili nastale odhodke, bi v letu 2012 cena morala znašati 0,399 evra na kubični meter vode, kar je 0,089 evra več, kot je Komunala Murska Sobota zaračunavala za odvajanje industrijske odpadne vode (odhodki v letu 2012 v znesku 560.633 evrov / poraba vode v letu 2012 v obsegu 1.405.053 kubičnih metrov = 0,399 evrov na kubični meter porabe vode). V letu 2013 bi cena morala znašati 0,244 evra na kubični meter vode, kar je 0,013 evra več, kot je zaračunavala Komunala Murska Sobota, v letu 2014 pa bi morala znašati 0,255 evra na kubični meter vode, kar je 0,024 evra več, kot je zaračunavala Komunala Murska Sobota, pri čemer v izračunu za leti 2013 in 2014 niso upoštevani odhodki poslovnega najema infrastrukture in prihodki od omrežnine.

⁸⁴ Z izjemo Občine Tišina.

Sobota. V letih 2013 in 2014 je dosegla manjše prihodke, ker uporabnikom iz Občine Tišina ni zaračunavala cene storitev odvajanja odpadne vode v celoti. Zaračunavala je del cene, ki se nanaša na opravljanje storitev odvajanja odpadne vode, dela cene, ki se nanaša na omrežnino, pa uporabnikom ni zaračunavala.

2.2.4.1.c Komunala Murska Sobota ni zagotovila ločenega izkazovanja stroškov iz opravljanja posebnih storitev, kar je v neskladju s prvim odstavkom 10. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

2.2.4.1.d Komunala Murska Sobota je zagotavljala GJS odvajanje odpadne vode uporabnikom⁸⁵, ki niso imeli zagotovljene GJS oskrba s pitno vodo. Pri zaračunavanju storitev odvajanja odpadne vode tem uporabnikom je Komunala Murska Sobota uporabila normirano porabo vode 50 kubičnih metrov letno. Komunala Murska Sobota v obdobju, na katero se nanaša revizija, pri zaračunavanju storitev odvajanja odpadne vode uporabnikom, ki niso imeli zagotovljene GJS oskrba s pitno vodo, ni uporabila normirane porabe 54,75 kubičnega metra vode na leto, kolikor znaša normirana poraba ob upoštevanju tretjega odstavka 16. člena pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen in petega odstavka 21. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen. Zaradi uporabljenega manjše normirane porabe pitne vode od predpisane je Komunala Murska Sobota dosegla manjše prihodke v skupnem znesku 580 evrov⁸⁶.

2.2.4.1.e Komunala Murska Sobota uporabnikom GJS odvajanje odpadne vode v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, ni za vsako stanovanjsko enoto obračunala omrežnine za priključek s faktorjem omrežnine 1, ampak je upoštevala premer vodomera, na katerega je priključena večstanovanjska stavba, ob upoštevanju faktorja omrežnine za ta vodomero. Tako določeno omrežnino je delila s številom stanovanjskih enot v večstanovanjski stavbi in delež omrežnine za stanovanjsko enoto zaračunala uporabnikom GJS odvajanje odpadne vode. Na ta način je bila omrežnina uporabnikom GJS odvajanje odpadne vode v večstanovanjskih stavbah zaračunana v neskladju s petim odstavkom 20. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen. Komunala Murska Sobota navedenega določila tudi ni upoštevala pri oblikovanju cene omrežnine GJS odvajanje odpadne vode (povezava s točko 2.2.3.1.a tega poročila).

Ukrepi Komunalne Murske Sobote

Komunala Murska Sobota od 1. 3. 2015 za vsako stanovanjsko enoto v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, obračunava omrežnino za priključek s faktorjem omrežnine 1.

2.2.4.1.f Komunala Murska Sobota je v letu 2013 med prihodki GJS odvajanje odpadne vode izkazala opravljeno storitev popravila črpalke na čistilni napravi Hodoš v znesku 653 evrov, ki ni storitev GJS odvajanje odpadne vode, ampak storitev iz tržne dejavnosti. Komunala Murska Sobota je s tem izkazala poslovni izid GJS odvajanje odpadne vode za leto 2013 v neskladju s SRS 35.32, ki določa, da javna podjetja razčlenjujejo čiste prihodke od prodaje na tiste, ki so jih pridobila z opravljanjem GJS, in tiste, ki so jih pridobila z opravljanjem drugih dejavnosti.

⁸⁵ V letu 2012 je zagotavljala 204 uporabnikom, v letu 2013 je zagotavljala 208 uporabnikom in v letu 2014 je zagotavljala 197 uporabnikom.

⁸⁶ V letu 2012 v znesku 136 evrov, v letu 2013 v znesku 228 evrov in v letu 2014 v znesku 216 evrov.

2.2.4.2 Odhodki GJS odvajanje odpadne vode

Odhodki GJS odvajanje odpadne vode so v letu 2012 znašali 560.633 evrov, v letu 2013 so znašali 564.275 evrov⁸⁷ in v letu 2014 576.062 evrov. Odhodki vključujejo stroške poslovnega najema, stroške materiala, stroške storitev, stroške amortizacije, stroške dela, splošne stroške skupnih služb, stroške interne realizacije in poslovne odhodke.

Komunala Murska Sobota je na GJS odvajanje odpadne vode v letu 2012 izkazala 125.911 evrov splošnih stroškov, v letu 2013 je izkazala 128.129 evrov splošnih stroškov in v letu 2014 je izkazala 140.677 evrov splošnih stroškov. Splošni stroški se nanašajo na stroške uprave⁸⁸ Komunale Murska Sobota, ki so v letu 2012 znašali 674.691 evrov, v letu 2013 so znašali 686.576 evrov in v letu 2014 so znašali 751.924 evrov in jih je Komunala Murska Sobota na podlagi sodil razporedila na posamezne GJS in tržne dejavnosti.

2.2.4.2.a Komunala Murska Sobota je v letu 2012 med stroški uprave izkazala za 6.990 evrov stroškov, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem GJS. To so stroški reprezentance v znesku 2.261 evrov, stroški reklame v znesku 200 evrov, stroški, povezane s sponzorstvi in donacijami, v znesku 400 evrov, stroški storitev, povezane z oglaševanjem, v znesku 902 evra, stroški, povezane s športnimi igrami komunalnih podjetij, v znesku 454 evrov ter izplačilo nagrade zaposlenim iz dobička na tržni dejavnosti⁸⁹ v znesku 2.773 evrov. S tem je Komunala Murska Sobota na GJS odvajanje odpadne vode prenesla skupaj 1.304 evre stroškov, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe.

2.2.4.2.b Komunala Murska Sobota je v letu 2013 med stroški uprave izkazala za 10.557 evrov stroškov, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem GJS. Gre za stroške reprezentance v znesku 3.217 evrov, stroške gostinskih storitev za zaposlene delavce v znesku 2.014 evrov, stroške reklame v znesku 400 evrov, stroške, povezane s sponzorstvi in donacijami, v znesku 150 evrov, stroške storitev, povezane z oglaševanjem, v znesku 60 evrov, stroške, povezane s športnimi igrami komunalnih podjetij, v znesku 348 evrov ter izplačilo nagrade zaposlenim iz dobička na tržni dejavnosti⁹⁰ v znesku 4.368 evrov. S tem je Komunala Murska Sobota na GJS odvajanje odpadne vode prenesla skupaj 1.970 evrov stroškov, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe.

2.2.4.2.c Komunala Murska Sobota je v letu 2014 med stroški uprave izkazala za 13.772 evrov stroškov, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem GJS. Gre za stroške reprezentance v znesku 2.603 evre, stroške reklame v znesku 3.761 evrov, stroške, povezane z oglaševanjem, sponzorstvi in donacijami, v znesku 1.296 evrov, stroške izdelave elaborata na področju oskrbe s pitno vodo v znesku 950 evrov, stroške strokovne ekskurzije zaposlenih v znesku 1.637 evrov, stroške prevoda pogodbe za vzdrževanje kogeneracijske naprave za izvajanje GJS oskrba s toplotno energijo v znesku 986 evrov, stroške, povezane

⁸⁷ V letnem poročilu so izkazani odhodki v znesku 576.489 evrov, ki vključujejo tudi odhodke od dejavnosti greznice in MKČN v znesku 12.214 evrov.

⁸⁸ Zmanjšane za prihodke dejavnosti uprave.

⁸⁹ Na podlagi sklepa nadzornega sveta Komunale Murska Sobota z dne 8. 11. 2012, ki je določal, da se zaposlenim izplača nagrada zaradi ustvarjenega dobička na tržni dejavnosti.

⁹⁰ Na podlagi sklepa nadzornega sveta Komunale Murska Sobota z dne 20. 12. 2013, ki je določal, da se zaposlenim izplača nagrada zaradi ustvarjenega dobička na tržni dejavnosti.

s športnimi igrami komunalnih podjetij, v znesku 464 evrov ter izplačilo nagrade – božičnice zaposlenim⁹¹ v znesku 2.075 evrov. S tem je Komunala Murska Sobota na GJS odvajanje odpadne vode prenesla skupaj 2.577 evrov stroškov, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe.

2.2.4.2.d Komunala Murska Sobota je v letu 2014 med stroški materiala izkazala nakup sedmih parov delavskih čevljev v skupnem znesku 326 evrov, od tega so bili trije pari namenjeni zaposlenim na GJS odvajanje odpadne vode, štirje pari pa zaposlenim na drugih dejavnostih. Strošek čevljev zaposlenih na drugih dejavnostih v znesku 216 evrov je neupravičeno izkazan med stroški GJS odvajanje odpadne vode ter neupravičeno povečuje negativen poslovni izid GJS odvajanje odpadne vode v letu 2014. Navedeno ravnanje je v neskladju s SRS 35.16, ki določa, kadar javno podjetje opravlja več dejavnosti, izkazuje stroške in odhodke po posameznih GJS in drugih dejavnostih, in v neskladju s SRS 35.17, ki določa, da javno podjetje oblikuje za vsako GJS poslovnoizidno mesto in za vsako poslovnoizidno mesto ugotavlja prihodke ter na njem nastale in njemu prisojene stroške.

2.2.4.2.e Komunala Murska Sobota je v letu 2013 med stroški storitev v znesku 1.368 evrov izkazala strošek zavarovanja za odpravo napak v garancijskem roku. Zavarovanje se nanaša na izgradnjo kanalizacijskega omrežja, ki ga je izvedla Komunala Murska Sobota v okviru tržne dejavnosti, in je na tržni dejavnosti izkazala prihodke od opravljenih del. Stroški zavarovanja so neupravičeno izkazani med stroški storitev GJS odvajanje odpadne vode in zaradi tega neupravičeno povečujejo negativen poslovni izid GJS odvajanje odpadne vode v letu 2013. Navedeno ravnanje je v neskladju s SRS 35.16 in SRS 35.17.

2.2.4.2.f Komunala Murska Sobota je v letu 2014 med stroški storitev v znesku 448 evrov izkazala zamenjavo reklamne table zaradi povzročene škode ob izvajanju GJS odvajanje odpadne vode, prihodka od prejete odškodnine v znesku 448 evrov pa ni izkazala med prihodki GJS odvajanje odpadne vode, temveč med prihodki iz tržne dejavnosti. Komunala Murska Sobota je na ta način neupravičeno povečala negativen poslovni izid GJS odvajanje odpadne vode ter povečala pozitiven izid tržne dejavnosti. Navedeno ravnanje je v neskladju s SRS 35.17.

2.2.4.2.g Komunala Murska Sobota je v letu 2012 med stroški storitev izkazala stroške najema delovnih oblek v znesku 391 evrov, v letu 2013 v znesku 589 evrov in v letu 2014 v znesku 414 evrov. Stroški najema delovnih oblek se nanašajo na štiri zaposlene, kljub temu da so del leta 2012 delo na GJS odvajanje odpadne vode opravljali trije zaposleni, del leta 2012, v letu 2013 in letu 2014 pa dva zaposlena. Del stroškov najema oblek v skupnem znesku 600 evrov je tako neupravičeno izkazan med stroški GJS odvajanje odpadne vode ter neupravičeno povečuje negativen poslovni izid GJS odvajanje odpadne vode. Navedeno ravnanje je v neskladju s SRS 35.16 in SRS 35.17.

2.2.4.2.h Komunala Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, med stroški storitev izkazala stroške uporabe mobilnih telefonov treh zaposlenih, kljub temu da sta delo na GJS odvajanje odpadne vode del leta 2012, v letu 2013 in letu 2014 opravljala dva zaposlena⁹². Del stroškov uporabe

⁹¹ Na podlagi sklepa nadzornega sveta Komunale Murska Sobota z dne 21. 12. 2014, ki je določal, da se zaposlenim izplača nagrada zaradi ustvarjenega dobička na tržni dejavnosti.

⁹² Delo na GJS odvajanje odpadne vode sta dva zaposlena opravljala 27 mesecev.

mobilnih telefonov v znesku 270 evrov⁹³ je tako neupravičeno izkazan med stroški GJS odvajanje odpadne vode ter neupravičeno povečuje negativen poslovni izid GJS odvajanje odpadne vode. Navedeno ravnanje je v neskladju s SRS 35.16 in SRS 35.17.

Pojasnilo Komunalne Murske Sobota

Dela na dejavnosti GJS odvajanje odpadne vode zaradi nadomeščanja in izvajanja internih naročil občasno opravljajo zaposleni na drugih dejavnostih, zaradi tega je del stroškov nabave delavskih čevljev in oblek ter mobilnih telefonov za te zaposlene izkazan med stroški GJS odvajanje odpadne vode.

2.2.4.2.i Komunalna Murska Sobota je med stroške interne realizacije GJS odvajanje odpadne vode izkazala stroške del, ki jih je izvedla Komunalna Murska Sobota z zaposlenimi in delovnimi stroji s področja drugih dejavnosti. Izkazala je stroške vodenja in vzdrževanja kanalizacije v obdobju od januarja do avgusta 2012 v znesku 4.581 evrov, stroške čiščenja kanalizacije v obdobju od januarja do junija 2013 v znesku 20.000 evrov, stroške delavca za opravljena dela v letu 2013 v znesku 2.000 evrov in stroške vodenja ter vzdrževanja kanalizacije v letu 2014 v znesku 10.000 evrov. Interni računi⁹⁴ niso vsebovali prilog ter dokazil o opravljenem delu, zaradi tega ni bilo mogoče preveriti pravnega temelja in višine obveznosti, ki je izhajala iz internega računa. Revidiranec ni obvladoval tveganj za neopravljena dela in s tem za neupravičeno povečanje stroškov.

2.2.4.2.j Komunalna Murska Sobota je med stroški interne realizacije GJS odvajanje odpadne vode v letu 2012 in 2013 izkazala stroške dela, ki jih je Komunalna Murska Sobota zaračunala na internih računih drugih dejavnosti. V letu 2012 je zaračunala delovne ure kvalificiranega delavca po ceni 14,5 evra, polkvalificiranega delavca po ceni 12,3 evra, v letu 2013 pa po ceni 12,45 evra, v poslovnih načrtih Komunalne Murske Sobota za leto 2012 in leto 2013 pa je bila za interna naročila določena urna postavka kvalificiranega delavca v znesku 9,93 evra in polkvalificiranega delavca v znesku 9,02 evra. Komunalna Murska Sobota je v internih računih zaračunala višje urne postavke kvalificiranega delavca in polkvalificiranega delavca, kot so bile določene za interna naročila v poslovnih načrtih Komunalne Murske Sobota za leto 2012 in leto 2013. Zaradi tega so bili v letu 2012 za 178 opravljenih delovnih ur zaračunani 765 evrov večji stroški dela in v letu 2013 za 30 opravljenih delovnih ur 76 evrov večji stroški dela, kot bi bili ob upoštevanju cen urnih postavk iz poslovnih načrtov Komunalne Murske Sobota za leti 2012 in 2013. S tem je Komunalna Murska Sobota za GJS odvajanje odpadne vode v letu 2012 in letu 2013 zaračunala za 841 evrov preveč stroškov dela ter za ta znesek neupravičeno povečala stroške te GJS in povečala prihodke na drugih dejavnostih.

2.2.4.2.k Komunalna Murska Sobota je med poslovnimi odhodki izkazala odhodke iz prevrednotenja terjatev z zapadlostjo nad tremi leti. V letu 2012 je izkazala 4.301 evro, v letu 2013 je izkazala 2.800 evrov in v letu 2014 je izkazala 2.610 evrov poslovnih odhodkov. Komunalna Murska Sobota v Pravilniku o računovodstvu⁹⁵ ni določila, na kakšen način se določi znesek prevrednotenja ter kdo je odgovorna oseba za sprejem sklepa o prevrednotenju terjatev. Zaradi navedenega ocenjujemo, da ni obvladovala tveganj glede oblikovanja in izkazovanja odhodkov zaradi prevrednotenja terjatev do uporabnikov GJS odvajanje odpadne vode.

⁹³ Povprečni stroški mobilnega telefona za enega zaposlenega na GJS odvajanje odpadne vode na mesec znašajo 10 evrov.

⁹⁴ Interni računi so prejeti in izdani računi posameznih poslovno-izidnih mest Komunalne Murske Sobota.

⁹⁵ Nadzorni svet Komunalne Murske Sobota ga je sprejel 22. 9. 1997.

2.2.5 Prihodki in odhodki, povezani z greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami

Komunala Murska Sobota v letu 2012 ni izvajala GJS odvajanje odpadne vode v delu, ki se nanaša na greznice in MKČN. V letu 2013 so prihodki GJS odvajanje odpadne vode v delu, ki vključuje greznice in MKČN, znašali 9.529 evrov, v letu 2014 pa 9.082 evrov. Prihodki se nanašajo na storitev praznjenja greznic⁹⁶ in interne prihodke. Odhodki so v letu 2013 znašali 12.214 evrov, v letu 2014 pa 11.505 evrov in se nanašajo na stroške dela⁹⁷ ter splošne stroške. Na dejavnosti greznice in MKČN je bil v letu 2013 izkazan negativen poslovni izid v znesku 2.685 evrov, v letu 2014 pa negativen poslovni izid v znesku 2.423 evrov.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v tretjem odstavku 21. člena določa, da je enota količine storitve prevzema vsebine in ravnanja z vsebino iz nepretočnih greznic, prevzema blata in ravnanja z blatom iz obstoječih greznic ali MKČN izražena v kubičnih metrih opravljene storitve, za katero se šteje količina dobavljene pitne vode, ki se odvaja v nepretočno greznico, obstoječo greznico ali MKČN, v četrtem odstavku 21. člena te uredbe pa je določeno, da se cena opravljanja storitev iz tretjega odstavka 21. člena uredbe uporabnikom obračunava glede na dobavljeno količino pitne vode, če iz nje nastaja komunalna odpadna voda, v skladu s predpisi, ki urejajo odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode.

Komunala Murska Sobota storitev prevzema vsebine iz obstoječih greznic v letih 2013 in 2014 ni obračunavala glede na dobavljeno količino pitne vode, kar je v neskladju z določili tretjega in četrtega odstavka 21. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, temveč je storitev prevzema vsebine iz obstoječih greznic zaračunavala ob opravljeni storitvi praznjenja objekta, in sicer po sprejeti ceni storitev, povezanih z obstoječimi greznicami, in glede na količino prevzete vsebine iz objekta. Zaradi tega je dosegla manjše prihodke od storitev, povezanih z obstoječimi greznicami in MKČN, saj za izvedeno storitev zaračunava le del količine storitve, ki bi jo morala zaračunati ob upoštevanju določil tretjega in četrtega odstavka 21. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

2.2.6 Poročila o izvajanju javne službe GJS odvajanje odpadne vode

Preverili smo, ali je Komunala Murska Sobota pripravila osemmesečno poročilo o izvajanju GJS odvajanje odpadne vode ter letno poročilo o izvajanju GJS odvajanje odpadne vode in ju v predpisanem roku predložila pristojnemu organu MO Murska Sobota.

Odlok o odvajanju odpadne vode v 47. členu določa, da mora Komunala Murska Sobota pripraviti poročilo o odvajanju odpadne vode do 31. 3. za preteklo leto. Pogodba o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode v 42. členu določa, da mora Komunala Murska Sobota vsako leto pripraviti okvirno osemmesečno poročilo o poslovanju in izvajanju GJS odvajanje odpadne vode in ga najkasneje do 30. 9. vsakega tekočega leta predložiti pristojnemu organu MO Murska Sobota v potrditev, v 45. členu pa določa, da mora Komunala Murska Sobota občini najkasneje do 31. 3. tekočega leta predložiti poročilo o izvajanju GJS za preteklo leto.

⁹⁶ V letu 2013 je bilo odvedeno 586 kubičnih metrov odpadne snovi, v letu 2014 pa 360 kubičnih metrov odpadne snovi.

⁹⁷ Na dejavnosti greznice in MKČN je upoštevano 60 odstotkov stroškov dela zaposlenega.

2.2.6.a Komunalna Murska Sobota v obdobju, na katero se nanaša revizija, ni pripravila osemmesečnega poročila o poslovanju in izvajanju GJS odvajanje odpadne vode, kar je v neskladju z 42. členom pogodbe o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode. S tem Komunalna Murska Sobota ni zagotovila, da bi MO Murska Sobota sproti spremljala njeno poslovanje, ki se nanaša na GJS odvajanje odpadne vode.

2.2.6.b Komunalna Murska Sobota je MO Murska Sobota 4. 4. 2013 predložila letno poročilo Komunale Murska Sobota za leto 2012, 16. 6. 2014 letno poročilo Komunale Murska Sobota za leto 2013 in 8. 6. 2015 letno poročilo Komunale Murska Sobota za leto 2014. Komunalna Murska Sobota v predpisanem roku MO Murska Sobota ni predložila poročil o izvajanju GJS za preteklo leto, kar je v neskladju s 47. členom odloka o odvajanju odpadne vode in neskladju s 45. členom pogodbe o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode.

2.2.7 Povzetek ugotovitev o učinkovitosti Komunale Murska Sobota pri izvajanju GJS odvajanje odpadne vode

GJS odvajanje odpadne vode je v obdobju, na katero se nanaša revizija, izvajala Komunalna Murska Sobota. Komunalna Murska Sobota je MO Murska Sobota predložila predlog poslovnega načrta za leto 2012 in 2013 po dogovorjenem roku, predloga poslovnega načrta za leto 2014 pa ni predložila. Poslovnih načrtov Komunale Murska Sobota pristojni organ MO Murska Sobota ni potrdil, kar je v neskladju s pogodbo o najemu infrastrukture za GJS odvajanje odpadne vode.

Komunalna Murska Sobota je januarja 2013 pripravila elaborat o ceni odvajanja odpadne vode s predlagano ceno storitev odvajanja odpadne vode v MO Murska Sobota, ki jo je MO Murska Sobota potrdila in je začela veljati 1. 2. 2013. Komunalna Murska Sobota cene GJS odvajanje odpadne vode ni v celoti oblikovala v skladu s predpisi o oblikovanju cen. Zneska omrežnine za posamezno velikost vodomera ni pravilno določila, pri oblikovanju cene ni upoštevala načrtovanih količin opravljenih storitev in načrtovanih stroškov ter prihodkov izvajalca za prihodnje obdobje. V ceno je vključila stroške, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev GJS, in pri oblikovanju cene ni upoštevala izvajanja posebnih storitev. Komunalna Murska Sobota po zaključku obračunskega obdobja leta 2013 ni ugotavljala razlike med potrjeno ceno in obračunsko ceno opravljenih storitev niti ni pripravila elaborata o ceni odvajanja odpadne vode za leto 2014, kar je v neskladju z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen.

V januarju 2013 je v MO Murska Sobota veljala diferencirana cena za odvajanje odpadne vode glede na vrsto ali pravno sposobnost uporabnika (ločena cena za gospodinjstva in gospodarske subjekte), kar je v neskladju z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen. Od 1. 2. 2013 veljajo v MO Murska Sobota enotne cene storitev odvajanja odpadne vode.

Komunalna Murska Sobota je v obdobju od leta 2012 do leta 2014 na dejavnosti GJS odvajanje odpadne vode izkazala negativen poslovni izid. Prihodke in odhodke za izvajanje te GJS je v več primerih izkazala v neskladju s SRS ter s tem neustrezno prikazala poslovni izid. Pri zaračunavanju storitev odvajanja odpadne vode uporabnikom, ki niso imeli zagotovljene GJS oskrba s pitno vodo, ni uporabila s predpisi določene normirane porabe vode. Uporabnikom GJS odvajanje odpadne vode v večstanovanjskih stavbah je napačno določila znesek omrežnine, med prihodki je izkazala storitev, ki ni storitev te GJS, ampak storitev tržne dejavnosti. Med odhodki GJS odvajanje odpadne vode je izkazala nekatere stroške, ki niso povezani z opravljanjem GJS (stroški reprezentance, reklame, sponzorstev in donacij, stroški oglaševanja, stroški

športnih iger komunalnih podjetij in stroški, ki so povezani z opravljanjem drugih GJS, ter izplačilo nagrade zaposlenim iz dobička tržne dejavnosti) in s tem neupravičeno povečala negativen poslovni izid na tej GJS.

Komunala Murska Sobota je februarja 2013 pripravila elaborat o ceni za greznice in MKČN s predlagano ceno storitev, povezanih z obstoječimi greznicami in MKČN, ki jo je MO Murska Sobota potrdila in je začela veljati 1. 3. 2013. Komunala Murska Sobota storitev, povezanih z obstoječimi greznicami, v letu 2012 ni opravljala, v letih 2013 in 2014 pa storitev prevzema vsebine iz obstoječih greznic ni obračunavala v skladu s predpisi o oblikovanju cen.

Komunala Murska Sobota ni pripravila medletnega poročila ter v predpisanem roku MO Murska Sobota ni posredovala letnega poročila o izvajanju GJS odvajanje odpadne vode.

2.3 Nadzor nad izvajanjem koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode

V obdobju, na katero se nanaša revizija, je čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju MO Murska Sobota na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe izvajal koncesionar. Komunala Murska Sobota pa je na podlagi sklenjene pogodbe z MO Murska Sobota zaračunavala storitve čiščenja odpadne vode končnim uporabnikom in plačevala storitveno pristojbino koncesionarju.

Način opravljanja GJS čiščenje odpadne vode na območju MO Murska Sobota ureja odlok o čiščenju odpadne vode. Ta odlok v 2. členu določa, da je opravljanje GJS čiščenje odpadne vode na celotnem območju MO Murska Sobota predmet koncesije. Koncesija zajema gradnjo nove čistilne naprave ter upravljanje in gospodarjenje z objekti in napravami, ki so namenjeni čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda.

Odlok o čiščenju odpadne vode opredeljuje, da bo financiranje izgradnje čistilne naprave v Murski Soboti in Bakovcih zagotovljeno s sredstvi koncesionarja in iz drugih virov, konkudent pa bo prepustil koncesionarju že izgrajene objekte in naprave za čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda v Murski Soboti. Koncesionar bo dobil povrnjena sredstva, vložena v izgradnjo čistilne naprave v Murski Soboti in Bakovcih ter v izvajanje dejavnosti, ki je predmet koncesije, iz cene, ki jo bodo za njegove storitve plačevali uporabniki, cene storitev pa potrdi konkudent na predlog koncesionarja.

V 22. členu odloka o čiščenju odpadne vode je opredeljeno, da vsi objekti in naprave, ki jih je koncesionar zgradil ali drugače pridobil za namen izvajanja koncesije, preidejo v last konkudenta ob prenehanju koncesijske pogodbe.

MO Murska Sobota kot konkudent ter SGP POMGRAD, d. d. (v nadaljevanju: družba SGP Pomgrad) in družba Petrol kot koncesionarja so 9. 9. 2002 sklenili Koncesijsko pogodbo za opravljanje gospodarske javne službe čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Mestne občine Murska Sobota ter Aneks št. 1⁹⁸ (v nadaljevanju: koncesijska pogodba za čiščenje odpadne vode).

⁹⁸ Z dne 15. 10. 2008.

V skladu z 12. členom ZGJS ter 13. členom odloka o čiščenju odpadne vode ima MO Murska Sobota pravico do strokovnega nadzora nad izvajanjem koncesije za izvajanje storitev čiščenja odpadne vode.

Na podlagi koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode pa MO Murska Sobota oziroma v njenem imenu Komunala Murska Sobota izvaja tehnični nadzor in preverja, da se čistilna naprava upravlja in vzdržuje skladno z zakonodajo ter s pogoji koncesijske pogodbe. Prav tako ima MO Murska Sobota oziroma Komunala Murska Sobota pravico vpogleda v meritve dejanskega vtoka na čistilno napravo⁹⁹ in iztoka¹⁰⁰ ter ustreznosti doseganja predpisanih parametrov pri iztoku. V zvezi z zaračunavanjem in plačevanjem storitvene pristojbine so družba Petrol (koncesionar), družba SGP Pomgrad (koncesionar), MO Murska Sobota (koncedent) in Komunala Murska Sobota (pooblaščenec) sklenile Pogodbo o ureditvi medsebojnih odnosov pri plačilu storitvene pristojbine¹⁰¹ ter Aneks k tej pogodbi¹⁰² (v nadaljevanju: pogodba o plačilu storitvene pristojbine), kjer je opredeljeno, da se Komunala Murska Sobota zavezuje, da bo poravnala vsakokratni račun za storitveno pristojbino, ki ga koncesionar izda Komunali Murska Sobota, ne glede na višino namensko zbranih sredstev ter stroške v zvezi z odstranjevanjem odpadnega blata.

Predmet koncesije je izgradnja nove čistilne naprave v Murski Soboti v velikosti 42.000 populacijskih enot¹⁰³, izgradnja povezovalnega tlačnega voda na kanalizacijski sistem mesta Murska Sobota ter opravljanje GJS čiščenje odpadne vode na območju MO Murska Sobota. Koncesijsko obdobje se je pričelo z datumom sklenitve pogodbe¹⁰⁴. Storitve čiščenja odpadne vode pa se bodo kot koncesionirana GJS izvajale 25 let¹⁰⁵. Po izteku koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode se lastninska pravica, vključno z vsemi drugimi premoženjskimi pravicami, brezplačno prenese na MO Murska Sobota.

MO Murska Sobota daje koncesionarju v najem in uporabo za celotno koncesijsko obdobje objekte in naprave za čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda, najemnina za to znaša 900.000 evrov brez DDV, koncesionar pa jo je moral plačati v 30 dneh po podpisu koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode. Koncesionar mora MO Murska Sobota kot nadomestilo za pravico izvajanja storitev čiščenja odpadne vode plačevati koncesijsko dajatev v znesku 30.000 evrov letno oziroma 740.250 evrov za celotno koncesijsko obdobje, ki jo je moral na podlagi dogovora plačati v enkratnem znesku v roku 30 dni od podpisa koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode. MO Murska Sobota priznava koncesionarju stroške financiranja, za kar se usklajuje izhodiščna cena čiščenja.

Koncesionar je MO Murska Sobota za izvajanje GJS čiščenje odpadne vode v letu 2002 nakazal koncesijsko dajatev za pravico izvajanja storitev čiščenja odpadne vode v znesku 740.250 evrov in najemnino za opremo v znesku 900.000 evrov, kar znaša skupaj 1.640.250 evrov.

⁹⁹ Vtok pomeni odpadno vodo, ki priteče po glavnem kolektorju v čistilno napravo.

¹⁰⁰ Iztok pomeni vodo, ki jo je čistilna naprava očistila ali je na drug način pritekla skozi čistilno napravo.

¹⁰¹ Z dne 24. 8. 2004.

¹⁰² Z dne 25. 4. 2007.

¹⁰³ Ena populacijska enota predstavlja enega uporabnika.

¹⁰⁴ Z dne 9. 9. 2002.

¹⁰⁵ Do 9. 9. 2027.

2.3.1 Učinek delovanja čistilne naprave

Preverili smo, ali je Komunala Murska Sobota izvajala nadzor nad koncesionarjem glede doseganja mejnih vrednosti parametrov, določenih v koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode, okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje naprave in predpisih, kar smo preverjali na podlagi meritev pooblaščenice organizacije ter trimesečnih obratovalnih poročil, ki jih je moral koncesionar pošiljati MO Murska Sobota oziroma Komunali Murska Sobota.

Učinek čiščenja čistilne naprave mora zadoščati kriterijem, določenim v Uredbi o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav¹⁰⁶ (v nadaljevanju: uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz KČN), Uredbi o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda¹⁰⁷ ter vseh področnih uredbah za vsako od vrst industrije, ki deluje ali bo delovala na območju MO Murska Sobota. Pri reševanju emisij mora koncesionar upoštevati predpise Evropske unije in predpise Republike Slovenije, če so ti strožji.

Koncesionar mora jemati vzorce in opravljati analize vtočnih in iztočnih odpadnih voda in blata v skladu z uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz KČN in Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo¹⁰⁸, s čimer se preverja, ali so izpolnjene obratovalne zahteve in je ustvarjena osnova za izračun cene čiščenja odpadne vode ter morebitnih penalov. MO Murska Sobota oziroma Komunala Murska Sobota ima pravico na poljubnem mestu sama jemati vzorce vtoka in iztoka odpadnih voda in blata ter opravljati analize po lastni izbiri in na lastne stroške ter pravico dostopa do naprave z namenom pregleda pravilnosti gradnje, upravljanja in vzdrževanja v skladu z določbami koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode. Če koncesionar ne dosega parametrov (BPK₅ in KPK)¹⁰⁹, določenih v predpisih in koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode, je MO Murska Sobota upravičena do obratovalnih penalov oziroma kazni, predpisanih v koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode, ki lahko znašajo tudi do 10 odstotkov povprečnega mesečnega stroška čiščenja odpadne vode v zadnjih 12 mesecih.

¹⁰⁶ Uradni list RS, št. 45/07, 63/09, 105/10.

¹⁰⁷ Uradni list RS, št. 104/09, 14/10, 80/12.

¹⁰⁸ Uradni list RS, št. 47/05, 45/07, 79/09, 64/12.

¹⁰⁹ KPK – kemijska potreba po kisiku, določena v skladu s splošno tehniško prakso, BPK₅ – petdnevna (pri 20 stopinjah Celzija) biokemijska potreba po kisiku, določena s splošno sprejeto tehniško prakso.

Tabela 7: Minimalni zahtevani učinki čiščenja oziroma zahteve za iztok na čistilni napravi Murska Sobota

Parameter	Oznaka	Enota	Zakonsko določena mejna vrednost
Neraztopljene snovi		mg/l	35
Amonijev dušik	N	mg/l	10
KPK	O ₂	mg/l	110
BPK ₅	O ₂	mg/l	20
Celotni dušik	N	mg/l	15
Celotni fosfor	P	mg/l	2

Vir: točka 5.1.3 koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode.

Koncesionar je odgovoren za spremljanje ključnih obratovalnih parametrov in stanj naprave. Koncesionar mora MO Murska Sobota pošiljati trimesečna obratovalna poročila o obratovanju in stanju naprave, kjer so povzetki meritev in analiz za preteklo obdobje ter morebitnih dogodkov, ki vplivajo na delovanje naprave, prav tako mora MO Murska Sobota posredovati letno tehnično poročilo najkasneje do 31. 3. naslednjega leta. Poleg tega mora koncesionar voditi obratovalni dnevnik naprave, v katerega se dnevno zapisujejo:

- meritve pretoka ali količin in rezultati vseh testov in analiz vtoka in iztoka odpadnih voda in blata;
- odčitki merilnih naprav in pokazatelji delovanja naprave;
- vsa pomembnejša opravila, zamenjave, prilagoditve in modifikacije naprave, vse zaustavitve oziroma prekinitve delovanja ter vsi neobičajni dogodki.

Koncesionar je izvajal meritve parametrov, določenih v koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode, ter MO Murska Sobota in Komunali Murska Sobota pošiljal trimesečna obratovalna poročila o obratovanju in stanju naprave. V trimesečnih obratovalnih poročilih so izkazani podatki internih analiz:

- obremenitve za posamezne parametre na vtoku in iztoku iz čistilne naprave (KPK, BPK₅, neraztopljene snovi, amonijev dušik, celotni dušik in celotni fosfor);
- podatki o količini očiščene vode na čistilni napravi;
- količine prevzete greznične gošče iz območja MO Murska Sobota ter ostalih občin oziroma tržne dejavnosti;
- podatki o porabi posameznih surovin pri čiščenju odpadne vode.

Iz trimesečnih poročil o obratovanju čistilne naprave Murska Sobota, ki jih je izdelal koncesionar, izhaja, da so bili pri čiščenju odpadne vode posamezni parametri pri iztoku iz čistilne naprave v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem oziroma predpisi. Kljub temu da je bila vrednost parametrov v okviru predpisanih vrednosti, opozarjamo, da koncesionar meritev za posamezne parametre ni izvajal dnevno. Meritve za ključna parametra, in sicer za parameter KPK, je izvajal 10-krat do 15-krat na mesec, za parameter BPK₅ pa dvakrat na mesec.

Prav tako je koncesionar za leta 2012, 2013 in 2014 MO Murska Sobota in Komunali Murska Sobota posredoval letna tehnična poročila. V teh poročilih so izkazane meritve parametrov, ki jih je po

pooblastilu izvajala pooblaščen institucija¹¹⁰. V letnem poročilu so prikazane količine porabljenih kemikalij v procesu čiščenja količine odpeljanih odpadkov, količine prečiščene vode in količine sprejetih fekalij.

Pooblaščen institucija je izvajala meritve enkrat mesečno oziroma 12-krat na leto, čas vzorčenja je trajal 24 ur. Na vtoku in iztoku iz čistilne naprave so bile izvedene meritve pH¹¹¹, temperature, neraztopljenih snovi, amonijevega dušika, KPK, BPK₅, celotnega dušika, celotnega fosforja. Iz letnih poročil za leta 2012, 2013 in 2014 izhaja, da so na čistilni napravi Murska Sobota vse vrednosti parametrov v skladu z uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz KČN, Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo ter izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem. Prav tako iz teh poročil izhaja, da čistilna naprava Murska Sobota čezmerno ne obremenjuje okolja.

Iz letnih tehničnih poročil ter trimesečnih poročil koncesionarja o obratovanju naprave izhaja, da so v obdobju, na katero se nanaša revizija, ključni obratovalni parametri zadoščali kriterijem, določenim v koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode ter uredbi o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz KČN.

Komunala Murska Sobota je prav tako sama občasno jemala vzorce vtoka in iztoka odpadnih voda in blata ter opravljala analize v lastnem laboratoriju.¹¹² Komunala Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, jemala vzorce enkrat mesečno, izmerjene vrednosti parametrov pa so bile v povprečju višje kot meritve koncesionarja oziroma pooblaščen institucije, vendar še v okviru dovoljenih vrednosti. Komunala Murska Sobota je zaznala odstopanja od vrednosti, ki so zahtevane v koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode, in sicer pri kontroli suhe snovi odpadnega blata, ki je bilo v več primerih osušeno na manj kot 22 odstotkov suhe snovi. Meritve Komunale Murska Sobota za vsebnost suhe snovi odpadnega blata so pokazale, da v letu 2012 odpadno blato ni bilo ustrezno posušeno pri petih od dvanajstih meritev, v letu 2013 pri petih od dvanajstih meritev in v letu 2014 pri sedmih od dvanajstih meritev.

2.3.2 Ravnanje z odpadnim blatom

Preverili smo:

- ali je Komunala Murska Sobota zagotovila nadzor nad koncesionarjem v zvezi z ravnanjem z odpadnim blatom v skladu s koncesijsko pogodbo za čiščenje odpadne vode.

V točki 7.2 koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode je opredeljeno, da je koncesionar odgovoren za obdelavo, shranjevanje, transport in odstranitev vseh ostankov, razen viškov blata¹¹³, na obstoječe odlagališče odpadkov. Koncesionar pa mora na svoje stroške opravljati nakladanje, transport in razkladanje viškov blata v oddaljenosti do 15 kilometrov od lokacije čistilne naprave. V koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode je predvidena letna proizvodnja 3.000 kubičnih metrov blata. Zahteva za viške blata je, da mora biti osušeno na najmanj 22 odstotkov suhe snovi.

¹¹⁰ Regionalni tehnološki center Zasavje, Hrastnik.

¹¹¹ Vrednost pH je merilo za kislost in bazičnost.

¹¹² Za pH, temperaturo, KPK, BPK₅, celotni dušik, celotni fosfor, amonijev dušik, nitrate, nitrite, amonij in kontrolo suhe snovi odpadnega blata.

¹¹³ Viški blata so ostanki, ki so neposredno produkt biološkega čiščenja, osušen na 22 odstotkov suhe snovi.

Komunala Murska Sobota je za odstranjevanje viškov blata na podlagi izvedenega javnega razpisa z družbo Letnik – Saubermacher, d. o. o. v letu 2007 sklenila pogodbo o izvajanju storitev¹¹⁴ za prevzem in odstranjevanje odpadnega blata oziroma mulja iz čistilne naprave Murska Sobota (v nadaljevanju: pogodba za prevzem odpadnega blata) za obdobje dveh let. Cena za opravljene storitve za nalaganje in razkladanje, prevoz in odstranjevanje odpadnega blata je bila določena 0,052 evra z DDV na kilogram. Obseg storitev je bil določen v okvirni vrednosti 15 kubičnih metrov odpadnega blata dnevno. Podaljšanje pogodbe ni bilo predvideno niti v sklenjeni pogodbi niti v razpisni dokumentaciji. Komunala Murska Sobota je z družbo Saubermacher Slovenija, d. o. o., Murska Sobota¹¹⁵ (v nadaljevanju: družba Saubermacher Slovenija) v letu 2013 sklenila Aneks št. 1 k pogodbi o izvajanju storitev¹¹⁶ (v nadaljevanju: aneks št. 1 k pogodbi za prevzem odpadnega blata), s katerim se izvajanje storitev prevzema in odstranjevanja odpadnega blata podaljša do vključno 31. 12. 2013, cena storitve prevzema in odstranjevanja odpadnega blata iz čistilne naprave Murska Sobota je znašala 0,05625 evra na kilogram¹¹⁷. Komunala Murska Sobota je torej sklenila aneks št. 1 k pogodbi za prevzem odpadnega blata z izvajalcem družbo Saubermacher Slovenija brez izvedenega postopka javnega naročila, s čimer je ravnala v nasprotju s 24. členom Zakona o javnem naročanju¹¹⁸ (v nadaljevanju: ZJN-2), po katerem mora biti ponudnik ob upoštevanju načela transparentnosti javnega naročanja izbran na pregleden način in po predpisanem postopku.

Komunala Murska Sobota je v letu 2014 sklenila pogodbo o izvajanju storitev prevzema in odstranjevanja blata oziroma mulja iz centralne čistilne naprave Murska Sobota¹¹⁹ za obdobje petih let z Javnim podjetjem center za ravnanje z odpadki Puconci, d. o. o. (v nadaljevanju: CERO Puconci), ki je upravljavec regijskega centra za ravnanje z odpadki v Puconcih in izvajalec GJS obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju MO Murska Sobota in drugih 26 občin pomurske regije¹²⁰. Upravljavec odlagališča od 1. 9. 2014 prevzema ves višek odpadnega blata iz čistilne naprave Murska Sobota, prevoz viškov odpadnega blata na svoje stroške izvaja koncesionar. Cena za odvoz in odstranjevanje blata po tej pogodbi znaša 0,0455 evra na kilogram. S tem je Komunala Murska Sobota zmanjšala stroške odstranjevanja odpadnega blata na kilogram za 19,1 odstotka.

Na čistilni napravi Murska Sobota je v letu 2012 nastalo 3.585.280 kilogramov, v letu 2013 je nastalo 3.265.580 kilogramov, v letu 2014 pa 2.831.420 kilogramov viškov blata, kar znaša v obdobju, na katero se nanaša revizija, skupaj 9.682.280 kilogramov viškov blata, kar je prikazano v tabeli 8.

¹¹⁴ Z dne 29. 6. 2007.

¹¹⁵ Družba Letnik – Saubermacher, d. o. o. je bila 2. 7. 2007 pripojena družbi Saubermacher Slovenija, d. o. o.

¹¹⁶ Z dne 25. 2. 2013.

¹¹⁷ Komunala Murska Sobota je za odstranjevanje blata iz čistilne naprave Murska Sobota za leto 2013 plačala 183.852 evrov brez DDV.

¹¹⁸ Uradni list RS, št. 12/13-UPB5, 19/14.

¹¹⁹ Z dne 28. 8. 2014.

¹²⁰ MO Murska Sobota in preostalih 26 občin so hkrati ustanoviteljice in 100-odstotne lastnice CERO Puconci.

Tabela 8: Količina in stroški odstranjevanja odpadnega blata na čistilni napravi Murska Sobota

Leto	Količina odstranjenega blata v kilogramih	Strošek odstranjevanja blata v evrih brez DDV
2012	3.585.280	188.944
2013	3.265.580	183.852
2014	2.831.420	151.821
Skupaj	9.682.280	524.617

Vir: računi Komunalne Murska Sobota.

Komunala Murska Sobota je za odstranjevanje blata iz čistilne naprave Murska Sobota za leto 2012 plačala 188.944 evrov brez DDV, za leto 2013 je plačala 183.852 evrov brez DDV in za leto 2014 je plačala 151.821 evrov brez DDV, kar znaša skupaj 524.617 evrov brez DDV. Odstranjevanje viškov blata predstavlja dodatne stroške, ki se upoštevajo pri oblikovanju cene za GJS čiščenje odpadne vode.

Komunala Murska Sobota je koncesionarju mesečno izdajala račune za povračilo stroškov za nakladanje, transport in razkladanje viškov blata v oddaljenosti do 15 kilometrov od lokacije čistilne naprave v skladu z določbo 7.2 koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode. Komunala Murska Sobota je koncesionarju za leto 2012 zaračunala 27.011 evrov brez DDV, za leto 2013 je zaračunala 24.080 evrov brez DDV in za leto 2014 je zaračunala 15.744 evrov brez DDV, kar znaša skupaj 66.835 evrov brez DDV.

2.3.3 Zaračunavanje storitvene pristojbine za čiščenje odpadne vode na čistilni napravi Murska Sobota

Preverili smo:

- ali je Komunala Murska Sobota zagotovila nadzor nad zaračunavanjem storitvene pristojbine koncesionarja, in sicer:
 - ali so količine vtoka na čistilno napravo ustrezale zaračunanim količinam očiščene vode koncesionarja;
 - ali je bila izhodiščna cena čiščenja ustrezno določena;
 - ali je koncesionar pravilno obračunaval ceno čiščenja odpadne vode.

Storitvena pristojbina (vrednost opravljene storitve) je znesek, ki ga koncesionar zaračuna MO Murska Sobota oziroma Komunalni Murska Sobota za opravljeno storitev v preteklem mesecu. Storitvena pristojbina predstavlja edino plačilo, ki ga prejema koncesionar za stroške kapitala, upravljske stroške, vzdrževalne stroške (tekoče in investicijsko vzdrževanje), stroške zavarovanja ter vse ostale stroške, povezane s pogodbenimi obveznostmi koncesionarja. Na podlagi dogovora med koncesionarjema, družbo Petrol in družbo SGP Pomgrad, je do celotne storitvene pristojbine za obdobje trajanja koncesijske pogodbe upravičen koncesionar družba Petrol. Komunala Murska Sobota je od koncesionarja mesečno prejemale račune za opravljene storitve čiščenja odpadne vode.

2.3.3.1 Količina odpadne vode na čistilni napravi Murska Sobota

V skladu s točko 10.2.4 koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode je količina odpadne vode, kot podlaga za zaračunavanje mesečne storitvene pristojbine, enaka dejanskemu vtoku (V_{ID}) na čistilno napravo, razen v primerih:

- če je mesečni dejanski vtok (V_{ID}) manjši od 265.000 kubičnih metrov, je mesečna količina za zaračunavanje storitvene pristojbine enaka 265.000 kubičnih metrov;
- če je mesečni dejanski vtok (V_{ID}) večji od 300.000 kubičnih metrov, je mesečna količina za zaračunavanje storitvene pristojbine enaka 300.000 kubičnih metrov.

V tabeli 9 so prikazane letne količine odpadne vode na čistilni napravi Murska Sobota za obdobje, na katero se nanaša revizija.

Tabela 9: Količina očiščene odpadne vode na čistilni napravi Murska Sobota

v kubičnih metrih				
Količina očiščene odpadne vode	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Skupaj
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2)+(3)+(4)
Gospodinjstvo	779.107	742.115	735.173	2.256.395
Ostalo	659.692	608.412	556.989	1.825.093
<i>Skupaj</i>	<i>1.438.799</i>	<i>1.350.527</i>	<i>1.292.162</i>	<i>4.081.488</i>
Padavinska oziroma meteorna voda	518.992	3.023.269	3.919.554	7.461.815
Skupaj	1.957.791	4.373.796	5.211.716	11.543.303

Viri: letna poročila Komunale Murska Sobota za leta 2012, 2013 in 2014.

Kanalizacija na območju MO Murska Sobota je izvedena delno kot mešani sistem, kar pomeni odvajanje odpadne in padavinske vode po istih ceveh, in delno kot ločeni sistem, kjer se odvajata odpadna in padavinska voda posebej. Mešani sistem poleg odpadne vode odvaja tudi padavinsko vodo z javnih in zasebnih površin, s čimer se povečujejo stroški čiščenja odpadne vode na čistilni napravi.

V letih 2013 in 2014 je bilo v primerjavi z letom 2012 razvidno izrazito povečanje padavinske in meteorne vode, ki se je stekala in čistila na čistilni napravi Murska Sobota in jo je koncesionar zaračunal Komunalni Murska Sobota kot storitveno pristojbino za čiščenje odpadne vode. V letu 2013 je bilo na čistilni napravi Murska Sobota za 2.504.277 kubičnih metrov vtoka padavinske in meteorne vode oziroma 482 odstotkov več kot v letu 2012 ter v letu 2014 za 3.400.562 kubičnih metrov oziroma 655 odstotkov več kot v letu 2012. V letih 2013 in 2014 je bilo na čistilni napravi Murska Sobota več kot 70 odstotkov vtoka na čistilno napravo posledica odpadne padavinske vode, manj kot 30 odstotkov pa odpadne vode iz gospodinjstev in industrije. Koncesionar je zaračunal Komunalni Murska Sobota v letu 2012 za 1.741.201 kubični meter, v letu 2013 za 2.074.476 kubičnih metrov in v letu 2014 za 2.244.186 kubičnih metrov večje količine odpadne vode, kot je znašala količina odpadne vode, ki jo je Komunala Murska Sobota zaračunala kot storitev čiščenja odpadne vode končnim uporabnikom, kar je prikazano v prilogah 1, 2 in 3 tega poročila.

Komunala Murska Sobota je izvajala nadzor nad količino očiščene vode na čistilni napravi Murska Sobota tako, da je mesečno popisovala merilec pretoka na vtoku čistilne naprave. Komunala Murska Sobota pri nadzoru merilcev pretoka na čistilni napravi ni ugotovila odstopanj glede na zaračunane količine očiščene vode.

2.3.3.2 Cena čiščenja odpadne vode na čistilni napravi Murska Sobota in prejeti računi za storitveno pristojbino za čiščenje odpadne vode

Izhodiščna cena čiščenja odpadne vode na čistilni napravi¹²¹ je opredeljena v točki 10.2 koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode in je ob upoštevanju ponudbe na dan 6. 5. 2002 znašala 0,32847 evra¹²² na kubični meter, stroški financiranja zaradi plačila koncesijske dajatve vnaprej v enkratnem znesku pa 0,01313 evra¹²³ na kubični meter. Izhodiščna cena čiščenja na čistilni napravi tako znaša 0,3416 evra na kubični meter brez DDV.

Slika 1: Enačba za izračun cene čiščenja odpadne vode na čistilni napravi za tekoči mesec

$$C\check{C}_{TM} = C\check{C}_{IM} \times ICP$$

$C\check{C}_{TM}$	cena čiščenja v tekočem mesecu (v evrih na kubični meter vtoka);
$C\check{C}_{IM}$	cena čiščenja v izhodiščnem mesecu (v evrih na kubični meter vtoka);
ICP	indeksi cen na drobno, skupaj, v prejšnjem mesecu, glede na izhodiščni oziroma predhodni mesec, ki jih objavlja Statistični urad Republike Slovenije v poglavju Indeksi cen življenjskih potrebščin in cen na drobno.

Vir: točka 10.2.3 koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode.

Cena čiščenja odpadne vode na čistilni napravi se usklajuje v skladu z enačbo, ki je razvidna s slike 1. Mesečna vrednost storitvene pristojbine se izračuna in zaračunava na podlagi količine dejanskega vtoka v čistilno napravo¹²⁴ in določene cene čiščenja odpadne vode po enačbi s slike 2.

Slika 2: Enačba za izračun mesečne cene storitvene pristojbine

$$SP_{FV} = C\check{C}_{TM} \times V_{ID}$$

SP_{FV}	mesečno zaračunana vrednost opravljene storitvene pristojbine brez DDV (v evrih);
$C\check{C}_{TM}$	cena čiščenja v tekočem mesecu (v evrih na kubični meter vtoka);
V_{ID}	dejansko izmerjen vtok na čistilno napravo v prejšnjem mesecu (v kubičnih metrih).

Vir: točka 10.2.4 koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode.

¹²¹ Cena za opravljeno storitev čiščenja odpadne vode na čistilni napravi v izhodiščnem mesecu oziroma mesecu podpisa pogodbe (september 2002).

¹²² Oziroma 78,716 tolarja.

¹²³ Oziroma 3,1486 tolarja.

¹²⁴ Izmerjen vtok na čistilno napravo v preteklem mesecu.

Storitvena pristojbina se plačuje koncesionarju iz posebej zbranih prispevkov za čiščenje¹²⁵, ki jih končnim uporabnikom storitev čiščenja odpadne vode zaračunava Komunala Murska Sobota in jih od njih pobira kot pooblaščenec MO Murska Sobota. V tabeli 10 prikazujemo zaračunano storitveno pristojbino za čiščenje odpadne vode koncesionarja za obdobje, na katero se nanaša revizija.

Tabela 10: Računi za storitveno pristojbino koncesionarja

Leto	Zaračunana količina odpadne vode koncesionarja v kubičnih metrih	Zaračunana storitvena pristojbina koncesionarja v evrih brez DDV
2012	3.180.000	1.475.706
2013	3.425.000	1.618.734
2014	3.536.347	1.675.419
Skupaj	10.141.347	4.769.859

Vir: računi za storitveno pristojbino.

Komunala Murska Sobota je za opravljene storitve čiščenja odpadne vode na čistilni napravi (storitvena pristojbina) prejela od koncesionarja 1.475.706 evrov brez DDV za leto 2012, za leto 2013 je prejela 1.618.734 evrov brez DDV, za leto 2014 pa 1.675.419 evrov brez DDV, kar znaša v tem obdobju skupaj 4.769.859 evrov brez DDV.

Koncesionar je do konca leta 2005 izhodiščno ceno revaloriziral v skladu s pogodbo, to je z uporabo indeksa cen na drobno, od leta 2006, ko je Statistični urad Republike Slovenije prenehal objavljati indekse cen na drobno, pa z indeksom cen življenjskih potrebščin.

2.3.4 Izvajanje posebnih storitev čiščenja odpadne vode

V Aneksu št. 1 h koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode so bile naknadno spremenjene določbe v zvezi s sprejemom in čiščenjem grezničnih gošč na čistilni napravi Murska Sobota. V tem aneksu je določeno, da storitve čiščenja odpadnih snovi iz greznic plača tretja oseba, cena za sprejem na kubični meter greznične gošče in blata iz male komunalne čistilne naprave izven prispevnega območja čistilne naprave Murska Sobota (to je izven prispevnega območja MO Murska Sobota) znaša 15 evrov brez DDV, od tega 50 odstotkov oziroma 7,5 evra pripada MO Murska Sobota, 50 odstotkov oziroma 7,5 evra pa koncesionarju. Zaračunavanje teh storitev tretjim osebam izvaja koncesionar, ki mora na podlagi prejetih plačil najkasneje do 15. dne v naslednjem mesecu MO Murska Sobota odvesti 50 odstotkov teh plačil, hkrati z evidenco opravljenih storitev, kopij evidenčnih listov in prejetih plačil. Sprejem grezničnih gošč izven prispevnega območja čistilne naprave Murska Sobota se lahko izvaja le v primeru, če dejanska obremenitev čistilne naprave ne presega projektirane obremenitve 42.000 populacijskih enot.

¹²⁵ Prispevek za čiščenje je znesek, ki ga zaračuna MO Murska Sobota ali njen pooblaščenec končnim uporabnikom na podlagi porabe pitne vode ali pavšala, kot je določeno v členu 10.4.1 koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode oziroma je dogovorjeno med MO Murska Sobota in njenim pooblaščenecem.

Tabela 11: Količina sprejetih grezničnih gošč izven prispevnega območja MO Murska Sobota in zaračunane storitve sprejema grezničnih gošč na čistilni napravi Murska Sobota

Leto	Količina sprejetih grezničnih gošč v kubičnih metrih	Zaračunane storitve sprejema in čiščenja grezničnih gošč v evrih brez DDV
2012	465,5	6.848
2013	1.168,0	17.520
2014	895,6	13.434
Skupaj	2.529,1	37.802

Vir: računi za sprejem in čiščenje grezničnih gošč izven prispevnega območja Murske Sobote na čistilni napravi Murska Sobota.

Koncesionar je sprejemal greznične gošče na čistilni napravi Murska Sobota z območja MO Murska Sobota ter izven območja MO Murska Sobota, kar vodi kot tržno dejavnost oziroma posebno storitev. V letu 2012 je koncesionar na čistilni napravi Murska Sobota sprejel in očistil 465 kubičnih metrov, v letu 2013 je sprejel in očistil 1.168 kubičnih metrov in v letu 2014 je sprejel in očistil 895 kubičnih metrov grezničnih gošč izven prispevnega območja MO Murska Sobota, kar znaša v obdobju, na katero se nanaša revizija, skupaj 2.529,1 kubičnega metra grezničnih gošč. Koncesionar je za storitve sprejema in čiščenja grezničnih gošč zaračunal 37.802 evra. Od tega je 50 odstotkov pripadalo koncesionarju in 50 odstotkov MO Murska Sobota oziroma vsakemu po 18.901 evro.

Koncesionar je sprejemal greznične gošče na čistilni napravi pred glavnim merilnikom, ki meri vtok odpadne vode na čistilno napravo Murska Sobota. Ugotovili smo, da Komunala Murska Sobota ni zagotovila nadzora nad koncesionarjem pri sprejemu grezničnih gošč. Po sprejemu se greznične gošče stekajo po jašku čez glavni merilnik pretoka, kar pomeni, da so bile najprej zaračunane uporabnikom storitve sprejema grezničnih gošč, potem pa so bile iste količine še enkrat zaračunane Komunali Murska Sobota kot storitev čiščenja odpadnih voda na čistilni napravi Murska Sobota. To pomeni, da so bile zaračunane dvakrat iste storitve, prvič uporabnikom kot storitev sprejema grezničnih gošč in drugič Komunali Murska Sobota kot storitev čiščenja odpadne vode. S tem je bilo v obdobju, na katero se nanaša revizija, zaračunano Komunali Murska Sobota za 2.529,1 kubičnega metra preveč storitvene pristojbine.

Pojasnilo Komunale Murska Sobota

Komunala Murska Sobota je z dopisom št. 05-241/2015-BG z dne 13. 8. 2015 opozorila MO Murska Sobota na dvakratno zaračunavanje koncesionarja za storitve sprejema grezničnih gošč ter da Komunala Murska Sobota sprejema grezničnih gošč izven prispevnega območja MO Murska Sobota ne more nadzorovati. Od MO Murska Sobota je prejela odgovor, da se bo zadeva reševala v okviru prenove celotnega koncesijskega razmerja.

2.3.5 Cene storitev GJS čiščenje odpadne vode

V obdobju, na katero se nanaša revizija, so uporabniki storitev GJS čiščenje odpadne vode na območju MO Murska Sobota storitve čiščenja odpadne vode plačevali po cenah, ki so prikazane v tabeli 12.

Tabela 12: Cene storitev GJS čiščenje odpadne vode v MO Murska Sobota za obdobje, na katero se nanaša revizija

v evrih brez DDV na kubični meter

Veljavnost cene	Cena čiščenja odpadne vode	
	Gospodinjstvo	Gospodarstvo
do 31. 12. 2012	0,957	1,225
od 1. 1. 2013	1,135	1,453

Vir: ceniki Komunale Murska Sobota za izvajanje GJS čiščenje odpadne vode.

Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen v 32. členu določa, da v primeru, kadar je bila javna infrastruktura zgrajena s sredstvi zasebnega investitorja in je ta investitor z lokalno skupnostjo sklenil pogodbo pred uveljavitvijo tega pravilnika in v kateri je natančno določen model zaračunavanja cene uporabe infrastrukture in izvajanja storitev javne službe za obdobje trajanja koncesije, se ta pravilnik ne uporablja. Tudi uredba o metodologiji za oblikovanje cen v 26. členu določa, da v primeru, kadar je izvajalec z občino sklenil koncesijsko pogodbo za čiščenje odpadne vode, v kateri je določen model, po katerem se določi cena uporabe infrastrukture in opravljanja storitev javne službe za obdobje trajanja koncesije, pred uveljavitvijo pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen, se določbe te uredbe zanj ne uporabljajo, razen določbe 15. člena te uredbe¹²⁶.

Do 31. 12. 2012 je bila na območju MO Murska Sobota v veljavi cena za storitve čiščenja odpadne vode, ki je bila sprejeta v letu 2007 na podlagi Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev. Na podlagi podatkov Komunale Murska Sobota je v letu 2012 koncesionar predložil MO Murska Sobota predlog za dvig cen storitev čiščenja odpadne vode¹²⁷. Cena za storitve čiščenja odpadne vode je bila oblikovana tako, da so bili vanjo vključeni celotni stroški Komunale Murska Sobota, ki se nanašajo na storitve čiščenja odpadne vode (prejeti računi koncesionarja za storitveno pristojbino, prejeti računi za odstranjevanje odpadnega blata, stroški popisa vodomero in administrativni stroški v zvezi z obračunom storitev čiščenja odpadne vode končnim uporabnikom), ki so bili razdeljeni na povprečno porabljeno količino pitne vode v obdobju pred sprejetjem cene storitev čiščenja odpadne vode. MO Murska Sobota s predlogom dviga cen storitev čiščenja odpadne vode, ki bi pomenil dvig teh cen za 21,5 odstotka, ni soglašala, temveč je dala soglasje k dvigu cen storitev čiščenja odpadne vode za 18,63 odstotka. Cena za storitve čiščenja odpadne vode je začela veljati 1. 1. 2013.

¹²⁶ 15. člen uredbe o metodologiji za oblikovanje cen določa, da mora izvajalec GJS ministrstvu najpozneje do 31. 3. tekočega leta za preteklo leto poslati poročilo, ki vsebuje podatke, potrebne za določitev vrednosti za posamezna primerjalna območja (podatke o obračunski, potrjeni in zaračunani ceni storitve javne službe, o količini opravljene storitve GJS, o višini subvencije za izvajanje GJS, o elaboratu in druge podatke za določitev primerljivih območij).

¹²⁷ Z dne 16. 2. 2012.

2.3.6 Prihodki in odhodki Komunale Murska Sobota v zvezi z zaračunavanjem storitev čiščenja odpadne vode in plačevanjem storitev čiščenja odpadne vode koncesionarju

Preverili smo, ali je Komunala Murska Sobota med prihodki GJS čiščenje odpadne vode izkazala prihodke, ki se nanašajo na GJS čiščenje odpadne vode, ter med odhodki izkazala upravičene stroške za izvajanje GJS čiščenje odpadne vode in ali zbrana sredstva Komunale Murska Sobota od storitev čiščenja odpadne vode, zaračunanih uporabnikom, zadoščajo za pokritje obveznosti do koncesionarja (storitvene pristojbine).

Komunala Murska Sobota zagotavlja ločeno računovodsko spremljanje dejavnosti čiščenja odpadne vode, ki temelji na vodenju analitične računovodske evidence prihodkov in odhodkov, ki jih Komunala Murska Sobota neposredno razporeja na to dejavnost. V tabeli 13 so prikazani prihodki in odhodki Komunale Murska Sobota v zvezi z zaračunavanjem storitev čiščenja odpadne vode in plačevanjem storitvene pristojbine za račun MO Murska Sobota v obdobju, na katero se nanaša revizija.

Tabela 13: Prihodki, odhodki in poslovni izid Komunale Murska Sobota v zvezi z zaračunavanjem storitev čiščenja odpadne vode in plačevanjem storitvene pristojbine koncesionarju za račun MO Murska Sobota

v evrih			
GJS čiščenje odpadne vode	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014
Prihodki	1.595.839	1.767.198	1.667.066
Prihodki od prodaje storitev	1.595.839	1.767.198	1.667.066
Odhodki	1.805.040	1.934.335	1.985.493
Stroški storitev	1.661.243	1.802.585	1.827.239
Splošni stroški	110.818	112.770	134.797
Stroški interne realizacije	9.505	8.980	8.742
Poslovni odhodki	23.474	10.000	14.715
Poslovni izid	(209.201)	(167.137)	(318.427)

Viri: letna poročila Komunale Murska Sobota za leta 2012, 2013 in 2014.

Komunala Murska Sobota je za GJS čiščenje odpadne vode izkazala negativen poslovni izid, za leto 2012 je izguba znašala 209.203 evre, za leto 2013 je znašala 167.137 evrov, za leto 2014 pa 318.429 evrov, kar znaša skupaj 694.739 evrov. Negativen poslovni izid na tej dejavnosti v letih 2012, 2013 in 2014 je posledica cene čiščenja odpadne vode, ki ni omogočala pokritja stroškov izvajalca za izvajanje teh storitev ter razlike med zaračunano količino vtoka odpadne vode na čistilno napravo in količino odpadne vode, ki jo Komunala Murska Sobota zaračunava uporabnikom storitev čiščenja odpadne vode (povezava s točko 2.3.3.1 tega poročila).

MO Murska Sobota se je s koncesijsko pogodbo za čiščenje odpadne vode zavezala, da bo storila vse potrebno, da se bo cena za čiščenje odpadne vode, ki jo Komunala Murska Sobota zaračunava končnim uporabnikom, določala v takšni višini in pobirala tako učinkovito, da se bodo zagotavljala zadostna sredstva za izpolnjevanje obveznosti do koncesionarja. Storitvena pristojbina se plačuje iz cene za čiščenje odpadne vode, zbranih taks in kanalsčine, ki jih zaračunava in pobira Komunala Murska Sobota. Če namensko zbrana sredstva ne zadoščajo za plačevanje mesečne storitvene pristojbine koncesionarju, mora za razliko jamčiti MO Murska Sobota in zagotoviti razliko iz svojih sredstev. V pogodbi o plačilu storitvene pristojbine je opredeljeno, da se Komunala Murska Sobota zavezuje, da bo poravnala vsakokratni račun za storitveno pristojbino, ki ga bo izdal koncesionar, ne glede na višino namensko zbranih sredstev. Pogodbene stranke soglašajo, da Komunala Murska Sobota vstopi v zavezo poleg MO Murska Sobota in odgovarja koncesionarju za plačilo storitvene pristojbine solidarno z MO Murska Sobota. MO Murska Sobota pa se zavezuje, da bo na podlagi pisnega poziva koncesionarja in brez ugovora poravnala vse zapadle neplačane račune za storitveno pristojbino, ki so bili izdani Komunalni Murska Sobota.

2.3.6.a MO Murska Sobota je s pogodbo o plačilu storitvene pristojbine prenesla svojo finančno obveznost plačila storitvene pristojbine za čiščenje odpadne vode in stroškov odlaganja viškov blata na Komunalo Murska Sobota tudi v primeru, če cena storitev čiščenja odpadne vode ne pokriva stroškov storitvene pristojbine in stroškov odlaganja blata, za kar ni podlage v zakonu ali drugem predpisu. Sklenjena pogodba o plačilu storitvene pristojbine nima pravne podlage v odloku o čiščenju odpadne vode in tudi ne v koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode, po kateri je nosilec obveznosti za plačilo storitvene pristojbine MO Murska Sobota.

2.3.6.b Zbrana sredstva od storitev čiščenja odpadne vode, ki jih je končnim uporabnikom teh storitev zaračunala Komunala Murska Sobota, niso zadoščala za pokritje stroškov do koncesionarja (storitvene pristojbine) ter stroškov odstranjevanja odpadnega blata. Za leto 2012 je Komunala Murska Sobota iz tega vira zbrala za 65.404 evre, za leto 2013 je zbrala 35.387 evrov, za leto 2014 pa 160.173 evrov premalo sredstev, kar znaša skupaj 260.964 evrov. Cena storitev GJS čiščenje odpadne vode ni bila oblikovana in določena v takem obsegu, da bi prihodki od te storitve pokrivali obveznosti do koncesionarja oziroma stroške storitvene pristojbine ter stroške odstranjevanja odpadnega blata.

2.3.6.1 Prihodki v zvezi z zaračunavanjem storitev čiščenja odpadne vode

Komunala Murska Sobota je med prihodki od prodaje storitev izkazala prihodke od zaračunanih storitev čiščenja odpadne vode uporabnikom teh storitev. Med temi prihodki so izkazani tudi prihodki, ki jih Komunala Murska Sobota zaračunava koncesionarju za nakladanje, transport in razkladanje viškov blata v oddaljenosti do 15 kilometrov (povezava s točko 2.3.2 tega poročila). Komunala Murska Sobota je na GJS odpadne vode za leto 2012 izkazala 1.595.839 evrov prihodkov, za leto 2013 je izkazala 1.767.198 evrov prihodkov, za leto 2014 pa 1.667.066 evrov, kar znaša skupaj 5.030.103 evre prihodkov.

2.3.6.2 Odhodki v zvezi s plačevanjem storitev čiščenja odpadne vode koncesionarju

Komunala Murska Sobota je med stroški storitev čiščenja odpadne vode izkazala stroške za storitve čiščenja odpadne vode na čistilni napravi, ki jih je zaračunal koncesionar, oziroma storitveno pristojbino (povezava s točko 2.3.3.2 tega poročila) in stroške v zvezi z odstranjevanjem odpadnega blata (povezava s točko 2.3.2 tega poročila). Komunala Murska Sobota je za leto 2012 izkazala 1.661.243 evrov, za leto 2013 je izkazala 1.802.585 evrov, za leto 2014 pa 1.827.239 evrov stroškov storitev, kar znaša skupaj 5.291.067 evrov.

Med splošnimi stroški je Komunala Murska Sobota izkazala stroške uprave, ki jih je na podlagi sprejetih sodil razvrstila na posamezne GJS in ostale dejavnosti. Komunala Murska Sobota je za razdelitev stroškov uprave uporabila sodilo, na podlagi katerega je bilo na GJS čiščenje odpadne vode za leti 2012 in 2013 preneseno 16,425 odstotka, za leto 2014 pa 17,927 odstotka vseh stroškov uprave. Komunala Murska Sobota je za leto 2012 izkazala 110.818 evrov, za leto 2013 je izkazala 112.770 evrov, za leto 2014 pa 134.797 evrov splošnih stroškov, kar znaša skupaj 358.385 evrov.

2.3.6.2.a Komunala Murska Sobota je na podlagi sodil na GJS čiščenje odpadne vode v letu 2012 prenesla 1.148 evrov stroškov, v letu 2013 za 1.734 evrov stroškov in v letu 2014 za 2.469 evrov stroškov, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem javne službe. To so stroški reprezentance, stroški reklame, stroški, povezane s sponzorstvi in donacijami, stroški storitev, povezani z oglaševanjem, stroški, povezane s športnimi igrami komunalnih podjetij, ter izplačilo nagrade zaposlenim iz dobička na tržni dejavnosti (povezava s točkami 2.2.4.2.a, 2.2.4.2.b in 2.2.4.2.c tega poročila). S tem je Komunala Murska Sobota skupaj prenesla na GJS čiščenje odpadne vode za 5.351 evrov stroškov, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem javne službe.

Med stroški interne realizacije je Komunala Murska Sobota izkazala stroške popisa vodomeroev, ki jih je na podlagi sodil razporedila na GJS čiščenje odpadne vode. Komunala Murska Sobota je za leto 2012 izkazala 9.505 evrov, za leto 2013 je izkazala 8.980 evrov, za leto 2014 pa 8.742 evrov stroškov interne realizacije, kar znaša skupaj 27.227 evrov.

2.3.6.2.b Komunala Murska Sobota je med poslovnimi odhodki izkazala odhodke iz prevrednotenja terjatev z zapadlostjo nad tremi leti. Za leto 2012 je izkazala 23.474 evrov, za leto 2013 je izkazala 10.000 evrov, za leto 2014 pa 14.715 evrov poslovnih odhodkov. Komunala Murska Sobota v Pravilniku o računovodstvu ni določila, na kakšen način se določi znesek prevrednotenja ter kdo je odgovorna oseba za prevrednotenje in sprejem sklepa o prevrednotenju terjatev, s čimer nastanejo poslovni odhodki. Zaradi navedenega ocenjujemo, da Komunala Murska Sobota ni obvladovala tveganj glede oblikovanja in izkazovanja poslovnih odhodkov zaradi prevrednotenja terjatev do uporabnikov GJS čiščenje odpadne vode.

2.3.7 Povzetek ugotovitev o učinkovitosti Komunale Murska Sobota pri nadzoru nad izvajanjem koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode

GJS čiščenje odpadne vode na območju MO Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode izvajal koncesionar, to je družba Petrol, Komunala Murska Sobota pa je zaračunavala storitve čiščenja odpadne vode končnim uporabnikom in plačevala storitveno pristojbino koncesionarju. Nadzor nad koncesijo je izvajala MO Murska Sobota oziroma v njenem imenu Komunala Murska Sobota.

Koncesionar je izvajal meritve parametrov, določenih v koncesijski pogodbi za čiščenje odpadne vode, ter MO Murska Sobota in Komunali Murska Sobota pošiljal trimesečna obratovalna poročila o obratovanju in stanju naprave, iz katerih izhaja, da so bili pri čiščenju odpadne vode posamezni parametri pri iztoku iz čistilne naprave v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem oziroma predpisi. Prav tako iz letnih poročil izhaja, da so na čistilni napravi Murska Sobota vse vrednosti parametrov v skladu s predpisi in izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem ter da čistilna naprava Murska Sobota čezmerno ne obremenjuje okolja. Komunala Murska Sobota je tudi sama občasno jemala vzorce vtoka in iztoka odpadnih voda in blata ter

opravljala analize v lastnem laboratoriju. Izmerjene vrednosti parametrov so bile v povprečju višje kot meritve koncesionarja oziroma pooblaščen institucije, vendar še v okviru dovoljenih vrednosti. Komunala Murska Sobota je zaznala odstopanja pri kontroli suhe snovi odpadnega blata, ki je bilo v več primerih osušeno na manj kot 22 odstotkov suhe snovi. Meritve Komunale Murska Sobota za vsebnost suhe snovi odpadnega blata so pokazale, da v letu 2012 odpadno blato ni bilo ustrezno posušeno pri petih od dvanajstih meritev, v letu 2013 pri petih od dvanajstih meritev in v letu 2014 pri sedmih od dvanajstih meritev. Komunala Murska Sobota je izvajala nadzor nad količino očiščene vode na čistilni napravi Murska Sobota tako, da je mesečno popisovala merilec pretoka na vtoku čistilne naprave. Komunala Murska Sobota pri nadzoru merilcev pretoka na čistilni napravi ni ugotovila odstopanj glede na zaračunane količine očiščene vode.

2.4 Izvajanje GJS urejanje in čiščenje javnih površin v delu, ki se nanaša na vzdrževanje zelenih površin

GJS urejanje in čiščenje javnih površin obsega izvajanje GJS vzdrževanja parkov, nasadov, zelenic ter vseh drugih zelenih površin na območju MO Murska Sobota, to je GJS vzdrževanje zelenih površin, ki jo je v obdobju, na katero se nanaša revizija, kot del GJS urejanje in čiščenje javnih površin izvajala Komunala Murska Sobota. Komunala Murska Sobota v okviru GJS vzdrževanje zelenih površin vzdržuje 27 drevoredov s 1.200 zasajenimi drevesi, krožišča in vodomete ter 148 zelenic z različnimi zasaditvami.

Način izvajanja GJS vzdrževanje zelenih površin na območju MO Murska Sobota določa odlok o vzdrževanju zelenih površin. V skladu s 4. členom tega odloka MO Murska Sobota zagotavlja GJS vzdrževanje zelenih površin v javnem podjetju. Vrsto in obseg GJS vzdrževanje zelenih površin ureja 6. člen odloka o vzdrževanju zelenih površin¹²⁸.

MO Murska Sobota kot naročnik in Komunala Murska Sobota kot izvajalec sta s Pogodbo o opravljanju gospodarske javne službe vzdrževanja parkov, nasadov, zelenic ter vseh drugih zelenih površin v javni rabi na območju Mestne občine Murska Sobota¹²⁹ (v nadaljevanju: pogodba o vzdrževanju zelenih površin) podrobneje določili pogoje in način opravljanja GJS vzdrževanje zelenih površin ter pravice in dolžnosti obeh pogodbenih strank.

¹²⁸ Tekoče vzdrževanje javnih zelenih površin (spomladansko in jesensko čiščenje površin ter opravljanje zimske službe na teh površinah, vzdrževalna dela na travnatih površinah, gnojenje trat in rastlin, nasaditev in vzdrževanje okrasnih gredic in cvetličnih korit, po potrebi tudi zalivanje, oskrbovanje in obrezovanje grmovnic in drevja ter živih mej in podobno), nadzor nad stanjem javnih zelenih površin, izdelavo programa ukrepov rednega vzdrževanja javnih zelenih površin, pripravo poročila o stanju javnih zelenih površin s predlogi potrebnih ukrepov za izboljšanje stanja, vodenje evidenc, vodenje katastra javnih zelenih površin ter katastra objektov in naprav, posredovanje letnega poročila o izvajanju javne službe upravljavcu, obveščanje javnosti o stanju javnih zelenih površin, če to zahteva upravljavec ali je to določeno s predpisi o opravljanju javne službe, nameščanje oznak o morebitnih prepovedih na površinah, ki so predmet urejanja javne službe, druga dela, za izvedbo katerih se neposredno dogovori z upravljavcem.

¹²⁹ Št. 354-0031/2008-(2) z dne 31. 3. 2008. Pogodba se uporablja od 1. 1. 2008 in je sklenjena za obdobje enega leta ter se vsakokrat podaljša za eno leto, če nobena od pogodbenih strank pogodbe ne odpove.

2.4.1 Letni programi vzdrževanja zelenih površin

Komunala Murska Sobota mora v skladu z 10. členom odloka o vzdrževanju zelenih površin in 7. členom pogodbe o vzdrževanju zelenih površin izvajati GJS vzdrževanje zelenih površin na podlagi letnega programa ukrepov vzdrževanja javnih zelenih površin (v nadaljevanju: letni program vzdrževanja zelenih površin), ki ga mora izdelati vsako leto do 15. 10. za prihodnje leto. Letni program vzdrževanja zelenih površin mora potrditi župan MO Murska Sobota po sprejemu proračuna MO Murska Sobota. Letni program vzdrževanja zelenih površin je sestavni del pogodbe o opravljanju javne službe in mora vsebovati¹³⁰ program opravljanja javne službe, cene storitev in višino sredstev, ki so potrebna za tekoče opravljanje javne službe.

Komunala Murska Sobota je za leta 2012¹³¹, 2013¹³² in 2014¹³³ pripravila letne programe vzdrževanja zelenih površin z obveznimi sestavinami. V letnih programih vzdrževanja zelenih površin je Komunala Murska Sobota vrednostno in količinsko opredelila posamezna opravila za izvajanje GJS vzdrževanje zelenih površin¹³⁴.

2.4.1.a Komunala Murska Sobota je MO Murska Sobota predložila v sprejem letne programe vzdrževanja zelenih površin z obveznimi sestavinami, ki predstavljajo osnovni okvir za izvajanje te GJS, vendar MO Murska Sobota teh programov ni potrdila, kar je v neskladju z 10. členom odloka o vzdrževanju zelenih površin.

2.4.1.b GJS vzdrževanje zelenih površin sodi med GJS kolektivne komunalne rabe in se financira izključno iz proračuna MO Murska Sobota. Komunala Murska Sobota za GJS vzdrževanje zelenih površin ne vodi ločenega stroškovnika, temveč vodi skupni stroškovnik za vse GJS v okviru GJS urejanje in čiščenje javnih površin¹³⁵, kar je v neskladju s SRS 35.16 in SRS 35.17. Takšen način ne zagotavlja transparentnega prikazala prihodkov in odhodkov, ki se nanašajo na izvajanje GJS vzdrževanje zelenih površin, temveč le v okviru GJS urejanje in čiščenje javnih površin.

MO Murska Sobota je ne glede na dejstvo, da ni potrebovala letnih programov za vzdrževanje zelenih površin, v proračunu zagotovila sredstva za izvajanje te GJS. V tabeli 14 so prikazani letni predračuni za vzdrževanje zelenih površin, ki jih je pripravila Komunala Murska Sobota, ter načrtovana in porabljena sredstva MO Murska Sobota za izvajanje te GJS za obdobje, na katero se nanaša revizija.

¹³⁰ 10. člen in 11. člen odloka o vzdrževanju zelenih površin.

¹³¹ Letni program vzdrževanja zelenih površin za leto 2012 z dne 15. 10. 2011.

¹³² Letni program vzdrževanja zelenih površin za leto 2013 z dne 15. 10. 2012.

¹³³ Letni program vzdrževanja zelenih površin za leto 2014 z dne 27. 9. 2013.

¹³⁴ Košnja mestnih parkov in ostalih zelenic, razna dela v zvezi z vzdrževanjem travnatih površin, zimska služba na zelenih površinah.

¹³⁵ V okviru GJS urejanje in čiščenje javnih površin Komunala Murska Sobota izvaja tudi vzdrževanje odprtih in pokritih parkirišč, upravljanje in vzdrževanje objektov za šport in rekreacijo, vzdrževanje občinskih cest, javno razsvetljavo ter plakatiranje in okraševanje naselij.

Tabela 14: Letni predračuni za vzdrževanje zelenih površin Komunale Murska Sobota ter načrtovana in porabljena sredstva MO Murska Sobota za izvajanje GJS vzdrževanje zelenih površin

Leto	Letni predračuni Komunale Murska Sobota v evrih	Načrtovana sredstva MO Murska Sobota v evrih	Porabljena sredstva MO Murska Sobota v evrih	Načrtovano/ porabljeno v odstotkih
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(4)/(3)*100
2012	189.840	104.000	103.890	99,9
2013	156.952	95.000	94.929	99,9
2014	118.560	106.000	104.754	98,8
Skupaj	465.352	305.000	303.573	99,5

Viri: letni programi vzdrževanja zelenih površin Komunale Murska Sobota za leta 2012, 2013 in 2014 ter zaključni račun MO Murska Sobota za leta 2012¹³⁶, 2013¹³⁷ in 2014¹³⁸.

Komunala Murska Sobota je za GJS vzdrževanje zelenih površin porabila sredstva v okviru načrtovanih sredstev v proračunu MO Murska Sobota, del sredstev za izvajanje te GJS pa je porabila za druge dejavnosti (povezava s točko 2.4.2.b tega poročila).

2.4.2 Zaračunavanje storitev opravljanja GJS vzdrževanje zelenih površin

Preverili smo, ali je Komunala Murska Sobota opravljene storitve za GJS vzdrževanje zelenih površin zaračunavala MO Murska Sobota v skladu s pogodbo o vzdrževanju zelenih površin.

Komunala Murska Sobota mora na podlagi 11. člena pogodbe o vzdrževanju zelenih površin zaračunavati storitve za GJS vzdrževanje zelenih površin v skladu s cenikom iz ponudbenega predračuna oziroma v skladu s cenikom, ki ga potrdi MO Murska Sobota. Storitve mora zaračunavati enkrat mesečno, MO Murska Sobota pa mora pred plačilom storitev račun potrditi. Pogodba o vzdrževanju zelenih površin v 12. členu določa, da se cene storitev za GJS vzdrževanje zelenih površin vsako leto usklajujejo z upoštevanjem indeksa inflacije, Komunala Murska Sobota pa mora cenik iz ponudbenega predračuna posredovati v potrditev MO Murska Sobota najkasneje do 25. 12. za prihodnje leto, v obliki sklenitve aneksa k tej pogodbi.

Komunala Murska Sobota je MO Murska Sobota večkrat posredovala predlog za sklenitev aneksa k pogodbi o vzdrževanju zelenih površin, vključno s predlogom novega cenika za GJS vzdrževanje zelenih površin. MO Murska Sobota je po pregledu ugotovila, da predlagane cene presegajo indeks inflacije, zato predlaganih cenikov Komunale Murska Sobota ni sprejela. Od sklenitve pogodbe o vzdrževanju zelenih površin v letu 2008 do konca leta 2014 ni bilo sklenjenega aneksa k tej pogodbi, zato je za storitve vzdrževanja zelenih površin veljal cenik iz leta 2008.

¹³⁶ Uradni list RS, št. 35/13.

¹³⁷ Uradni list RS, št. 31/14.

¹³⁸ Uradni list RS, št. 39/15.

Komunala Murska Sobota je mesečne situacije za opravljena dela za vzdrževanje zelenih površin izstavljala enkrat mesečno in jih posredovala v pregled in potrditev MO Murska Sobota. Iz prilog mesečnih situacij so razvidne opravljene delovne in strojne ure ter urne postavke za opravljene storitve. Komunala Murska Sobota za svojo evidenco razpolaga s seznamom zelenih površin na območju MO Murska Sobota ter površino posamezne zelenice v kvadratnih metrih, ki predstavlja podlago za zaračunavanje košnje. Skrbnik proračunske postavke za GJS vzdrževanje zelenih površin na območju MO Murska Sobota je mesečne situacije po pregledu potrdil in odobril za izplačilo.

Preverili smo izdane račune oziroma mesečne situacije za vzdrževanje zelenih površin, ki ga je Komunala Murska Sobota zaračunavala MO Murska Sobota, in sicer za april, julij in december (leto 2012), maj, avgust in december (leto 2013) ter junij, september in december (leto 2014).

Prav tako smo za navedene mesece preverili gradbene dnevnik, kjer Komunala Murska Sobota dnevno vodi opravljena dela za vzdrževanje zelenih površin. Iz gradbenih dnevnikov so razvidna posamezna opravila za GJS vzdrževanje zelenih površin (na primer obrezovanje dreves, košnja posamezne zelenice, zalivanje, čiščenje grmičevja), število opravljenih delovnih ur za posameznega delavca (polkvalificirani delavec, kvalificirani delavec, visokokvalificirani delavec) ter strojne ure za posamezno opravilo (na primer odvoz odpadnih vej, dela z ročnim puhalnikom, plujeenje snega s posebnim vozilom).

2.4.2.a Pri pregledu mesečnih situacij za vzdrževanje zelenih površin smo ugotovili, da je Komunala Murska Sobota pri petih mesečnih situacijah¹³⁹ zaračunavala strojno uro za cisterno po višji ceni¹⁴⁰, kot je bila veljavna cena oziroma potrjena cena MO Murska Sobota. Prav tako je Komunala Murska Sobota zaračunavala posamezne storitve s stroji, ki niso opredeljene v potrjenem ceniku, in sicer strojne ure za dvigalo do 18 metrov z delovno košaro in šoferjem po 41 evrov na strojno uro in za vozilo kanal jet po 76,43 evra na strojno uro.

Ukrep Komunalne Murska Sobota

Komunala Murska Sobota je MO Murska Sobota predložila v sprejem cenik vzdrževanja javnih površin za leto 2016, ki ga je MO Murska Sobota potrdila in je pričel veljati s 1. 6. 2016. V cenik vzdrževanja javnih površin za leto 2016 so vključene storitve, ki v ceniku vzdrževanja zelenih površin iz leta 2008 niso bile opredeljene.

2.4.2.b Komunala Murska Sobota za september 2014 MO Murska Sobota v mesečni situaciji za vzdrževanje zelenih površin ni obračunala vseh delovnih in strojnih ur, ki jih je opravila v tem mesecu in so vnesene v gradbeni dnevnik. Komunala Murska Sobota je MO Murska Sobota v mesečni situaciji za vzdrževanje zelenih površin za september 2014 zaračunala le stroške prejetih računov njenih podizvajalcev ter račune za porabljeni material, kar znaša 2.297 evrov brez DDV, čeprav je za ta mesec opravila storitve v znesku 10.360 evrov brez DDV. Zaradi navedenega so bili prihodki Komunalne Murska Sobota iz opravljanja vzdrževanja zelenih površin podcenjeni v znesku 8.063 evrov, prihodki iz vzdrževanja občinskih cest in drugih prometnih javnih površin pa za enak znesek precenjeni, saj Komunala Murska Sobota prihodkov iz opravljanja vzdrževanja zelenih površin ni izkazala po namenu opravljenih storitev.

¹³⁹ Za april in julij 2012, maj in avgust 2013 ter junij 2014.

¹⁴⁰ Po ceni 25,53 evra namesto 22,89 evra na strojno uro.

Pojasnilo Komunalne Murske Sobota

Komunala Murska Sobota za september 2014 MO Murska Sobota ni zaračunala vseh storitev, ker je za leto 2014 že porabila obseg načrtovanih sredstev v proračunu MO Murska Sobota za izvajanje GJS vzdrževanje zelenih površin. Razliko v znesku 8.063 evrov brez DDV je Komunala Murska Sobota zaračunala MO Murska Sobota v situaciji za september 2014 poleg opravljenih storitev za GJS vzdrževanje občinskih cest in drugih prometnih javnih površin, saj MO Murska Sobota v rebalansu proračuna ni zagotovila dodatnih sredstev niti ni prerasporedila sredstev iz drugih dejavnosti.

2.4.3 Poročilo o opravljanju GJS vzdrževanje zelenih površin

Preverili smo:

- ali je Komunala Murska Sobota pripravila osemmesečno ter letno poročilo o izvajanju GJS vzdrževanje zelenih površin in ju v predpisanem roku predložila pristojnemu organu MO Murska Sobota.

Komunala Murska Sobota mora v skladu s 7. členom pogodbe o vzdrževanju zelenih površin pripraviti poročilo o opravljanju GJS vzdrževanje zelenih površin in ga posredovati MO Murska Sobota do 30. 9. v tekočem letu ter v skladu s 15. členom odloka o vzdrževanju zelenih površin pripraviti letno poročilo o opravljanju te GJS in ga posredovati MO Murska Sobota.

Komunala Murska Sobota ni pripravila in MO Murska Sobota posredovala osemmesečnega poročila o opravljanju GJS vzdrževanje zelenih površin. S tem Komunala Murska Sobota ni zagotovila, da bi MO Murska Sobota sprotno spremljala njeno poslovanje GJS vzdrževanje zelenih površin. Komunala Murska Sobota letnega poročila o opravljanju GJS vzdrževanje zelenih površin MO Murska Sobota ni posredovala v predpisanem roku.

2.4.4 Povzetek ugotovitev o učinkovitosti Komunalne Murske Sobota pri izvajanju GJS urejanje in čiščenje javnih površin v delu, ki se nanaša na vzdrževanje zelenih površin

GJS vzdrževanje zelenih površin je v obdobju, na katero se nanaša revizija, izvajala Komunala Murska Sobota. Komunala Murska Sobota za GJS vzdrževanje zelenih površin ni vodila ločenega stroškovnika, s čimer ni transparentno prikazala prihodkov in odhodkov te GJS. Komunala Murska Sobota je MO Murska Sobota predložila v sprejem letne programe vzdrževanja zelenih površin, ki predstavljajo podlago za izvajanje te GJS, vendar jih MO Murska Sobota ni potrdila.

GJS vzdrževanje zelenih površin se financira izključno iz proračuna MO Murska Sobota. Komunala Murska Sobota je pri zaračunavanju storitev vzdrževanja zelenih površin MO Murska Sobota zaračunavala strojno uro za delovni stroj po višji ceni, kot je bila potrjena cena MO Murska Sobota, prav tako je zaračunavala posamezne storitve s stroji, ki v ceniku niso opredeljene. Komunala Murska Sobota v mesečni situaciji za vzdrževanje zelenih površin za september 2014 MO Murska Sobota ni obračunala vseh delovnih in strojnih ur, ki jih je opravila v tem mesecu in so vnesene v gradbeni dnevnik. Razliko je obračunala poleg opravljenih storitev za GJS vzdrževanje občinskih cest, ker je MO Murska Sobota v letu 2014 že porabila obseg načrtovanih proračunskih sredstev. Zaradi navedenega so bili prihodki Komunalne Murske Sobota iz opravljanja GJS vzdrževanje zelenih površin podcenjeni ter prihodki iz vzdrževanja občinskih cest in drugih prometnih javnih površin precenjeni, saj Komunala Murska Sobota prihodkov iz opravljanja vzdrževanja zelenih površin ni izkazala po namenu opravljenih storitev.

Komunala Murska Sobota ni pripravila medletnega poročila ter v predpisanem roku MO Murska Sobota ni predložila letnega poročila o opravljanju GJS vzdrževanje zelenih površin.

2.5 Izvajanje GJS oskrba s pitno vodo

GJS oskrba s pitno vodo je na območju MO Murska Sobota izvajal Vodovod Murska Sobota. Vodovod Murska Sobota upravlja vodovodni sistem, ki oskrbuje s pitno vodo uporabnike v štirih občinah¹⁴¹. Vodovod Murska Sobota je brez zaposlenih, vsa dela zanj pa izvaja Komunala Murska Sobota. Strokovno-tehnične naloge izvaja 20 zaposlenih na delovni enoti vodovod¹⁴², ki je ena izmed delovnih enot Komunale Murska Sobota. Vodovod Murska Sobota in Komunala Murska Sobota sta 30. 12. 2002 sklenila Pogodbo o opravljanju storitev, 13. 1. 2012 pa aneks št. 1 k pogodbi o opravljanju storitev (v nadaljevanju: pogodba o opravljanju storitev), s katero urejata vrsto in obseg storitev, ki jih bo Komunala Murska Sobota opravljala za Vodovod Murska Sobota, ter način plačila teh storitev. V 2. členu pogodbe o opravljanju storitev sta se dogovorila, da bo Komunala Murska Sobota v imenu ter za račun Vodovoda Murska Sobota opravljala naslednje storitve:

- redno in investicijsko vzdrževanje vodovodnih objektov in naprav,
- strokovno-tehnične naloge (izdajanje soglasij, vodenje evidenc, priprava poročil, odčitavanje vodometrov, vodenje katastra),
- računovodska opravila (vodenje analitike kupcev in dobaviteljev, zalog materiala, vodenje glavne knjige in izdelava računovodskih izkazov),
- finančna opravila (blagajna, izterjava, plačila),
- izvajanje obračuna oskrbe s pitno vodo,
- tajniška, administrativna dela ter dela s področja kadrovskih in pravnih zadev.

V 8. členu Pogodbe o opravljanju storitev je določeno, da bo Komunala Murska Sobota za opravljene storitve iz 2. člena te pogodbe izstavljala mesečne situacije v skladu s poslovnim načrtom Vodovoda Murska Sobota. V skladu z 11. členom Pogodbe o opravljanju storitev Vodovod Murska Sobota dobavlja vodo končnim porabnikom, Komunala Murska Sobota pa zaračunava storitve GJS oskrba s pitno vodo na podlagi zbirnega računa, ki ga izda Vodovod Murska Sobota.

Vodovod Murska Sobota nima zaposlenih, poslovnih prostorov, delovnih strojev ter opreme za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo. Zato ocenjujemo, da MO Murska Sobota ni obvladovala tveganj glede smotrnosti takšnega izvajanja GJS oskrba s pitno vodo pri Vodovodu Murska Sobota.

Pojasnilo MO Murska Sobota

MO Murska Sobota je tudi ena izmed soustanoviteljic javnega podjetja Vodovod sistema B, d. o. o., ki bo v kratkem dokončno in v celoti prevzelo izvajanje GJS oskrba s pitno vodo. S tem pa ne bo več obstajal interes občine, da ima v lasti družbo Vodovod Murska Sobota, saj bo ta izgubila osnovno dejavnost, za katero je bila ustanovljena, to je oskrba s pitno vodo. Zato MO Murska Sobota že proučuje možnost pripojitve družbe Vodovod Murska Sobota k družbi Komunala Murska Sobota, s čimer bi se celotno premoženje, pravice in obveznosti prevzete družbe prenesle na prevzemno družbo, prevzeta družba pa bi s pripojitvijo prenehala obstajati. Ta zadeva bo v odločanje predložena mestnemu svetu Mestne občine

¹⁴¹ MO Murska Sobota, Občina Cankova, Občina Moravske Toplice in Občina Puconci.

¹⁴² Zaposleni so na delovnih mestih vodja enote, organizator vzdrževanja, referent, delovodja, monter, skladiščnik, dežurni na sistemu in popisovalec.

Murska Sobota šele, ko bo javno podjetje Vodovod sistema B, d. o. o. tekoče vzpostavilo izvajanje javne službe oskrba s pitno vodo.

V tabeli 15 so prikazani osnovni podatki, ki se nanašajo na GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota.

Tabela 15: Podatki o prodani pitni vodi, številu priključkov in dolžini vodovodnega omrežja v MO Murska Sobota

Leto	Prodana pitna voda v kubičnih metrih	Število priključkov	Dolžina vodovodnega omrežja v metrih
2012	1.461.591	4.780	146.960
2013	1.384.791	4.711	148.842
2014	1.325.640	4.854	151.724

Viri: letna poročila Vodovoda Murska Sobota za leta 2012, 2013 in 2014.

Prodaja pitne vode se z leti zmanjšuje in se je v letu 2014 v primerjavi z letom 2012 zmanjšala za 9,3 odstotka, število priključkov se je povečalo za 1,5 odstotka, dolžina vodovodnega omrežja pa se je povečala za 3,2 odstotka.

2.5.1 Poslovni načrt izvajanja GJS oskrba s pitno vodo

Preverili smo, ali je Vodovod Murska Sobota za GJS oskrba s pitno vodo pripravil predlog poslovnega načrta in ga v predpisanem roku predložil pristojnemu organu MO Murska Sobota v potrditev ter ali ga je pristojni organ MO Murska Sobota potrdil.

Pogodba o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo v 42. členu določa, da mora Vodovod Murska Sobota vsako leto pripraviti predlog poslovnega načrta za GJS oskrba s pitno vodo za prihodnje leto in ga najkasneje do 30. 9. vsakega tekočega leta predložiti pristojnemu organu MO Murska Sobota v potrditev. V 43. členu pa ta pogodba določa, da je sprejeti poslovni načrt podlaga za izvajanje rednega vzdrževanja, ki se prične izvajati na podlagi sprejetega poslovnega načrta oziroma okvirnega programa dela za tekoče leto.

Vodovod Murska Sobota je MO Murska Sobota 24. 1. 2012 predložil predlog poslovnega načrta za leto 2012¹⁴³, predloga poslovnega načrta za leto 2013¹⁴⁴ pa ni predložil, temveč je 25. 4. 2013 predložil Rebalans poslovnega načrta za leto 2013¹⁴⁵. Predloga poslovnega načrta za leto 2014¹⁴⁶ MO Murska Sobota prav tako ni predložil.

¹⁴³ Nadzorni svet Vodovoda Murska Sobota ga ni sprejel.

¹⁴⁴ Nadzorni svet Vodovoda Murska Sobota ga je sprejel 8. 11. 2012.

¹⁴⁵ Nadzorni svet Vodovoda Murska Sobota ga je sprejel 17. 4. 2013.

¹⁴⁶ Nadzorni svet Vodovoda Murska Sobota ga je sprejel 8. 11. 2013.

Ker poslovnih načrtov Vodovoda Murska Sobota za leti 2012 in 2013 pristojni organ MO Murska Sobota ni potrdil, je bil kršen 42. člen pogodbe o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo. Poslovna načrta Vodovoda Murska Sobota za leti 2012 in 2013 sta bila predložena po 31. 3., kar je v neskladju s prvim odstavkom 11. člena pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen, ki določa, da mora izvajalec javnih služb letno najkasneje do 31. 3. predložiti občini v soglasje poslovni načrt, v katerem so upoštevani vsi kvalitativni in kvantitativni parametri izvajanja posamezne javne službe.

2.5.2 Oblikovanje cene storitev GJS oskrba s pitno vodo

Preverili smo:

- ali je Vodovod Murska Sobota oblikoval ceno za izvajanje storitev GJS oskrba s pitno vodo v skladu s predpisi o oblikovanju cen ter ali cena zajema upravičene stroške za opravljanje te GJS.

Odlok o oskrbi s pitno vodo v 36. členu določa, da se cena storitve javne službe oskrbe s pitno vodo oblikuje na podlagi količine porabljene pitne vode, merjene z obračunskim vodomero na odjemnem mestu, in da ceno storitev GJS oskrba s pitno vodo oblikuje izvajalec v skladu s predpisi za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb in pravilnikom o obračunavanju stroškov za uporabo javnega vodovoda. Pravilnik o obračunavanju stroškov vodovoda v 5. členu določa, da morajo uporabniki plačevati stroške omrežnine, vodarine, vzdrževanja vodomera in stroške vzdrževanja priključka, poleg tega pa še dajatve, določene z zakonodajo.

2.5.2.1 Cene storitev GJS oskrba s pitno vodo

Uporabniki storitev GJS oskrba s pitno vodo so na območju MO Murska Sobota te storitve plačevali po cenah, ko so prikazane v tabeli 16.

Tabela 16: Cene storitev oskrbe s pitno v MO Murska Sobota v obdobju, na katero se nanaša revizija

Veljavnost cene	Vodarina*		Vzdrževanje vodovodnega priključka**	Omrežnina***
	gospodinjstvo	gospodarstvo		
do 31. 1. 2013	0,35	0,39	2,95	/
od 1. 2. 2013	0,35		/	4,63***

Opombe: * V evrih na kubični meter porabe pitne vode.

** V evrih na mesec za priključek s premerom DN ≤ 30.

*** V evrih na mesec za priključek s premerom DN ≤ 20.

Vir: ceniki Vodovoda Murska Sobota za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo.

Do 31. 1. 2013 je bila na območju MO Murska Sobota v veljavi cena storitev oskrbe s pitno vodo, ki je bila sprejeta v letu 2007 na podlagi Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev. V MO Murska Sobota je v januarju 2013 veljala diferencirana cena za oskrbo s pitno vodo glede na vrsto ali pravno sposobnost uporabnika (ločena cena za gospodinjstva in gospodarske subjekte), kar je v neskladju z 12. členom uredbe o metodologiji za oblikovanje cen. Od 1. 2. 2013 velja v MO Murska Sobota enotna cena storitev oskrbe s pitno vodo.

2.5.2.2 Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev GJS oskrba s pitno vodo

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v prvem odstavku 5. člena določa, da ceno storitve posamezne javne službe za območje občine predlaga izvajalec z elaboratom o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe in jo predloži pristojnemu občinskemu organu v potrditev. V petem odstavku 5. člena uredba o metodologiji za oblikovanje cen določa, da občina določi potrjeno ceno posamezne GJS varstvo okolja in morebitno subvencijo, izvajalec GJS pa oblikuje in na svojih spletnih straneh objavi cenik s potrjeno ceno, znižano za morebitno subvencijo. Predračunska cena storitve GJS oskrba s pitno vodo (v nadaljevanju: cena oskrbe s pitno vodo) je v skladu s prvim odstavkom 16. člena te uredbe sestavljena iz omrežnine in vodarine.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v šestem odstavku 16. člena določa, da omrežnina vključuje:

- stroške amortizacije ali najema osnovnih sredstev in naprav, ki so javna infrastruktura;
- stroške zavarovanja infrastrukture javne službe;
- stroške odškodnin, ki vključujejo odškodnine za služnost, povzročeno škodo, povezano z gradnjo, obnovo in vzdrževanjem infrastrukture javne službe;
- stroške obnove in vzdrževanja priključkov na javni vodovod v obsegu nalog izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo v skladu s predpisom, ki ureja oskrbo s pitno vodo;
- stroške nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti v skladu s predpisi, ki urejajo nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima;
- plačilo za vodno pravico v skladu s predpisi, ki urejajo vode, in
- odhodke financiranja v okviru stroškov omrežnine, ki vključujejo obresti in druge stroške, povezane z dolžniškim financiranjem gradnje ali obnove infrastrukture javne službe oskrbe s pitno vodo.

V vodarino se v skladu z osmim odstavkom 16. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen lahko vključijo le stroški, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe in vključujejo:

- neposredne stroške materiala in storitev;
- neposredne stroške dela;
- druge neposredne stroške;
- splošne (posredne) proizvodne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela;
- splošne nabavno-prodajne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela;
- splošne upravne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela;
- obresti zaradi financiranja opravljanja storitev javne službe;
- neposredne stroške prodaje;
- stroške vodnega povračila za prodano pitno vodo in za vodne izgube do dopustne ravni vodnih izgub v skladu s predpisom, ki ureja oskrbo s pitno vodo;
- druge poslovne odhodke in
- donos iz 16. točke 2. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

Vodovod Murska Sobota je januarja 2013 pripravil Elaborat o oblikovanju cene storitev javne službe oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota (v nadaljevanju: elaborat o ceni oskrbe s pitno vodo) s predlagano ceno oskrbe s pitno vodo, ki jo je MO Murska Sobota potrdila 24. 1. in je začela veljati

1. 2. 2013. Vodovod Murska Sobota je v elaboratu o ceni oskrbe s pitno vodo predlagal vodarino v znesku 0,35 evra na kubični meter prodane pitne vode in omrežnino v znesku 4,6383 evra na mesec za uporabnika za premer vodomera $DN \leq 20$.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v prvem odstavku 17. člena določa, da se omrežnina, ki je sestavni del cene oskrbe s pitno vodo, določi na letni ravni in se obračunava glede na zmogljivost priključkov, določenih s premerom vodomera. V drugem odstavku 17. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen izhaja, da se omrežnina za posamezni obračunski vodomer izračuna tako, da se vsota vseh stroškov omrežnine deli z vsoto faktorjev omrežnine na obračunskih vodomernih. Tako dobljeni količnik se nato pomnoži s faktorjem omrežnine glede na premer posameznega obračunskega vodomera.

Podlaga za določitev omrežnine v elaboratu o ceni oskrbe s pitno vodo so bili dejanski stroški iz leta 2011 ter načrtovani stroški v letu 2013, pri čemer je bilo upoštevano 4.780 vodomernih priključkov. Stroški, vključeni v določitev omrežnine, so prikazani v tabeli 17.

Tabela 17: Stroški, vključeni v določitev omrežnine

Vrsta stroškov	Znesek v evrih	Struktura v odstotkih
Neposredni stroški materiala in storitev	633.461	93,4
Splošni posredni stroški	6.275	0,9
Drugi poslovni odhodki	37.380	5,5
Donos na vložena potrebna osnovna sredstva	1.482	0,2
Skupaj	678.598	100

Vir: elaborat o ceni oskrbe s pitno vodo.

Največji delež stroškov, vključenih v določitev omrežnine, predstavljajo neposredni stroški materiala in storitev. Ti vključujejo stroške najemnine infrastrukture za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo v znesku 364.525 evrov, stroške vzdrževanja priključkov v znesku 195.250 evrov ter stroške zavarovanja infrastrukture v znesku 73.686 evrov.

2.5.2.2.a Vodovod Murska Sobota pri določitvi omrežnine ni upošteval, da se v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1¹⁴⁷, ampak je upošteval samo obračunski vodomer oziroma priključek večstanovanjske stavbe. Zaradi navedenega je bilo pri določitvi omrežnine upoštevano premajhno število vodomernih priključkov s faktorjem omrežnine 1, kar pomeni, da znesek omrežnine za posamezno velikost vodomera ni bil pravilno določen¹⁴⁸ oziroma je bil drugačen, kot bi bil

¹⁴⁷ Ta faktor se uporablja za premer vodomera $DN \leq 20$.

¹⁴⁸ Iz Elaborata o oblikovanju cene storitev javne službe oskrba s pitno vodo v Mestni občini Murska Sobota za leto 2015 izhaja, da je bilo ob upoštevanju tega določila 7.812 priključkov, kar je 3.032 priključkov več, kot jih je bilo upoštevano v elaboratu o ceni oskrbe s pitno vodo.

ob upoštevanju določil uredbe o metodologiji za oblikovanje cen. Zaradi tega je bil uporabnikom GJS oskrba s pitno vodo znesek omrežnine določen in zaračunan v neskladju s petim odstavkom 17. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, ki določa, da se v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1.

Ukrepi Vodovoda Murska Sobota

Vodovod Murska Sobota je v Elaboratu o oblikovanju cene storitev javne službe oskrba s pitno vodo v Mestni občini Murska Sobota za leto 2015 v skladu z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen določil, da se v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem omrežnine 1.

Podlaga za določitev vodarine so bili dejanski stroški iz leta 2011 ter načrtovani stroški in poraba vode v letu 2013. Stroški, vključeni v določitev vodarine, so prikazani v tabeli 18.

Tabela 18: Stroški, vključeni v določitev vodarine

Vrsta stroškov	Znesek v evrih	Struktura v odstotkih
Neposredni stroški materiala	3.505	0,7
Splošni posredni stroški	433.011	82,0
Stroški vodnega povračila	88.163	16,7
Drugi poslovni odhodki	1.898	0,3
Donos na vložena potrebna osnovna sredstva	1.482	0,3
Skupaj	528.059	100,0

Vir: elaborat o ceni oskrbe s pitno vodo.

Največji del splošnih stroškov, ki predstavljajo 82 odstotkov vseh stroškov, vključenih v določitev vodarine, predstavlja upravljanje vodovoda v znesku 142.273 evrov, sledijo stroški računovodskih opravil v znesku 123.219 evrov, pregled priključkov v znesku 49.646 evrov, stroški električne energije v znesku 33.028 evrov in popis vodomero v znesku 19.862 evrov.

2.5.2.2.b Vodovod Murska Sobota je pri oblikovanju cene storitev oskrbe s pitno vodo za leto 2013 upošteval nekatere obračunske vrednosti iz leta 2011¹⁴⁹ in ne načrtovanih stroškov za leto 2013, kar je v neskladju s tretjim odstavkom 8. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, ki določa, da se pri oblikovanju cen javnih služb upoštevajo načrtovane količine opravljenih storitev, načrtovani stroški in prihodki izvajalca za prihodnje obdobje.

¹⁴⁹ Računovodska opravila, električna energija, amortizacija osnovnih sredstev, zavarovanje, najemnina javne infrastrukture.

Ukrepi Vodovoda Murska Sobota

Vodovod Murska Sobota je v Elaboratu o oblikovanju cene storitev javne službe oskrba s pitno vodo v Mestni občini Murska Sobota za leto 2015 v skladu z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen pri oblikovanju cene storitev oskrbe s pitno vodo upošteval načrtovane količine opravljenih storitev, načrtovane stroške in prihodke Vodovoda Murska Sobota za prihodnje obdobje.

2.5.2.2.c Vodovod Murska Sobota je stroške amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev v znesku 3.331 evrov in donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva v znesku 1.482 evrov vključil med stroške za določitev omrežnine in vodarine. Vodovod Murska Sobota je na ta način v osnovo za izračun omrežnine neupravičeno vključil stroške v znesku 4.813 evrov in ravnal v neskladju s šestim odstavkom 16. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen, ki določa stroške omrežnine ter navedenih stroškov ne navaja, so pa ti stroški določeni v osmem odstavku 16. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen kot sestavni del vodarine. S tem je Vodovod Murska Sobota stroške amortizacije in donos na sredstva v skupnem znesku 4.813 evrov vključil v ceno storitev oskrbe s pitno vodo dvakrat, in sicer v omrežnino in vodarino, ter tako stroške neupravičeno prenesel na uporabnike storitev GJS oskrba s pitno vodo, ki zaradi tega plačujejo višjo ceno oskrbe s pitno vodo.

2.5.2.2.d Vodovod Murska Sobota je med stroške omrežnine dvakrat vključil stroške najema iste infrastrukture¹⁵⁰. Zaradi tega je bil strošek najema za isto infrastrukturo GJS oskrba s pitno vodo pri določitvi omrežnine vključen in upoštevan dvakrat. S tem je Vodovod Murska Sobota stroške najemnine za črpališče Črnske meje v znesku 10.251 evrov neupravičeno prenesel na uporabnike storitev GJS, ki zaradi tega plačujejo višjo ceno oskrbe s pitno vodo.

Pojasnilo Vodovoda Murska Sobota

Vodovod Murska Sobota je ob pripravi elaborata o ceni oskrbe s pitno vodo za leto 2013 vključil v osnovo za izračun omrežnine najemnino za infrastrukturo, ki leži na območju Občine Tišina. Infrastrukturo je Občina Tišina pridobila na podlagi delitve premoženja nekdanje Občine Murska Sobota. Infrastruktura do izdelave elaborata o ceni oskrbe s pitno vodo za leto 2013 še ni bila prenesena na Občino Tišina, ker Občina Tišina črpališča Črnske meje ne uporablja in niti ni vlagala v infrastrukturo ter se ne oskrbuje s pitno vodo iz tega zajemlja oziroma javnega vodovoda Murska Sobota. V elaboratu o ceni oskrbe s pitno vodo za leto 2013 pa je bil zaradi predvidenega prenosa infrastrukture na navedeno občino vključen strošek najemnine za javno infrastrukturo oziroma amortizacije.

Ukrepi Vodovoda Murska Sobota

Vodovod Murska Sobota je v Elaboratu o oblikovanju cene oskrbe s pitno vodo v MO Murska Sobota za leto 2015 pri določitvi omrežnine za infrastrukturo GJS oskrba s pitno vodo odpravil nepravilnost in strošek najemnine za črpališče Črnske meje vključil enkrat.

2.5.2.2.e Vodovod Murska Sobota je v vodarino vključil stroške pregleda priključkov v znesku 46.646 evrov, ki sodijo med vzdrževanje priključkov na javni vodovod in bi jih v skladu s šestim odstavkom 16. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen moral vključiti med stroške za določitev omrežnine. Vodovod Murska Sobota je na ta način povečal stroške za določitev vodarine v znesku 46.646 evrov ter za enak znesek zmanjšal stroške za določitev omrežnine. Zaradi navedenega cena oskrbe s pitno vodo ni bila ustrezno oblikovana.

¹⁵⁰ Črpališče Črnske meje, ki se nahaja v Občini Tišina.

Vodovod Murska Sobota je v elaboratu o ceni oskrbe s pitno vodo navedel, da na področju GJS oskrba s pitno vodo ne opravlja posebnih storitev ter jih pri oblikovanju cene storitev GJS oskrba s pitno vodo ni upošteval. Uredba o metodologiji za oblikovanje cen v prvem odstavku 11. člena določa, da so posebne storitve izvajalca storitve, ki jih izvajalec opravlja in pri tem uporablja javno infrastrukturo, ali prodaja stranskih proizvodov, ki nastanejo pri izvajanju dejavnosti, in niso obvezne storitve javne službe¹⁵¹. Pravilnik o oskrbi s pitno vodo je v drugem odstavku 2. člena določal, da se za storitve javne službe ne štejeta oskrba s pitno vodo nestanovanjskih prostorov v stanovanjskih stavbah in oskrba s pitno vodo nestanovanjskih stavb in gradbenih inženirskih objektov, če:

- iz vode nastaja zaradi njene rabe industrijska odpadna voda v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo;
- je namen rabe vode proizvodnja pijač;
- se voda rabi za tehnološke namene, pri katerih je voda pretežna sestavina proizvodov;
- se voda rabi za polnjenje bazenskih kopališč ali
- se voda rabi za namakanje ali pranje površin, ki niso javne površine.

Uredba o oskrbi s pitno vodo v 13. točki 2. člena določa, da je posebna storitev oskrba z vodo iz javnega vodovoda, ki se ne šteje za javno službo po Uredbi o oskrbi s pitno vodo. Za javno službo se v skladu z drugim odstavkom 3. člena Uredbe o oskrbi s pitno vodo ne šteje oskrba nestanovanjskih stavb in gradbenih inženirskih objektov ter nestanovanjskih prostorov v stanovanjskih stavbah s pitno vodo ne glede na to, ali se zagotavlja iz javnega vodovoda, če:

- se voda rabi za namen, ki ni oskrba s pitno vodo in za katerega je treba pridobiti vodno pravico v skladu s predpisom, ki ureja vode¹⁵², in
- iz vode nastaja industrijska odpadna voda v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo.

2.5.2.2.f Izvajalec lahko v skladu z drugim odstavkom 11. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen opravlja posebne storitve v soglasju z lastnikom javne infrastrukture, pri čemer ne sme ustvarjati negativne razlike med prihodki in odhodki iz te dejavnosti, v skladu s tretjim odstavkom 11. člena te uredbe pa se prihodki posebnih storitev upoštevajo tako, da se zmanjša lastna cena posamezne javne službe. Vodovod Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, pitno vodo zagotavljal za uporabo v industriji¹⁵³. Poleg tega je pitno vodo zagotavljal za kopališče¹⁵⁴ in namakanje športnih objektov¹⁵⁵, torej je opravljal posebne storitve. Vodovod Murska Sobota pa posebnih storitev pri

¹⁵¹ Na primer zagotovitev uporabe javne infrastrukture za drugo neposredno rabo vode v skladu z zakonom, ki ureja vode, osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe, ali prodaja uporabne surovine, ki nastaja pri opravljanju storitev javne službe.

¹⁵² Zakon o vodah (ZV-1; Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14) v 125. členu določa, za katere namene je treba pridobiti vodno dovoljenje, in tudi določa posebno rabo vode, ki je med drugim raba vode za tehnološke namene, dejavnost kopališč, namakanje kmetijskega zemljišča ali drugih površin.

¹⁵³ V letu 2012 je znašala poraba vode pri uporabnikih, iz katere je nastajala industrijska odpadna voda, 242.875 kubičnih metrov, v letu 2013 je znašala 237.020 kubičnih metrov, v letu 2014 pa 217.880 kubičnih metrov.

¹⁵⁴ V obdobju, na katero se nanaša revizija, je bilo za kopališče porabljeno 167.558 kubičnih metrov pitne vode.

¹⁵⁵ V obdobju, na katero se nanaša revizija, je bilo za namakanje nogometnih igrišč ter teniškega igrišča porabljeno 5.306 kubičnih metrov pitne vode. Iz evidenc Vodovoda Murska Sobota ni razvidno, da bi uporabniki vodo uporabljali za namakanje kmetijskih zemljišč.

oblikovanju cene storitev GJS oskrba s pitno vodo ni upošteval, saj ni ločeno izkazoval prihodkov in odhodkov iz opravljanja posebnih storitev ter ni upošteval prihodkov posebnih storitev tako, da bi zmanjšal lastno ceno javne službe. Zaradi navedenega cena GJS oskrba s pitno vodo ni oblikovana v skladu z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen.

2.5.2.2.g Vodovod Murska Sobota pri oblikovanju vodarine ni upošteval poslovnih odhodkov, ki so nastali zaradi prevrednotenja terjatev zaradi oslabitve, kar je v neskladju z osmim odstavkom 16. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen. Zaradi navedenega cena vodarine ni bila oblikovana na podlagi vseh stroškov, ki se nanašajo na opravljanje storitev javne službe.

Vodovod Murska Sobota po zaključku obračunskega obdobja 2013 ni ugotavljal razlike med potrjeno ceno in obračunsko ceno opravljenih storitev in ni pripravil elaborata o ceni oskrbe s pitno vodo za leto 2014, kar je v neskladju s prvim odstavkom in tretjim odstavkom 6. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen. Vodovod Murska Sobota elaborata o ceni oskrbe s pitno vodo ni v celoti pripravil v skladu z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen, saj zneska omrežnine za posamezno velikost vodomera ni pravilno določil, pri oblikovanju cene ni v celoti upošteval stroškov izvajalca za prihodnje obdobje, nekatere stroške je v ceno storitev oskrbe s pitno vodo vključil dvakrat, pri oblikovanju cene ni upošteval izvajanja posebnih storitev, v ceno ni vključil vseh stroškov, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem javne službe. Zaradi navedenega cena GJS oskrba s pitno vodo ni bila oblikovana v skladu z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen.

2.5.3 Prihodki in odhodki izvajanja GJS oskrba s pitno vodo

Preverili smo, ali je Vodovod Murska Sobota med prihodki GJS oskrba s pitno vodo izkazal prihodke, ki se nanašajo na GJS oskrba s pitno vodo, ter med odhodki izkazal upravičene stroške za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo.

Izkaz poslovnega izida Vodovoda Murska Sobota za GJS oskrba s pitno vodo je prikazan v tabeli 19.

Tabela 19: Izkaz poslovnega izida Vodovoda Murska Sobota pri izvajanju GJS oskrba s pitno vodo

v evrih

GJS oskrba s pitno vodo	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014
Prihodki	596.572	1.235.733	1.152.890
Prihodki od prodaje storitev	540.755	1.106.573*	1.067.200*
Ostali prihodki	55.817	129.160	85.690
Odhodki	940.323	1.235.711	1.355.359
Stroški storitev	138.781	400.215	412.363
Poslovni najem	358.904	360.393	360.749
Stalni splošni stroški	412.913	470.035	535.166
Drugi stroški	29.725	5.068	47.081
Poslovni izid	(343.751)	22	(202.469)

Opomba: * V letu 2013 in letu 2014 so med prihodki vključeni prihodki iz vodarine in omrežnine.

Viri: letna poročila Vodovoda Murska Sobota za leta 2012, 2013 in 2014.

Vodovod Murska Sobota je pri izvajanju dejavnosti GJS oskrba s pitno vodo v letih 2012 in 2014 izkazal negativen poslovni izid, in sicer v letu 2012 v znesku 343.751 evrov in v letu 2014 v znesku 202.469 evrov, v letu 2013 pa je bil dosežen pozitiven poslovni izid v znesku 22 evrov. Prihodki GJS oskrba s pitno vodo so se zaradi povišanja cene oskrbe s pitno vodo v delu, ki se nanaša na omrežnino, v letu 2013 v primerjavi z letom 2012 povečali za 104,6 odstotka oziroma za 97,4 odstotka v letu 2014. Tudi stroški storitev so se zaradi vključitve stroškov vzdrževanja priključkov in vodomeroev, ki so bili v letu 2012 izkazani med tržno dejavnostjo Vodovoda Murska Sobota, v letu 2013 v primerjavi z letom 2012 povečali za 188,4 odstotka oziroma za 197,1 odstotka v letu 2014. Vodovod Murska Sobota je izkazal negativen poslovni izid v letu 2012 zaradi cene oskrbe s pitno vodo, ki ni bila spremenjena od leta 2007¹⁵⁶. Negativen poslovni izid v letu 2014 pa je izkazal zaradi neustrezno določene cene oskrbe s pitno vodo, ki je bila določena ob predpostavki večje porabe vode in manjših stroškov, kot so bili v letu 2014¹⁵⁷. Vodovod Murska Sobota je za GJS oskrba s pitno vodo v letu 2013 izkazal pozitiven poslovni izid, ker med stroški ni izkazal stroškov vodnega povračila v znesku 64.230 evrov ter je med prihodki izkazal odpravo dolgoročnih rezervacij za vzdrževanje priključkov iz preteklega leta v znesku 68.400 evrov.

¹⁵⁶ Razlog je v zamrznitvi cen komunalnih storitev oziroma sprejetih ukrepov kontrole cen na podlagi ZKC, kar ni omogočalo pokritja stroškov izvajanja GJS oskrba s pitno vodo.

¹⁵⁷ V letu 2014 je bila za 183.291 kubičnih metrov manjša, stroški pa za 148.702 evra večji, kot so bile uporabljene vrednosti porabe vode in stroškov pri določitvi cene storitev oskrbe s pitno vodo v elaboratu o oskrbi s pitno vodo.

2.5.3.1 Prihodki GJS oskrba s pitno vodo

Prihodki GJS oskrba s pitno vodo so v letu 2012 znašali 596.572 evrov, v letih 2013 in 2014 so se povečali zaradi vključitve zaračunavanja omrežnine v ceno ter so v letu 2013 znašali 1.235.733 evrov, v letu 2014 pa 1.152.890 evrov.

2.5.3.1.a Vodovod Murska Sobota je med prihodki GJS oskrba s pitno vodo v letu 2012 napačno izkazal prihodek od vodnega povračila v znesku 1.278 evrov, ki ga je Vodovod Murska Sobota pobiral za državo, kar je v neskladju s SRS 35.20, ki določa, da so prihodki od poslovanja v javnem podjetju vsi zneski od prodaje proizvodov oziroma storitev ne glede na to, kdo je plačnik, prispevki, takse ter druga plačila, ki jih javno podjetje na podlagi zakona pobira za državo ali lokalno skupnost, pa niso prihodki javnega podjetja.

2.5.3.1.b Vodovod Murska Sobota je v okviru GJS oskrba s pitno vodo opravljal posebne storitve. Zagotavljal je pitno vodo devetim uporabnikom¹⁵⁸ za uporabo v industriji¹⁵⁹, dvema uporabnikoma¹⁶⁰ za namakanje športnih objektov in za Letno kopališče Murska Sobota (povezava s točko 2.5.2.2.f tega poročila). Vodovod Murska Sobota z uporabniki posebnih storitev, ki jim je zagotavljal oskrbo s pitno vodo, ni sklenil pogodb, zanje ni oblikoval drugačnih oziroma posebnih cen in jim je oskrbo s pitno vodo zaračunaval po enakih cenah, kot so bile določene za obvezne storitve GJS oskrba s pitno vodo.

2.5.3.1.c V letih 2012 in 2014 je Vodovod Murska Sobota izkazoval negativen poslovni izid na GJS oskrba s pitno vodo, torej z veljavnimi cenami za opravljanje storitev ni ustvaril prihodkov, ki bi pokrili nastale odhodke. Iz navedenega izhaja, da ustvarjeni prihodki iz opravljanja posebnih storitev niso pokrili ustvarjenih odhodkov¹⁶¹.

2.5.3.1.d Ker Vodovod Murska Sobota z uporabniki posebnih storitev ni sklenil pogodb, v katerih bi določil ceno izvajanja posebnih storitev in s katerimi bi ustvaril prihodke, ki bi pokrivali nastale odhodke, ter za opravljanje posebnih storitev ni pridobil soglasja MO Murska Sobota in posebnih storitev niti ni upošteval pri določitvi cene za storitev odvajanja odpadne vode, je v letu 2012 ravnal v neskladju s prvim in tretjim odstavkom 8. člena pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen, v letih 2013 in 2014 pa v neskladju z drugim in tretjim odstavkom 11. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

2.5.3.1.e Vodovod Murska Sobota ni zagotovil ločenega izkazovanja stroškov iz opravljanja posebnih storitev, kar je v neskladju s prvim odstavkom 10. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen.

¹⁵⁸ Tako kot opomba 80.

¹⁵⁹ Iz nje je nastajala industrijska odpadna voda.

¹⁶⁰ Niresta, d. o. o., Društvo NŠ Mura.

¹⁶¹ Da bi prihodki pokrili nastale odhodke, bi v letu 2012 cena morala znašati 0,643 evra na kubični meter vode, kar je 0,253 evra več, kot je Vodovod Murska Sobota zaračunaval za oskrbo s pitno vodo v gospodarstvu, oziroma za 0,293 evra več, kot je zaračunaval za oskrbo s pitno vodo gospodinjstvom (odhodki v letu 2012 v znesku 940.323 evrov / poraba vode v letu 2012 v obsegu 1.461.591 kubičnih metrov vode = 0,643 evra na kubični meter vode).

2.5.3.1.f Vodovod Murska Sobota uporabnikom GJS oskrba s pitno vodo v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, ni za vsako stanovanjsko enoto obračunal omrežnine za priključek s faktorjem omrežnine 1, ampak je upošteval premer vodomera, na katerega je priključena večstanovanjska stavba, ob upoštevanju faktorja omrežnine za ta vodomero. Tako določeno omrežnino je delil s številom stanovanjskih enot v večstanovanjski stavbi in delež omrežnine za stanovanjsko enoto zaračunal uporabnikom GJS oskrba s pitno vodo. Na ta način je bila omrežnina uporabnikom GJS oskrba s pitno vodo v večstanovanjskih stavbah zaračunana v neskladju s petim odstavkom 17. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen. Vodovod Murska Sobota navedenega določila tudi ni upošteval pri oblikovanju cene omrežnine GJS oskrba s pitno vodo (povezava s točko 2.5.2.2.a tega poročila).

Ukrep Vodovoda Murska Sobota

Vodovod Murska Sobota od 1. 3. 2015 za vsako stanovanjsko enoto v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomero, obračunava omrežnino za priključek s faktorjem omrežnine 1.

2.5.3.2 Odhodki GJS oskrba s pitno vodo

Odhodki GJS oskrba s pitno vodo so v letu 2012 znašali 940.323 evrov, v letu 2013 so znašali 1.235.711 evrov, v letu 2014 pa 1.355.359 evrov. Odhodke sestavljajo poslovni najem, stalni splošni stroški, stroški storitev ter drugi stroški. Odhodki so se v letih 2013 in 2014 povečali zaradi vključitve stroškov vzdrževanja priključkov in vodomero, ki so bili v letu 2012 izkazani med tržno dejavnostjo¹⁶² Vodovoda Murska Sobota, ter stroškov vodnih povračil, ki v letu 2012 niso predstavljali stroškov GJS oskrba s pitno vodo.

Stroški poslovnega najema infrastrukture za oskrbo s pitno vodo so v letu 2012 znašali 358.904 evre, v letu 2013 so znašali 360.393 evrov, v letu 2014 pa 360.749 evrov ter predstavljajo največje posamezne stroške Vodovoda Murska Sobota pri opravljanju GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota.

Stalni splošni stroški materiala so bili v letu 2012 izkazani v znesku 412.913 evrov, v letu 2013 v znesku 470.035 evrov in v letu 2014 v znesku 535.166 evrov. Ti stroški se delijo na občine, za katere Vodovod Murska Sobota opravlja GJS oskrba s pitno vodo v deležu od prodane pitne vode. Nanašajo se na stroške računovodskih opravil, upravljanje vodovoda, stroške vodnih povračil¹⁶³, stroške pregleda priključkov, stroške električne energije in stroške popisa vodomero.

Stroški storitev so bili v letu 2012 izkazani v znesku 138.781 evrov, v letu 2013 v znesku 400.215 evrov in v letu 2014 v znesku 412.363 evrov. Nanašajo se na stroške vzdrževanja in obnove priključkov¹⁶⁴, stroške vodomero¹⁶⁵, stroške defektov, zavarovanja infrastrukture, vodenja katastra javne infrastrukture in stroške izdaje projektnih pogojev, soglasij, smernic in mnenj. Drugi stroški se nanašajo na odhodke iz prevrednotenja terjatev, obresti ter druge stroške¹⁶⁶.

¹⁶² V letu 2012 so znašali stroški vzdrževanja priključkov in vodomero 247.669 evrov.

¹⁶³ V letih 2013 in 2014.

¹⁶⁴ V letu 2012 so bili izkazani med tržno dejavnostjo Vodovoda Murska Sobota.

¹⁶⁵ V letu 2012 so bili izkazani med tržno dejavnostjo Vodovoda Murska Sobota

¹⁶⁶ Davek od dohodka pravnih oseb.

2.5.3.2.a Vodovod Murska Sobota je v letu 2013 pri določitvi deleža stalnih splošnih stroškov po posamezni občini uporabil podatke o previsokih količinah prodane vode v MO Murska Sobota¹⁶⁷. Zaradi navedenega je Vodovod Murska Sobota stalne splošne stroške razdelil v skladu z napačno podlago pri določitvi sodila in so bili stalni splošni stroški za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota za 1,43 odstotka oziroma 9.277 evrov preveliki.

2.5.3.2.b Vodovod Murska Sobota je v letu 2012 pri določitvi deležev stalnih splošnih stroškov po posamezni občini uporabil podatke o prodani vodi v letu 2011 in ne v letu, v katerem so stroški nastali. Zaradi navedenega je bil delež dodeljenih stalnih splošnih stroškov za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota za leto 2012 za 2,52 odstotka¹⁶⁸ oziroma 14.138 evrov večji, kot bi bil, če bi upošteval podatke iz leta 2012. Zaradi navedenega so stalni splošni stroški za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota za leto 2012 preveliki.

Stroški upravljanja vodovoda za opravljanje GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota so v letu 2012 znašali 154.361 evrov, v letu 2013 so znašali 123.223 evrov, v letu 2014 pa 136.133 evrov. Stroški predstavljajo stroške plač štirih zaposlenih na Komunali Murska Sobota ter v letu 2012 del stroškov plač treh zaposlenih, v letih 2013 in 2014 pa del plač štirih zaposlenih na Komunali Murska Sobota. Stroški dela plač zaposlenih so bili razdeljeni med Komunalo Murska Sobota in Vodovod Murska Sobota na podlagi razmerja med zneskom izdanih računov, ki jih je v letu 2011 Komunala Murska Sobota¹⁶⁹ izdala Vodovodu Murska Sobota in preostalih uporabnikom. Vodovodu Murska Sobota je pripadal 64,9-odstotni delež stroškov plač teh zaposlenih.

2.5.3.2.c Vodovod Murska Sobota pri določitvi razmerja za določitev dela stroškov plač, ki se nanaša na upravljanje vodovoda, za obdobje, na katero se nanaša revizija, ni upošteval dejanskih podatkov v posameznem letu, temveč je upošteval podatke iz leta 2011. Zaradi tega prenos dela stroškov zaposlenih s Komunale Murska Sobota na Vodovod Murska Sobota v posameznem letu ni ustrezal stanju v tistem letu in Komunala Murska Sobota ni obvladovala tveganj glede prenosa prevelikega deleža stroškov zaposlenih iz tržne dejavnosti na Komunali Murska Sobota na GJS oskrba s pitno vodo.

2.5.3.2.d Stroški računovodskih opravil za opravljanje GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota so v letu 2012 znašali 123.197 evrov, v letu 2013 so znašali 121.535 evrov, v letu 2014 pa 117.901 evro. Stroški predstavljajo delež stroškov uprave Komunale Murska Sobota, ki so bili razdeljeni med Komunalo Murska Sobota in Vodovod Murska Sobota na podlagi razmerja med skupnim številom prejetih ter izdanih računov Vodovoda Murska Sobota in Komunale Murska Sobota v letu 2010. Vodovodu Murska Sobota je pripadal 29,87-odstotni delež stroškov uprave, kar je v letu 2010 znašalo 167.759 evrov¹⁷⁰. Vodovod Murska Sobota pri določitvi razmerja za določitev stroškov računovodskih opravil ni upošteval

¹⁶⁷ Količina prodane pitne vode v MO Murska Sobota je v letu 2013 znašala 1.384.791 kubičnih metrov vode, kar je 27.803 kubične metre manj kot količina, ki jo je Vodovod Murska Sobota uporabil za določitev deleža stalnih stroškov GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota in je znašala 1.412.594 kubičnih metrov.

¹⁶⁸ Na podlagi podatkov o prodani vodi v letu 2011 je bil delež stalnih splošnih stroškov, ki je bil dodeljen na GJS oskrba s pitno vodo v MO Murska Sobota, 73,44 odstotka, na podlagi podatkov o prodani vodi v letu 2012 pa bi bil ta delež 70,92 odstotka.

¹⁶⁹ Na delovni enoti vodovod.

¹⁷⁰ Za vse občine, za katere Vodovod Murska Sobota izvaja GJS oskrba s pitno vodo.

dejanskih podatkov v posameznem letu, temveč je upošteval podatke iz leta 2010. Zaradi tega prenos dela stroškov uprave s Komunale Murska Sobota na Vodovod Murska Sobota v posameznem letu ni ustrezal dejanskemu stanju tistega leta, zato Vodovod Murska Sobota ni obvladoval tveganj glede prenosa prevelikega deleža stroškov iz dejavnosti Komunale Murska Sobota na GJS oskrba s pitno vodo.

2.5.3.2.e Vodovod Murska Sobota je v letu 2012 izvajal storitve vzdrževanja priključkov, ki jih je izkazoval kot tržno dejavnost. Vodovod Murska Sobota je v poslovnem načrtu za leto 2012 načrtoval, da bo del stroškov upravljanja vodovoda v znesku 52.798 evrov in del stroškov računovodskih storitev v znesku 52.075 evrov izkazan pri dejavnosti vzdrževanja priključkov, dejansko pa je celotne stroške upravljanja vodovoda in računovodskih storitev izkazal med stroški GJS oskrba s pitno vodo, kljub temu da se je del teh stroškov nanašal na opravljanje tržne dejavnosti. Vodovod Murska Sobota je stroške tržne dejavnosti neupravičeno izkazal med stroški GJS oskrba s pitno vodo ter tako neupravičeno povečal negativen poslovni izid GJS oskrba s pitno vodo v letu 2012, kar ni v skladu s SRS 35.16.

2.5.3.2.f Vodovod Murska Sobota stroškov vodnih povračil¹⁷¹, ki so nastali ob izvajanju GJS oskrba s pitno vodo za leto 2013 v znesku 64.230 evrov, ni izkazal med stroški GJS oskrba s pitno vodo, kar je v neskladju s SRS 35.17. Zaradi navedenega je bil v letu 2013 neupravičeno izkazan pozitiven poslovni izid GJS oskrba s pitno vodo v znesku 22 evrov, saj ni vključeval stroškov vodnega povračila v znesku 64.230 evrov.

2.5.3.2.g Vodovod Murska Sobota je v letu 2013 med stroški storitev izkazal stroške vzdrževanja vodomero v znesku 65.057 evrov, v letu 2014 pa v znesku 62.919 evrov. Stroške je obračunal na podlagi mesečnega stroška vzdrževanja posameznega vodomera, ki je bil določen v poslovnem načrtu za leto 2013¹⁷². Stroški se nanašajo tudi na stroške vzdrževanja vodomero v, ki niso glavni obračunski vodomeri¹⁷³ ter niso sestavni del komunalne javne infrastrukture za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo in njihovo vzdrževanje predstavlja tržno dejavnost. Zaradi navedenega so stroški tržne dejavnosti, ki se nanašajo na vzdrževanje dodatnih vodomero v, neupravičeno povečevali stroške opravljanja GJS oskrba s pitno vodo, kar ni v skladu s SRS 35.16.

2.5.3.2.h Vodovod Murska Sobota je med stroški tekočega vzdrževanja vodovoda in stroški defektov vodovodnega omrežja v letu 2012 izkazal stroške opravljenih delovnih ur, ki so jih opravili zaposleni Komunale Murska Sobota. Komunala Murska Sobota je zaračunala¹⁷⁴ delovne ure visokokvalificiranega delavca po ceni 15,2 evra, kvalificiranega delavca po ceni 14,5 evra in polkvalificiranega delavca po ceni 12,3 evra za delovno uro. V poslovnih načrtih Komunale Murska Sobota pa so bile te cene urnih postavk določene za opravljanje tržne dejavnosti¹⁷⁵. Ker je Komunala Murska Sobota te storitve zaračunavala Vodovodu Murska Sobota po tržnih cenah, so bili stroški GJS oskrba s pitno vodo večji za 556 evrov, kot

¹⁷¹ Stroški vodnih povračil so v skladu z osmim odstavkom 16. člena uredbe o metodologiji za oblikovanje cen povezani z opravljanjem GJS oskrba s pitno vodo in so bili vključeni v določitev vodarine.

¹⁷² Mesečni strošek vzdrževanja vodomera dimenzije DN 15 in DN 20 znaša 0,7531 evra.

¹⁷³ Podštevcu in vzporedni števcu, ki jih uporabljajo uporabniki v kmetijstvu ter industriji kot dopolnilne števec.

¹⁷⁴ Račun št. 11/500239 z dne 5. 4. ter računa št. 11/500696 in št. 11/500683 št. z dne 8. 9. 2012.

¹⁷⁵ Za interna naročila je bila določena urna postavka visokokvalificiranega delavca v znesku 12,45 evra, za kvalificiranega delavca v znesku 9,93 evra in za polkvalificiranega delavca v znesku 9,02 evra.

če bi Komunala Murska Sobota GJS oskrba s pitno vodo izvajala sama ali pa bi zaračunala storitve po internih cenah, določenih za storitve znotraj dejavnosti Komunale Murska Sobota. Zaradi navedenega so bili stroški GJS oskrba s pitno vodo večji, kot če bi GJS oskrba s pitno vodo opravljala Komunala Murska Sobota.

2.5.3.2.i Vodovod Murska Sobota je med drugimi stroški izkazal poslovne odhodke iz prevrednotenja terjatev z zapadlostjo nad tremi leti. V letu 2012 je izkazal 28.431 evrov, v letu 2013 je izkazal 4.600 evrov, v letu 2014 pa 27.072 evrov poslovnih odhodkov. Vodovod Murska Sobota ni določil, na kakšen način se določi znesek prevrednotenja ter kdo je odgovorna oseba za sprejem sklepa o prevrednotenju terjatev. Zaradi navedenega ocenjujemo, da Vodovod Murska Sobota ni obvladoval tveganja glede ustreznosti oblikovanja in izkazovanja odhodkov zaradi prevrednotenja terjatev do uporabnikov GJS oskrba s pitno vodo.

2.5.4 Poročila o izvajanju GJS oskrba s pitno vodo

Preverili smo, ali je Vodovod Murska Sobota pripravil osemmesečno poročilo o izvajanju GJS oskrba s pitno vodo ter letno poročilo o izvajanju GJS oskrba s pitno vodo in ju v predpisanem roku predložil pristojnemu organu MO Murska Sobota.

Odlok o oskrbi s pitno vodo v 47. členu določa, da mora Vodovod Murska Sobota pripraviti letno poročilo o izvajanju javne službe oskrba s pitno vodo za preteklo leto ter ga posredovati v potrditev pristojnemu organu MO Murska Sobota. Pogodba o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo v 42. členu določa, da mora Vodovod Murska Sobota vsako leto pripraviti okvirno osemmesečno poročilo o poslovanju in izvajanju GJS oskrba s pitno vodo in ga najkasneje do 30. 9. vsakega tekočega leta predložiti pristojnemu organu MO Murska Sobota v potrditev, v 45. členu pa določa, da mora Vodovod Murska Sobota občini najkasneje do 31. 3. tekočega leta predložiti poročilo o izvajanju GJS za preteklo leto.

2.5.4.a Vodovod Murska Sobota v obdobju, na katero se nanaša revizija, ni pripravil osemmesečnega poročila o poslovanju in izvajanju GJS oskrba s pitno vodo, kar je v neskladju z 42. členom pogodbe o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo. Na ta način Vodovod Murska Sobota ni zagotovil, da bi MO Murska Sobota sproti spremljala njegovo izvajanje GJS oskrba s pitno vodo.

2.5.4.b Vodovod Murska Sobota je 8. 4. 2013 MO Murska Sobota predložil letno poročilo Vodovoda Murska Sobota za leto 2012, 19. 6. 2014 letno poročilo Vodovoda Murska Sobota za leto 2013 in 8. 6. 2015 letno poročilo Vodovoda Murska Sobota za leto 2014. Vodovod Murska Sobota je MO Murska Sobota posredoval letna poročila s podatki o izvajanju GJS za preteklo leto po 31. 3. tekočega leta, kar je v neskladju s 45. členom pogodbe o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo.

2.5.5 Povzetek ugotovitev o učinkovitosti Vodovoda Murska Sobota pri izvajanju GJS oskrba s pitno vodo

GJS oskrba s pitno vodo je na območju MO Murska Sobota v obdobju od leta 2012 do leta 2014 izvajal Vodovod Murska Sobota, ki nima zaposlenih, vsa dela zanj pa izvaja Komunala Murska Sobota. Vodovod Murska Sobota je MO Murska Sobota predlog poslovnega načrta za leto 2012 predložil po dogovorjenem roku, predloga poslovnega načrta za leto 2013 ni predložil, temveč je aprila 2013 predložil rebalans

poslovnega načrta za leto 2013. Predloga poslovnega načrta za leto 2014 MO Murska Sobota prav tako ni predložil. Poslovnih načrtov Vodovoda Murska Sobota pristojni organ MO Murska Sobota ni potrdil, kar je v neskladju s pogodbo o najemu infrastrukture za GJS oskrba s pitno vodo.

Vodovod Murska Sobota je januarja 2013 pripravil elaborat o ceni oskrbe s pitno vodo s predlagano ceno oskrbe s pitno vodo, ki jo je MO Murska Sobota potrdila in je začela veljati 1. 2. 2013. Vodovod Murska Sobota cene GJS oskrba s pitno vodo ni v celoti oblikoval v skladu s predpisi o oblikovanju cen. Zneska omrežnine za posamezno velikost vodomera ni pravilno določil, pri oblikovanju cene ni v celoti upošteval stroškov izvajalca za prihodnje obdobje, nekatere stroške je v ceno storitev oskrbe s pitno vodo vključil dvakrat, pri oblikovanju cene ni upošteval izvajanja posebnih storitev in v ceno ni vključil vseh stroškov, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem javne službe. Vodovod Murska Sobota po zaključku obračunskega obdobja 2013 ni ugotavljal razlike med potrjeno ceno in obračunsko ceno opravljenih storitev in ni pripravil elaborata o ceni oskrbe s pitno vodo za leto 2014, kar je v neskladju z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen.

V MO Murska Sobota je v januarju 2013 veljala diferencirana cena za oskrbo s pitno vodo glede na vrsto ali pravno sposobnost uporabnika (ločena cena za gospodinjstva in gospodarske subjekte), kar je v neskladju z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen. Od 1. 2. 2013 velja v MO Murska Sobota enotna cena storitev oskrbe s pitno vodo.

Vodovod Murska Sobota je pri izvajanju dejavnosti GJS oskrba s pitno vodo v letih 2012 in 2014 izkazal negativen poslovni izid, v letu 2013 pa je izkazal pozitiven poslovni izid. Vodovod Murska Sobota je prihodke in odhodke za izvajanje GJS oskrba s pitno vodo v več primerih izkazal v neskladju s SRS ter s tem neustrezno prikazal poslovni izid za to GJS. Med prihodki v letu 2012 je napačno izkazal prihodek od vodnega povračila, ki ni prihodek javnega podjetja, ampak države. V okviru GJS oskrba s pitno vodo je opravljal posebne storitve uporabnikom, s katerimi pa ni sklenil pogodb in zanje ni oblikoval takšnih cen, da bi prihodki teh storitev pokrili nastale odhodke. Uporabnikom GJS oskrba s pitno vodo v večstanovanjskih stavbah je napačno določil znesek omrežnine. Med odhodki je izkazal nekatere stroške, ki niso povezani z opravljanjem GJS in ne sodijo v okvir opravljanja te GJS, ter s tem neupravičeno povečal negativen poslovni izid za to GJS. Stalne splošne stroške po posamezni občini je razdelil z uporabo napačne podlage pri določitvi sodila, pri določitvi razmerja za določitev dela stroškov plač in stroškov računovodskih opravil ni upošteval dejanskih podatkov v posameznem letu. Celotne stroške upravljanja vodovoda in računovodskih storitev je izkazal med stroški GJS oskrba s pitno vodo, kljub temu da se je del teh stroškov nanašal na opravljanje tržne dejavnosti. Stroškov vodnih povračil za leto 2013 ni v celoti izkazal med stroški GJS oskrba s pitno vodo in s tem v letu 2013 neupravičeno prikazal pozitiven poslovni izid za to GJS.

Vodovod Murska Sobota ni pripravil medletnega poročila in MO Murska Sobota ni v roku predložil letnega poročila o izvajanju GJS oskrba s pitno vodo.

2.6 Pokrivanje izgube izvajalcema GJS in nadzor MO Murska Sobota nad izvajanjem GJS

Preverili smo način pokrivanja izgube Komunale Murska Sobota iz poslovanja GJS odvajanje odpadne vode, GJS čiščenje odpadne vode in GJS urejanje in čiščenje javnih površin ter način pokrivanja izgube Vodovoda Murska Sobota pri izvajanju GJS oskrba s pitno vodo. Preverili smo tudi, ali je MO Murska

Sobota izvajala nadzor nad Komunalo Murska Sobota pri izvajanju GJS odvajanje odpadne vode in GJS urejanje in čiščenje javnih površin v delu, ki se nanaša na vzdrževanje zelenih površin ter nadzor nad Vodovodom Murska Sobota pri izvajanju GJS oskrba s pitno vodo.

2.6.1 Pokrivanje izgube izvajalcem GJS

Komunala Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, izkazala negativen poslovni izid, Vodovod Murska Sobota pa je izkazal negativen poslovni izid v letu 2012 in letu 2014.

2.6.1.1 Pokrivanje izgube Komunale Murska Sobota za leto 2012

Komunala Murska Sobota je leto 2012 zaključila z negativnim poslovnim izidom v znesku 827.539 evrov. Pri opravljanju GJS je izkazala izgubo v znesku 537.875 evrov, pri opravljanju dejavnosti na podlagi sklenjenih pogodb z MO Murska Sobota pa izgubo v znesku 379.887 evrov. Komunala Murska Sobota je pri izvajanju tržnih dejavnosti izkazala dobiček v znesku 90.222 evrov.

Odlok o ustanovitvi Komunale Murska Sobota v 18. členu določa, da MO Murska Sobota odloča o razporejanju dobička v skladu z zakonom, morebitno izgubo Komunale Murska Sobota pokriva MO Murska Sobota v skladu z zakonom¹⁷⁶, s Statutom Komunale Murska Sobota pa se podrobneje določi način ugotavljanja in pokrivanja izgube. Statut Komunale Murska Sobota v 25. členu določa, da morebitno izgubo, ki nastane pri opravljanju dejavnosti GJS zaradi vpliva države ali občine na cene in druge pogoje poslovanja, pokriva MO Murska Sobota v okviru svojih pristojnosti.

MO Murska Sobota in Komunala Murska Sobota sta 22. 10. 2012 sklenili Dogovor o načinu ugotavljanja in pokrivanja izgube Komunale Murska Sobota za leto 2012, s katerim sta se dogovorili za način ugotavljanja izgube Komunale Murska Sobota ter roke in izplačila za potrjeno izgubo. MO Murska Sobota se je v skladu s tem dogovorom zavezala, da bo v primeru ugotovljene izgube za dejavnosti, ki jih izvaja Komunala Murska Sobota kot GJS in na podlagi sklenjenih pogodb z MO Murska Sobota, najkasneje do 30. 11. 2013 poravnala ugotovljeno izgubo za leto 2012.

Komunala Murska Sobota je MO Murska Sobota 4. 4. 2013 izstavila zahtevek za pokrivanje izgube iz poslovanja za leto 2012¹⁷⁷, ki med drugim vsebuje negativen poslovni izid iz GJS odvajanje odpadne vode v znesku 251.045 evrov, GJS čiščenje odpadne vode v znesku 209.201 evro in GJS urejanje in čiščenje javnih površin v znesku 8.413 evrov. MO Murska Sobota je izgubo Komunale Murska Sobota za navedene GJS za leto 2012 poravnala v celotnem znesku v letu 2013.

MO Murska Sobota je v skladu z Dogovorom o načinu ugotavljanja in pokrivanja izgube Komunale Murska Sobota za leto 2012 v celoti pokrila izgubo Komunale Murska Sobota za leto 2012 za GJS odvajanje odpadne vode v znesku 251.045 evrov in GJS čiščenje odpadne vode v znesku 209.201 evro, čeprav je Komunala Murska Sobota med odhodke GJS odvajanje odpadne vode in GJS čiščenje odpadne vode vključila tudi stroške, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe (povezava s točko 2.3.6.2.a tega poročila). Zaradi navedenega ocenjujemo, da MO Murska Sobota ne bi

¹⁷⁶ Pokrivanje izgub določa Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09-UPB3, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 82/13).

¹⁷⁷ Vključuje vse GJS in dejavnosti na podlagi sklenjenih pogodb.

smela pokriti celote izgube Komunale Murska Sobota za leto 2012 oziroma dela izgube, ki je nastala zaradi vključitve neupravičenih stroškov za opravljanje GJS odvajanje odpadne vode in GJS čiščenje odpadne vode, saj ti stroški niso potrebni in upravičeni za opravljanje GJS.

2.6.1.2 Pokrivanje izgube Komunale Murska Sobota za leto 2013

Komunala Murska Sobota je v letu 2013 pri opravljanju GJS izkazala izgubo v znesku 77.954 evrov, pri opravljanju dejavnosti na podlagi sklenjenih pogodb z MO Murska Sobota pa izgubo v znesku 337.911 evrov, skupaj 415.865 evrov. Komunala Murska Sobota je pri izvajanju tržnih dejavnosti izkazala dobiček v znesku 26.981 evrov.

Komunala Murska Sobota in MO Murska Sobota sta 16. 7. 2015 sklenili Dogovor o poravnavi medsebojnih finančnih obveznosti, izvirajočih iz let 2013, 2014 in 2015 (v nadaljevanju: dogovor o poravnavi za leti 2013 in 2014), s katerim sta se dogovorili za poplačilo terjatev, ki jih ima Komunala Murska Sobota do MO Murska Sobota iz opravljanja dejavnosti GJS ter dejavnosti, ki jih Komunala Murska Sobota izvaja na podlagi sklenjenih pogodb z MO Murska Sobota in se nanašajo na pokrivanje izgube za leti 2013 in 2014 v skupnem znesku 611.507 evrov.

Dogovor o poravnavi za leti 2013 in 2014 med drugim opredeljuje, da bo MO Murska Sobota pokrila izgubo za GJS čiščenje odpadne vode za leto 2013 v znesku 79.775 evrov in za leto 2014 v znesku 158.482 evrov ter izgubo iz opravljanja GJS urejanje in čiščenje javnih površin za leto 2013 v znesku 35.600 evrov in za leto 2014 v znesku 93.856 evrov. Pokrivanje izgube iz opravljanja GJS odvajanje odpadne vode za leto 2013 dogovor o poravnavi za leti 2013 in 2014 ne opredeljuje.

Komunala Murska Sobota je 19. 6. 2014 izstavila MO Murska Sobota zahtevek za pokrivanje izgube iz poslovanja za leto 2013 v znesku 415.865 evrov. V tabeli 20 so prikazani zahtevani zneski za pokrivanje izgub za leto 2013.

Tabela 20: Pokrivanje izgube za leto 2013

v evrih			
Dejavnost Komunale Murska Sobota	Višina zahtevka	Priznani znesek	Zavrnitev
GJS odvajanje odpadne vode	21.745	0	21.745
GJS urejanje in čiščenje javnih površin	35.600	35.600	0
GJS čiščenje odpadne vode	167.137	79.775	87.362
Skupaj	224.482	115.375	109.107

Vira: zahtevek Komunale Murska Sobota za pokrivanje izgube iz poslovanja za leto 2013 ter dogovor o poravnavi za leti 2013 in 2014.

MO Murska Sobota je izgubo iz GJS urejanje in čiščenje javnih površin v znesku 35.600 evrov in del izgube iz GJS čiščenje odpadne vode v znesku 79.775 evrov (v delu, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodinjstvom) poravnala v letu 2015 na podlagi sklenjenega dogovora o poravnavi za leti 2013 in 2014, izgube iz GJS odvajanje odpadne vode v znesku 21.745 evrov in dela izgube iz GJS čiščenje odpadne vode v znesku 87.363 evrov (v delu, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodarstvu) pa ni pokrila.

2.6.1.2.a MO Murska Sobota je pokrila izgubo iz poslovanja Komunale Murska Sobota za GJS čiščenje odpadne vode za leto 2013 v delu, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodinjstvom, v znesku 79.775 evrov, čeprav je Komunala Murska Sobota med odhodke GJS čiščenje odpadne vode vključila tudi stroške, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev te GJS (povezava s točko 2.3.6.2.a tega poročila). MO Murska Sobota ne bi smela financirati v celoti izgube Komunale Murska Sobota za GJS čiščenje odpadne vode za leto 2013 oziroma dela izgube, ki je nastala zaradi vključitve neupravičenih stroškov za opravljanje te GJS, saj ti stroški niso potrebni in upravičeni za opravljanje GJS.

2.6.1.2.b MO Murska Sobota je zavrnila pokrivanje izgube Komunale Murska Sobota za GJS odvajanje odpadne vode za leto 2013 ter pokrivanje dela izgube GJS čiščenje odpadne vode, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodarstvu. MO Murska Sobota je s tem ravnala v neskladju s 25. členom Statuta Komunale Murska Sobota, ki določa, da morebitno izgubo, ki nastane pri opravljanju dejavnosti GJS zaradi vpliva države ali občine na cene in druge pogoje poslovanja, pokriva MO Murska Sobota v okviru svojih pristojnosti. MO Murska Sobota bi morala pokriti izgubo, ki se nanaša na GJS odvajanje odpadne vode in GJS čiščenje odpadne vode, v delu, ki vključuje upravičene stroške za opravljanje posamezne GJS, saj ceni za storitve GJS odvajanje odpadne vode in GJS čiščenje odpadne vode, ki ju je v letu 2013 sprejela MO Murska Sobota, nista omogočili pokritja stroškov izvajanja teh GJS.

2.6.1.3 Pokrivanje izgube Komunale Murska Sobota za leto 2014

Komunala Murska Sobota je v letu 2014 pri opravljanju GJS izkazala izgubo v znesku 94.009 evrov, pri opravljanju dejavnosti na podlagi sklenjenih pogodb z MO Murska Sobota pa izgubo v znesku 324.770 evrov, skupaj 418.779 evrov. Komunala Murska Sobota je pri izvajanju tržnih dejavnosti izkazala dobiček v znesku 107.813 evrov.

Komunala Murska Sobota je 21. 4. 2015 izstavila MO Murska Sobota zahtevek za pokrivanje izgube iz poslovanja za leto 2014 v znesku 371.527 evrov, MO Murska Sobota pa je ta zahtevek z dogovorom o poravnavi za leti 2013 in 2014 delno zavrnila. V tabeli 21 so prikazani zahtevani zneski za pokrivanje izgube za leto 2014.

Tabela 21: Pokrivanje izgube za leto 2014

v evrih			
Dejavnost Komunale Murska Sobota	Višina zahtevka	Priznani znesek	Zavrnitev
GJS odvajanje odpadne vode (del, ki se nanaša na greznice in MKČN)	2.423	0	2.423
GJS urejanje in čiščenje javnih površin	93.856	93.856	0
GJS čiščenje odpadne vode	318.429	158.482	159.947
Skupaj	414.708	252.338	162.370

Vira: zahtevek Komunale Murska Sobota za pokrivanje izgube iz poslovanja za leto 2014 ter dogovor o poravnavi za leti 2013 in 2014.

MO Murska Sobota je izgubo iz opravljanja GJS urejanje in čiščenje javnih površin v znesku 93.856 evrov in del izgube iz opravljanja GJS čiščenje odpadne vode v znesku 158.482 evrov (v delu, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodinjstvom) poravnala v letu 2015 na podlagi sklenjenega dogovora o poravnavi za leti 2013 in 2014. Pokrivanje izgube iz opravljanja GJS odvajanje odpadne vode (v delu, ki se nanaša na greznice in MKČN) v znesku 2.423 evrov in dela izgube iz opravljanja GJS čiščenje odpadne vode (v delu, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodarstvu) v znesku 159.947 evrov pa je zavrnila.

2.6.1.3.a MO Murska Sobota je pokrila izgubo Komunale Murska Sobota iz opravljanja GJS čiščenje odpadne vode za leto 2014 v delu, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodinjstvom, v znesku 158.482 evrov, čeprav je Komunala Murska Sobota med odhodke GJS čiščenje odpadne vode vključila tudi stroške, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev te GJS (povezava s točko 2.3.6.2.a tega poročila). MO Murska Sobota ne bi smela financirati dela izgube, ki je nastala zaradi neupravičenih stroškov za opravljanje GJS čiščenje odpadne vode, saj niso pogoj za opravljanje te GJS.

2.6.1.3.b MO Murska Sobota je zavrnila pokrivanje izgube Komunale Murska Sobota za opravljanje GJS odvajanje odpadne vode za leto 2014 (v delu, ki se nanaša na greznice in MKČN) ter pokrivanje dela izgube za opravljanje GJS čiščenje odpadne vode, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodarstvu. MO Murska Sobota je s tem ravnala v neskladju s 25. členom Statuta Komunale Murska Sobota, ki določa, da morebitno izgubo, ki nastane pri opravljanju dejavnosti GJS zaradi vpliva države ali občine na cene in druge pogoje poslovanja, pokriva MO Murska Sobota v okviru svojih pristojnosti. MO Murska Sobota bi morala pokriti izgubo Komunale Murska Sobota, ki se nanaša na GJS odvajanje odpadne vode in GJS čiščenje odpadne vode, v delu, ki vključuje upravičene stroške za opravljanje posamezne GJS, saj veljavni ceni za storitve GJS odvajanje odpadne vode in GJS čiščenje odpadne vode, ki ju je sprejela MO Murska Sobota, nista omogočili pokritja stroškov izvajanja teh GJS.

2.6.2 Pokrivanje izgube Vodovoda Murska Sobota

Vodovod Murska Sobota je pri poslovanju v zvezi z GJS oskrba s pitno vodo na območju MO Murska Sobota v letu 2012 izkazal negativen poslovni izid v znesku 343.751 evrov in v letu 2014 negativen poslovni izid v znesku 202.469 evrov.

Odlok o ustanovitvi Vodovoda Murska Sobota v 18. členu določa, da MO Murska Sobota odloča o razporejanju dobička v skladu z zakonom, morebitno izgubo Vodovoda Murska Sobota pokriva MO Murska Sobota v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, s Statutom Vodovoda Murska Sobota¹⁷⁸ pa se podrobneje določi način ugotavljanja in pokrivanja izgube. Statut Vodovoda Murska Sobota v 24. členu določa, da morebitno izgubo, ki nastane pri opravljanju dejavnosti GJS zaradi vpliva države ali občine na cene in druge pogoje poslovanja, pokriva MO Murska Sobota.

MO Murska Sobota in Vodovod Murska Sobota sta 22. 10. 2012 sklenila Dogovor o načinu ugotavljanja in pokrivanja izgube Vodovoda Murska Sobota za leto 2012. MO Murska Sobota se je v skladu s tem dogovorom zavezala, da bo v primeru ugotovljene izgube za GJS oskrba s pitno vodo poravnala ugotovljeno izgubo za leto 2012 najkasneje do 30. 11. 2013. Vodovod Murska Sobota je 4. 4. 2013 MO Murska Sobota izstavil zahtevek za pokrivanje izgube iz opravljanja GJS oskrba s pitno vodo za

¹⁷⁸ Z dne 29. 10. 2001.

leto 2012 v znesku 343.751 evrov, ki jo je MO Murska Sobota v celoti poravnala v letu 2013¹⁷⁹. MO Murska Sobota in Vodovod Murska Sobota za pokrivanje izgube za leto 2014 nista sklenila dogovora. MO Murska Sobota ni pokrila izkazane izgube za leto 2014, ampak je v letu 2015 povišala ceno storitev GJS oskrba s pitno vodo, v katero je bil vključen načrtovan prenos negativnega poslovnega izida za leto 2014.

MO Murska Sobota je pokrila izgubo Vodovoda Murska Sobota iz GJS oskrba s pitno vodo za leto 2012 v celotnem znesku, čeprav je Vodovod Murska Sobota med odhodke GJS oskrba s pitno vodo vključil tudi neupravičene stroške za opravljanje te GJS (povezava s točkama 2.5.3.2.b in 2.5.3.2.e tega poročila). MO Murska Sobota ne bi smela financirati dela izgube, ki je nastala zaradi neupravičenih stroškov za opravljanje GJS oskrba s pitno vodo, saj niso pogoj za opravljanje te GJS.

2.6.3 Nadzor MO Murska Sobota nad izvajanjem GJS

ZGJS v 12. členu opredeljuje, da strokovno-tehnične, organizacijske in razvojne naloge lokalnih skupnosti na področju občinskih GJS izvajajo lokalne skupnosti in med drugim vključujejo strokovni nadzor nad izvajalci GJS.

MO Murska Sobota je z občinskimi odloki o načinu izvajanja posameznih GJS, ki jih obravnavamo v reviziji, ter sklenjenimi pogodbami o izvajanju posameznih GJS z izvajalci teh storitev opredelila nadzor nad izvajanjem teh GJS.

ZLS v prvem odstavku 49. člena določa, da občinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti. V prvem odstavku 50. a členu tega zakona pa določa, da občinska uprava opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti. MO Murska Sobota je za obdobje, na katero se nanaša revizija, pri Komunali Murska Sobota in Vodovodu Murska Sobota izvedla dva nadzorna pregleda poslovanja GJS.

Pri preverjanju vzpostavitve pravnih podlag za izvajanje GJS na območju MO Murska Sobota in izvajanja teh GJS ugotavljamo, da MO Murska Sobota v obdobju, na katero se nanaša revizija, ni potrjevala poslovnih načrtov Komunale Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota, ki bi bili podlaga za presojo upravičenih stroškov za izvajanje posamezne GJS. Prav tako MO Murska Sobota ni izvajala nadzora nad ustreznostjo cene storitev za posamezno GJS, saj od izvajalcev GJS ni zahtevala elaboratov o ceni GJS po koncu obračunskega obdobja. MO Murska Sobota ni redno spremljala in preverjala upravičenih stroškov, ki jih je izvajalec GJS vključil v ceno storitev posamezne GJS oziroma stroškovnik za posamezno GJS, s čimer cena posamezne GJS ni bila oblikovana v skladu z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen ter poslovni izid za posamezno GJS ni bil ustrezno izkazan.

Ocenjujemo, da je bil nadzor MO Murska Sobota nad izvajanjem GJS odvajanje in čiščenje odpadne vode, GJS urejanje in čiščenje javnih površin ter GJS oskrba s pitno vodo v obdobju, na katero se nanaša revizija, pomanjkljiv.

¹⁷⁹ V več obrokih v obdobju od 30. 4. do 30. 12. 2013.

Priporočilo

MO Murska Sobota priporočamo, naj vzpostavi notranje kontrole, s katerimi bo zagotovila učinkovitejše izvajanje nadzora nad izvajanjem GJS.

2.6.4 Povzetek ugotovitev o učinkovitosti MO Murska Sobota pri pokrivanju izgube izvajalcem GJS in nadzoru nad izvajanjem GJS

Komunala Murska Sobota je v obdobju, na katero se nanaša revizija, izkazala negativen poslovni izid. MO Murska Sobota je v skladu z Dogovorom o načinu ugotavljanja in pokrivanja izgube Komune Murska Sobota za leto 2012 v celoti pokrila izgubo Komune Murska Sobota za leto 2012 za GJS odvajanje odpadne vode in čiščenje odpadne vode ter delno izgubo za GJS čiščenje odpadne vode za leti 2013 in 2014, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodinjstvom, čeprav je Komunala Murska Sobota med odhodke teh GJS vključila tudi stroške, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe. Ocenjujemo, da MO Murska Sobota ne bi smela financirati dela izgube Komune Murska Sobota, ki je nastala tudi zaradi vključitve stroškov, ki za opravljanje GJS niso potrebni. MO Murska Sobota je zavrnila pokrivanje izgube Komune Murska Sobota za GJS odvajanje odpadne vode za leto 2013 in leto 2014 (v delu, ki se nanaša na greznice in MKČN) ter pokrivanje dela izgube GJS čiščenje odpadne vode, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodarstvu, in s tem ravnala v neskladju s Statutom Komune Murska Sobota. Ocenjujemo, da je MO Murska Sobota morala pokriti izgubo, ki se nanaša na GJS odvajanje odpadne vode in GJS čiščenje odpadne vode, v delu, ki vključuje stroške, potrebne za opravljanje posamezne GJS, saj ceni za storitve GJS odvajanje odpadne vode in GJS čiščenje odpadne vode, ki ju je v letu 2013 sprejela MO Murska Sobota, nista omogočili pokritja stroškov izvajanja teh GJS.

Vodovod Murska Sobota je pri opravljanju GJS oskrba s pitno vodo na območju MO Murska Sobota v letih 2012 in 2014 izkazal negativen poslovni izid. MO Murska Sobota je pokrila izgubo Vodovoda Murska Sobota iz GJS oskrba s pitno vodo za leto 2012 v celotnem znesku, čeprav je Vodovod Murska Sobota med odhodke te GJS vključil tudi stroške, ki za opravljanje GJS niso potrebni. Zaradi tega ocenjujemo, da MO Murska Sobota ne bi smela financirati dela izgube, nastale zaradi vključitve navedenih stroškov.

MO Murska Sobota za obdobje, na katero se nanaša revizija, ni potrjevala poslovnih načrtov Komune Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota, ki bi bili podlaga za presojo upravičenih stroškov za izvajanje posamezne GJS, ni izvajala nadzora nad ustreznostjo cene storitev za posamezno GJS, saj od izvajalcev GJS ni zahtevala elaboratov o njihovi ceni po koncu obračunskega obdobja, ni redno spremljala in preverjala upravičenih stroškov, ki jih je izvajalec GJS vključil v ceno storitev posamezne GJS oziroma stroškovnik za posamezno GJS, zaradi česar cena storitev ni bila oblikovana v skladu s predpisi o oblikovanju cen ter poslovni izid za posamezno GJS ni bil ustrezno izkazan. MO Murska Sobota je v obdobju od leta 2012 do leta 2014 pri Komunali Murska Sobota in Vodovodu Murska Sobota izvedla dva nadzorna pregleda poslovanja, pri katerih ni ugotovila večjih nepravilnosti. Ocenjujemo, da je bil nadzor MO Murska Sobota nad izvajanjem GJS odvajanje in čiščenje odpadne vode, GJS urejanje in čiščenje javnih površin ter GJS oskrba s pitno vodo pomanjkljiv.

3. MNENJE

Revidirali smo učinkovitost zagotavljanja in izvajanja gospodarskih javnih služb na območju Mestne občine Murska Sobota v obdobju od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2014. Za izrek mnenja smo pridobili odgovore na vprašanja, ali je bila Mestna občina Murska Sobota pri vzpostavitvi pravnih podlag za izvajanje gospodarskih javnih služb na območju Mestne občine Murska Sobota učinkovita, ali je bila KOMUNALA, javno podjetje, d. o. o. pri izvajanju gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode ter nadzoru nad izvajanjem gospodarske javne službe čiščenje odpadne vode učinkovita, ali je bila KOMUNALA, javno podjetje, d. o. o. pri izvajanju gospodarske javne službe urejanje in čiščenje javnih površin učinkovita, ali je bil VODOVOD MURSKA SOBOTA, javno podjetje, d. o. o. pri izvajanju gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo učinkovit in ali je bila Mestna občina Murska Sobota pri nadzoru nad izvajanjem gospodarskih javnih služb KOMUNALE, javnega podjetja, d. o. o. in VODOVODA MURSKA SOBOTA, javnega podjetja, d. o. o. ter pokrivanju izgube izvajalcema gospodarskih javnih služb učinkovita.

3.1 Mnenje o učinkovitosti Mestne občine Murska Sobota pri vzpostavitvi pravnih podlag za izvajanje gospodarskih javnih služb na območju Mestne občine Murska Sobota

Menimo, da Mestna občina Murska Sobota *pri vzpostavitvi pravnih podlag za izvajanje gospodarskih javnih služb ni bila učinkovita*. Mestna občina Murska Sobota Odloka o gospodarskih javnih službah v Mestni občini Murska Sobota ni uskladila s spremembami Zakona o varstvu okolja in je v tem odloku določila nekatere dejavnosti gospodarskih javnih služb v neskladju z Zakonom o varstvu okolja.

Mestna občina Murska Sobota je v odlokih o izvajanju gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode, urejanje in čiščenje javnih površin ter oskrba s pitno vodo opredelila finančne vire za izvajanje teh gospodarskih javnih služb, v odlokih ali drugih občinskih predpisih pa ni opredelila regulacijskega obračunskega obdobja, vrst in načina oblikovanja upravičenih stroškovnih elementov cen storitev gospodarskih javnih služb varstvo okolja, odbitnih postavk, ki znižujejo ceno storitev teh gospodarskih javnih služb, ter posebnih postavk v predračunski kalkulaciji cene posamezne storitve gospodarske javne službe varstvo okolja oziroma mehanizma za uravnavanje upravičenih stroškov in prihodkov gospodarskih javnih služb varstvo okolja. Mestna občina Murska Sobota s tem ni zagotovila podlage za nadziranje oblikovanih cen storitev teh gospodarskih javnih služb ter ocenjevanje in določanje presežka ali primanjkljaja prihodkov in obsega potrebnih proračunskih finančnih virov za izvajanje posameznih gospodarskih javnih služb v postopku določanja njihovih cen, temveč je prepustila izvajalcu gospodarske javne službe, da samostojno načrtuje vrste in obseg upravičenih stroškov in prihodkov javne službe ter oblikuje cene in cenike teh storitev.

Mestna občina Murska Sobota z izvajalci gospodarskih javnih služb ni sklenila pogodb o financiranju izvajanja javnih pooblastil. Komunali Murska Sobota je zaračunala prenizko najemnino za infrastrukturo za gospodarsko javno službo odvajanje odpadne vode, Vodovodu Murska Sobota pa je zaračunala najemnino za infrastrukturo, ki ni v njeni lasti in se ne nahaja na območju Mestne občine Murska Sobota.

3.2 Mnenje o učinkovitosti Komunale Murska Sobota pri izvajanju gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode ter nadzoru nad izvajanjem gospodarske javne službe čiščenje odpadne vode

Menimo, da Komunala Murska Sobota pri *izvajanju gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode ni bila učinkovita*. Komunala Murska Sobota cene gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode ni v celoti oblikovala v skladu s predpisi o oblikovanju cen, zneska omrežnine za posamezno velikost vodomera ni pravilno določila, pri oblikovanju cene ni upoštevala načrtovanih količin opravljenih storitev in načrtovanih stroškov ter prihodkov izvajalca za prihodnje obdobje, v ceno je vključila stroške, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe in pri oblikovanju cene ni upoštevala izvajanja posebnih storitev.

Komunala Murska Sobota je v obdobju od leta 2012 do leta 2014 na dejavnosti gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode izkazala negativen poslovni izid. Prihodke in odhodke za izvajanje te gospodarske javne službe je v več primerih izkazala v neskladju s Slovenskimi računovodskimi standardi ter s tem neustrezno prikazala poslovni izid. Pri zaračunavanju storitev odvajanja odpadne vode uporabnikom, ki niso imeli zagotovljene gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo, ni uporabila normirane porabe vode. Uporabnikom gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode v večstanovanjskih stavbah je napačno določila znesek omrežnine, med prihodki je izkazala prihodke od storitev iz tržne dejavnosti. Med odhodki gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode je izkazala nekatere stroške, ki niso povezani z opravljanjem gospodarske javne službe (stroški reprezentance, reklame, sponzorstva in donacij, stroški oglaševanja, stroški športnih iger komunalnih podjetij in stroški, ki so povezani z opravljanjem drugih gospodarskih javnih služb, ter izplačilo nagrade zaposlenim iz dobička tržne dejavnosti), in s tem neupravičeno povečala negativen poslovni izid na tej gospodarski javni službi. Komunala Murska Sobota storitev, povezanih z obstoječimi greznicami, v letu 2012 ni opravljala, v letih 2013 in 2014 pa storitev prevzema vsebine iz obstoječih greznic ni obračunavala v skladu s predpisi o oblikovanju cen. Komunala Murska Sobota ni pripravila medletnega poročila ter v predpisanem roku Mestni občini Murska Sobota ni posredovala letnega poročila o izvajanju gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode.

Menimo, da Komunala Murska Sobota *pri nadzoru nad izvajanjem koncesijske pogodbe za čiščenje odpadne vode ni bila učinkovita*. Gospodarsko javno službo čiščenje odpadne vode na območju Mestne občine Murska Sobota je na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe izvajal koncesionar, to je družba PETROL, d. d., Ljubljana, Komunala Murska Sobota pa je zaračunavala storitve čiščenja odpadne vode končnim uporabnikom in plačevala storitveno pristojbino koncesionarju. Nadzor nad koncesijo je izvajala Mestna občina Murska Sobota oziroma v njenem imenu Komunala Murska Sobota. Komunala Murska Sobota ni učinkovito izvajala nadzora, saj je koncesionar je pri sprejemu grezničnih gošč zaračunaval dvakrat iste storitve in s tem Komunali Murska Sobota v tem obdobju zaračunal za 2.529 kubičnih metrov preveč storitvene pristojbine.

3.3 Mnenje o učinkovitosti Komunale Murska Sobota pri izvajanju gospodarske javne službe urejanje in čiščenje javnih površin v delu, ki se nanaša na vzdrževanje zelenih površin

Menimo, da je bila Komunala Murska Sobota *pri izvajanju gospodarske javne službe urejanje in čiščenje javnih površin neučinkovita v delu, ki se nanaša na vodenje ločenega stroškovnika za vzdrževanje zelenih površin in zaračunavanje opravljenih storitev za izvajanje te gospodarske javne službe*. Komunala Murska Sobota za gospodarsko javno službo vzdrževanje zelenih površin ni vodila ločenega stroškovnika, s čimer ni transparentno prikazala prihodkov in odhodkov te gospodarske javne službe. Komunala Murska Sobota je Mestni občini Murska Sobota predložila v sprejem letne programe vzdrževanja zelenih površin, ki predstavljajo osnovni okvir za izvajanje te gospodarske javne službe, vendar Mestna občina Murska Sobota teh programov ni potrdila. Gospodarska javna služba vzdrževanje zelenih površin se financira izključno iz proračuna Mestne občine Murska Sobota. Komunala Murska Sobota je za to gospodarsko javno službo porabila sredstva v okviru načrtovanih proračunskih sredstev. Komunala Murska Sobota je pri zaračunavanju storitev Mestni občini Murska Sobota zaračunavala strojno uro za delovni stroj po višji ceni, kot je bila potrjena cena Mestne občine Murska Sobota, prav tako je zaračunavala posamezne storitve s stroji, ki v ceniku niso opredeljene. Mestni občini Murska Sobota v mesečni situaciji za vzdrževanje zelenih površin ni obračunala vseh opravljenih storitev, razliko je obračunala poleg opravljenih storitev za gospodarsko javno službo vzdrževanje občinskih cest, ker je v letu 2014 že porabila obseg načrtovanih proračunskih sredstev. Komunala Murska Sobota ni pripravila medletnega poročila ter v predpisanem roku Mestni občini Murska Sobota ni predložila letnega poročila o izvajanju gospodarske javne službe vzdrževanje zelenih površin.

3.4 Mnenje o učinkovitosti Vodovoda Murska Sobota pri izvajanju gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo

Menimo, da Vodovod Murska Sobota *pri izvajanju gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo ni bil učinkovit*. Gospodarsko javno službo oskrba s pitno vodo je na območju Mestne občine Murska Sobota v obdobju od leta 2012 do leta 2014 izvajal Vodovod Murska Sobota, ki je brez zaposlenih, vsa dela zanj pa izvaja Komunala Murska Sobota. Vodovod Murska Sobota cene gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo ni v celoti oblikoval v skladu s predpisi o oblikovanju cen, zneska omrežnine za posamezno velikost vodomera ni pravilno določil, pri oblikovanju cene ni v celoti upošteval stroškov izvajalca za prihodnje obdobje, nekatere stroške je v ceno storitev oskrbe s pitno vodo vključil dvakrat, pri oblikovanju cene ni upošteval izvajanja posebnih storitev in v ceno ni vključil vseh stroškov, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe.

Vodovod Murska Sobota je pri izvajanju dejavnosti gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo v letih 2012 in 2014 izkazal negativen poslovni izid. Vodovod Murska Sobota je prihodke in odhodke za izvajanje gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo v več primerih izkazal v neskladju s Slovenskimi računovodskimi standardi ter s tem neustrezno prikazal poslovni izid za to gospodarsko javno službo. Med prihodki je napačno izkazal prihodek od vodnega povračila, ki ni prihodek javnega podjetja, ampak države. V okviru gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo je opravljal posebne storitve uporabnikom, s katerimi pa ni sklenil pogodb in zanje ni oblikoval takšnih cen, da bi prihodki teh storitev pokrili nastale odhodke. Uporabnikom gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo v večstanovanjskih stavbah je napačno določil znesek omrežnine. Med odhodki je izkazal nekatere stroške, ki niso povezani z opravljanjem gospodarske javne službe in ne sodijo v okvir opravljanja te gospodarske javne službe, ter s tem neupravičeno povečal negativen poslovni izid za to gospodarsko javno službo. Za razdelitev stalnih

splošnih stroškov po posamezni občini je uporabil napačne podlage pri določitvi sodila, pri določitvi razmerja za določitev dela stroškov plač in stroškov računovodskih opravil ni upošteval dejanskih podatkov v posameznem letu. Celotne stroške upravljanja vodovoda in računovodskih storitev je izkazal med stroški gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo, kljub temu da se je del teh stroškov nanašal na opravljanje tržne dejavnosti. Stroškov vodnih povračil za leto 2013 ni izkazal med stroški gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo in s tem v leto 2013 neupravičeno prikazal pozitiven poslovni izid za to gospodarsko javno službo. Vodovod Murska Sobota ni pripravil medletnega poročila in Mestni občini Murska Sobota ni v roku predložil letnega poročila o izvajanju gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo.

3.5 Mnenje o učinkovitosti Mestne občine Murska Sobota pri pokrivanju izgube izvajalcema gospodarskih javnih služb in nadzoru nad izvajanjem gospodarskih javnih služb

Menimo, da je bila Mestna občina Murska Sobota *pri pokrivanju izgube izvajalcema gospodarskih javnih služb neučinkovita v delu, ki se nanaša na pokrivanje izgube izvajalcema gospodarskih javnih služb, v katero so bili vključeni stroški, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem gospodarskih javnih služb*. Mestna občina Murska Sobota je v skladu z dogovorom o pokrivanju izgube v celoti pokrila izgubo Komunale Murska Sobota za leto 2012 za gospodarski javni službi odvajanje odpadne vode in čiščenje odpadne vode ter delno pokrila izgubo za gospodarsko javno službo čiščenje odpadne vode za leti 2013 in 2014, ki se nanaša na zaračunavanje storitev gospodinjstvom, čeprav je Komunala Murska Sobota med odhodke teh gospodarskih javnih služb vključila tudi stroške, ki jih ni mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe. Menimo, da Mestna občina Murska Sobota ne bi smela financirati dela izgube Komunale Murska Sobota, ki je nastala zaradi vključitve neupravičenih stroškov za opravljanje javne službe, saj ti stroški niso potrebni in upravičeni. Mestna občina Murska Sobota je pokrila izgubo Vodovoda Murska Sobota iz gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo za leto 2012 v celotnem znesku, čeprav je Vodovod Murska Sobota med odhodke te gospodarske javne službe vključil tudi neupravičene stroške. Menimo, da Mestna občina Murska Sobota ne bi smela financirati dela izgube, ki je nastala zaradi neupravičenih stroškov za opravljanje gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo, saj niso pogoj za opravljanje te gospodarske javne službe.

Menimo, da Mestna občina Murska Sobota *pri nadzoru nad izvajanjem gospodarskih javnih služb Komunale Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota ni bila učinkovita*. Mestna občina Murska Sobota ni potrjevala poslovnih načrtov Komunale Murska Sobota in Vodovoda Murska Sobota, ki bi bili podlaga za presojo upravičenih stroškov za izvajanje posamezne gospodarske javne službe, ni izvajala nadzora nad ustreznostjo cene storitev za posamezno gospodarsko javno službo, saj od izvajalcev gospodarskih javnih služb ni zahtevala elaboratov o njihovi ceni po koncu obračunskega obdobja, ni redno spremljala in preverjala upravičenih stroškov, ki jih je izvajalec gospodarske javne službe vključil v ceno storitev posamezne gospodarske javne službe oziroma stroškovnik za posamezno gospodarsko javno službo, s čimer cena storitev ni bila oblikovana v skladu s predpisi o oblikovanju cen ter poslovni izid za posamezno gospodarsko javno službo ni bil ustrezno izkazan. Mestna občina Murska Sobota je za obdobje, na katero se nanaša revizija, pri Komunali Murska Sobota in Vodovodu Murska Sobota izvedla dva nadzorna pregleda poslovanja, pri katerih pa ni ugotovila večjih nepravilnosti.

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Mestna občina Murska Sobota in KOMUNALA, javno podjetje, d. o. o. morata v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nesmotnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nesmotnosti.

Popravljalni ukrepi Mestne občine Murska Sobota se morajo nanašati na:

- predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za pripravo in sprejem občinskega predpisa, ki bo natančno določil upravičene stroške, ki smejo biti vključeni pri oblikovanju in določanju cen storitev gospodarskih javnih služb varstvo okolja – točke 2.1.2.a, 2.1.2.b in 2.1.2.c;
- predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za sprejem notranjega akta, ki bo določal računovodske usmeritve o pripoznavanju in merjenju stroškov amortizacije javne infrastrukture za gospodarsko javno službo odvajanje odpadne vode in gospodarsko javno službo oskrba s pitno vodo – točki 2.1.5.1.a in 2.1.5.2.a;
- pričetek zaračunavanja storitev sprejema grezničnih gošč koncesionarja na način, da bodo izvzete iz količin, ki jih koncesionar zaračunava Komunali Murska Sobota za storitve čiščenja odpadne vode, ter izvedbo poročila morebitnih razlik za obdobje od leta 2012 do leta 2014 – točka 2.3.4;
- predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za spremembo Pogodbe o ureditvi medsebojnih odnosov pri plačilu storitvene pristojbine na način, da bo Mestna občina Murska Sobota prevzela finančno obveznost za kritje storitvene pristojbine in odlaganja viškov odpadnega blata – točka 2.3.6.a;
- izdelavo analize smiselnosti delovanja gospodarske družbe Vodovod Murska Sobota – točka 2.5;
- predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za vzpostavitev učinkovitega nadzora nad izvajalcem gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo, ki bo zagotavljal, da bo izvajalec gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo:
 - pripravil predlog elaborata o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe oskrba s pitno vodo za prihodnje obračunsko obdobje ter ga predložil v potrditev Mestni občini Murska Sobota, v katerem bodo stroški amortizacije poslovno potrebnih sredstev in donos na vložena sredstva izločeni iz stroškov za določitev omrežnine, stroški pregleda priključkov vključeni med stroške za

določitev omrežnine ter upoštevane posebne storitve in odhodki zaradi prevrednotenja terjatev – točke 2.5.2.2.c, 2.5.2.2.e, 2.5.2.2.f in 2.5.2.2.g;

- sklenil pogodbe z uporabniki posebnih storitev za izvajanje gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo, kjer bo določena cena storitev, ki bo pokrila nastale stroške, ter pridobil soglasje Mestne občine Murska Sobota za izvajanje posebnih storitev – točke 2.5.3.1.b, 2.5.3.1.c in 2.5.3.1.d;
- uredil ločeno izkazovanje stroškov za opravljanje posebnih storitev v povezavi z gospodarsko javno službo oskrba s pitno vodo – točka 2.5.3.1.e;
- sprejel notranji akt, ki bo določal, na kakšen način se določi znesek prevrednotenja – točka 2.5.3.2.i.

Popravljalni ukrepi KOMUNALE, javnega podjetja, d. o. o. se morajo nanašati na:

- pripravo predloga elaborata o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe odvajanja komunalne in odpadne padavinske vode za prihodnje obračunsko obdobje ter predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za predložitev elaborata v potrditev Mestni občini Murska Sobota, v katerem bodo:
 - upoštevane načrtovane vrednosti za izvajanje te gospodarske javne službe za prihodnje obdobje – točka 2.2.3.1.b;
 - vključeni samo tisti stroški, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe – točka 2.2.3.1.d;
 - upoštevane posebne storitve in odhodki zaradi prevrednotenja terjatev – točke 2.2.3.1.f;
- predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za pripravo predloga elaborata o oblikovanju cene storitev, povezanih z obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami – točka 2.2.3.2.b;
- predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za sklenitev pogodb z uporabniki posebnih storitev za izvajanje gospodarske javne službe odvajanje odpadne vode, kjer bo določena cena storitev, ki bo pokrila nastale stroške, ter pridobitev soglasja Mestne občine Murska Sobota za izvajanje posebnih storitev – točki 2.2.4.1.a in 2.2.4.1.b;
- predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za ureditev ločenega izkazovanja stroškov za opravljanje posebnih storitev v povezavi z gospodarsko javno službo odvajanje odpadne vode – točka 2.2.4.1.c;
- predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za pričetek zaračunavanja opravljanja storitev odvajanja odpadne vode uporabnikom, ki nimajo zagotovljene gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo, v skladu z normirano porabo vode, določeno v Uredbi o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja – točka 2.2.4.1.d;
- predložitev načrta aktivnosti z navedbo rokov za izvedbo teh aktivnosti ter odgovornih oseb za pričetek zaračunavanja prevzema vsebine iz greznic imetnikom greznic po dobavljeni količini pitne vode – točka 2.2.5;
- vzpostavitev ločenega stroškovnika za izvajanje gospodarske javne službe vzdrževanja zelenih površin – točka 2.4.1.b.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja¹⁸⁰. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Mestna občina Murska Sobota in Komunala, d. o. o. kršita obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

¹⁸⁰ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

5. PRIPOROČILO

Mestni občini Murska Sobota priporočamo, naj:

- vzpostavi notranje kontrole, s katerimi bo zagotovila učinkovitejše izvajanje nadzora nad izvajanjem gospodarskih javnih služb.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Priloge: 3

Poslano:

1. Mestni občini Murska Sobota, priporočeno s povratnico;
2. KOMUNALI, javnemu podjetju, d. o. o., priporočeno s povratnico;
3. VODOVODU MURSKA SOBOTA, javnemu podjetju, d. o. o., priporočeno;
4. Antonu Štihu, priporočeno;
5. mag. Dragu Šiftarju, priporočeno;
6. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
7. arhivu.

6. PRILOGE

Priloga 1: Podatki o zaračunanih količinah odpadne vode Komunale Murska Sobota končnim uporabnikom, količinah padavinske vode, zaračunanih količinah očiščene vode na čistilni napravi koncesionarja za leto 2012

v kubičnih metrih

Leto 2012	Zaračunano čiščenje odpadne vode Komunale Murska Sobota končnim uporabnikom	Padavinska voda	Očiščena voda na čistilni napravi Murska Sobota	Zaračunano čiščenje odpadne vode koncesionarja
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)+(3)	(5)
Januar	128.530	17.873	146.403	265.000
Februar	112.425	26.167	138.592	265.000
Marec	115.623	13.033	128.656	265.000
April	111.037	26.858	137.895	265.000
Maj	114.776	61.201	175.977	265.000
Junij	122.440	51.877	174.317	265.000
Julij	120.577	80.041	200.618	265.000
Avgust	132.737	20.199	152.936	265.000
September	142.300	25.739	168.039	265.000
Oktober	106.530	84.795	191.325	265.000
November	121.037	53.915	174.952	265.000
December	110.787	57.294	168.081	265.000
Skupaj	1.438.799	518.992	1.957.791	3.180.000

Vir: podatki Komunale Murska Sobota za leto 2012.

Priloga 2: Podatki o zaračunanih količinah odpadne vode Komunale Murska Sobota končnim uporabnikom, količinah padavinske vode, zaračunanih količinah očiščene vode na čistilni napravi koncesionarja za leto 2013

v kubičnih metrih

Leto 2013	Zaračunano čiščenje odpadne vode Komunale Murska Sobota končnim uporabnikom	Padavinska voda	Očiščena voda na čistilni napravi Murska Sobota	Zaračunano čiščenje odpadne vode koncesionarja
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)+(3)	(5)
Januar	115.938	82.981	198.919	265.000
Februar	97.109	257.784	354.893	300.000
Marec	100.042	577.556	677.598	300.000
April	101.376	511.228	612.604	300.000
Maj	104.963	363.620	468.583	300.000
Junij	122.933	222.787	345.720	300.000
Julij	108.007	141.123	249.130	265.000
Avgust	105.016	141.215	246.231	265.000
September	147.439	107.275	254.714	265.000
Oktober	107.010	111.420	218.430	265.000
November	125.161	268.972	394.133	300.000
December	115.533	237.308	352.841	300.000
Skupaj	1.350.527	3.023.269	4.373.796	3.425.000

Vir: podatki Komunale Murska Sobota za leto 2013.

Priloga 3: Podatki o zaračunanih količinah odpadne vode Komunale Murska Sobota končnim uporabnikom, količinah padavinske vode, zaračunanih količinah očiščene vode na čistilni napravi koncesionarja za leto 2014

v kubičnih metrih

Leto 2014	Zaračunano čiščenje odpadne vode Komunale Murska Sobota končnim uporabnikom	Padavinska voda	Očiščena voda na čistilni napravi Murska Sobota	Zaračunano čiščenje odpadne vode koncesionarja
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)+(3)	(5)
Januar	104.890	175.769	280.659	280.659
Februar	92.193	411.953	504.146	300.000
Marec	100.580	381.086	481.666	300.000
April	100.997	243.845	344.842	300.000
Maj	102.545	216.924	319.469	300.000
Junij	115.179	165.658	280.837	280.837
Julij	104.096	170.756	274.852	274.852
Avgust	100.471	235.531	336.002	300.000
September	175.232	472.797	648.029	300.000
Oktober	94.247	535.281	629.528	300.000
November	96.654	415.329	511.983	300.000
December	105.078	494.625	599.703	300.000
Skupaj	1.292.162	3.919.554	5.211.716	3.536.348

Vir: podatki Komunale Murska Sobota za leto 2014.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si